

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2014 R.

Informacje
i opracowania statystyczne

Rzeszów 2015

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

ROLNICTWO
W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM
W 2014 R.

*Informacje
i opracowania
statystyczne*

Rzeszów 2015

Opracowanie merytoryczne:

Irena Trzyna - Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

Skład komputerowy, grafika:

Rajmund Litkowiec - Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

Źródło zdjęcia na okładce: pixabay.com

ISSN 2080-4059

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE

35-959 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 10

tel.: 17 8535210, fax: 17 8535157

e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

<http://rzeszow.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Publikacja „Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2014 r.” jest kolejną edycją opracowania z zakresu statystyki rolnictwa, przedstawiającą podstawowe informacje zarówno o wynikach produkcji roślinnej i zwierzęcej, jak też o wybranych warunkach produkcyjno-ekonomicznych.

Publikację opracowano na podstawie zbiorczych wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych i spisów rolniczych oraz szacunków prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny.

Opracowanie zawiera charakterystykę użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów oraz warunków dla produkcji roślinnej, dane wynikowego szacunku produkcji głównych ziemioplodów rolnych, warzyw i owoców oraz upraw pastewnych, jak też informacje na temat pogłowia zwierząt gospodarskich oraz cen i skupu produktów rolnych.

Informacje dotyczące wyników rolnictwa na Podkarpaciu w roku 2014 zaprezentowano na tle lat poprzednich, a także porównano z danymi dla Polski.

Przekazując do rąk Państwa niniejszą publikację, mam nadzieję, że informacje w niej ujęte będą pomocne przy analizie aktualnego stanu rolnictwa w województwie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpiat-Wolan

PREFACE

The publication „Agriculture in Podkarpackie Voivodship in 2014” is a subsequent edition on agricultural statistics which presents basic information both on crop and animal output as well as on selected production and economic conditions.

It is based on overall results of reports, sample surveys and agricultural censuses as well as of estimates of the Central Statistical Office.

The publication includes characteristics of land use, sown area as well as conditions for crop output and data of output estimates for main agricultural crops, vegetables, fruit and feed plants. Apart from that, it comprises information on farm animal stock, prices and procurement of agricultural products.

Information on agricultural output of Podkarpacie in 2014 is given in comparison with both previous years and data for Poland.

Presenting this publication, I hope that the information included in it will be helpful in analyzing the condition of agriculture in the voivodship.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpiał-Wolan, PhD

Rzeszów, July 2015

SPIIS TREŚCI

PRZEDMOWA .....
UWAGI METODYCZNE .....
DZIAŁ I. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW I POWIERZCHNIA ZASIEWÓW .....
1.1. Użytkowanie gruntów .....
1.2. Powierzchnia zasiewów .....
DZIAŁ II. PRODUKCJA ROŚLINNA .....
2.1. Warunki produkcyjne .....
2.1.1. Warunki glebowe .....
2.1.2. Warunki agrometeorologiczne .....
2.1.3. Nawożenie mineralne .....
2.2. Produkcja głównych ziemio- płodów rolnych .....
2.2.1. Zboża .....
2.2.2. Rośliny oleiste .....
2.2.3. Ziemniaki .....
2.2.4. Buraki cukrowe .....
2.3. Produkcja roślin pastewnych .....
2.3.1. Ogólna powierzchnia paszowa .....
2.3.2. Produkcja pasz z upraw polo- wych .....
2.3.3. Produkcja z trwałych użytków zielonych .....
2.4. Produkcja ogrodnicza .....
2.4.1. Warzywa gruntowe .....
2.4.2. Sadownictwo .....
2.5. Udział województwa w krajowej produkcji głównych ziemio- płodów .....
2.6. Przebieg siewu oraz ocena ozimin w jesieni 2014 r. ....

CONTENTS

	Str.
	Page
<i>PREFACE</i>	3-4
<i>METHODOLOGICAL NOTES</i>	11
<i>CHAPTER I. LAND USE AND SOWN AREA</i>	23
<i>1.1. Land use</i>	23
<i>1.2. Sown area</i>	26
<i>CHAPTER II. CROP OUTPUT</i>	29
<i>2.1. Production conditions</i>	29
<i>2.1.1. Soil conditions</i>	29
<i>2.1.2. Agrometeorological conditions</i>	30
<i>2.1.3. Mineral fertilization</i>	33
<i>2.2. Production of main crops</i>	37
<i>2.2.1. Cereal</i>	37
<i>2.2.2. Oil-bearing plants</i>	41
<i>2.2.3. Potatoes</i>	42
<i>2.2.4. Sugar beets</i>	43
<i>2.3. Feed plants production</i>	43
<i>2.3.1. Total area of fodder crops</i>	43
<i>2.3.2. Production of feed from field crops</i>	44
<i>2.3.3. Production from permanent green land</i>	47
<i>2.4. Gardening</i>	48
<i>2.4.1. Ground vegetables</i>	48
<i>2.4.2. Fruit farming</i>	52
<i>2.5. Share of the voivodship in domes- tic production of main crops</i>	59
<i>2.6. Sowing and evaluation of winter crops in autumn 2014</i>	61

		Str. Page
DZIAŁ III. ZWIERZĘTA GOSPO- DARSKIE	<i>CHAPTER III. LIVESTOCK .....</i>	62
3.1. Bydło	<i>3.1. Cattle .....</i>	62
3.2. Świnie	<i>3.2. Pigs .....</i>	63
3.3. Owce	<i>3.3. Sheep .....</i>	65
3.4. Drób	<i>3.4. Poultry .....</i>	65
3.5. Produkcja zwierzęca	<i>3.5. Animal output .....</i>	66
DZIAŁ IV. SKUP I CENY PRODUK- TÓW ROLNYCH	<i>CHAPTER IV. PROCUREMENT AND PRICES OF AGRICULTURAL PRO- DUCTS .....</i>	68
4.1. Produkty roślinne	<i>4.1. Crop products .....</i>	68
4.2. Produkty pochodzenia zwierzęcego	<i>4.2. Animal products .....</i>	69
4.3. Ceny targowiskowe	<i>4.3. Marketplace prices .....</i>	71
4.4. Ceny gruntów w obrocie prywa- tnym	<i>4.4. Prices of land in private turnover</i>	72

TABLICE	TABLES	Tabl. Table	Str. Page
Rolnictwo województwa podkarpa- ckiego na tle kraju w 2014 r.	<i>Agriculture of Podkarpackie Voivod- ship compared to the country in 2014 .....</i>	1	74
Użytkowanie gruntów w gospodar- stwach rolnych (2011-2014)	<i>Land use in agricultural holdings (2011-2014) .....</i>	2	77
Charakterystyka gospodarstw ro- lnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2014 r.	<i>Characteristics of agricultural holdings by area groups of agricultural land in 2014 .....</i>	3	78
Charakterystyka gospodarstw indy- widualnych według grup obszar- owych użytków rolnych w 2014 r. ...	<i>Characteristics of private farms by area groups of agricultural land in 2014 .....</i>	4	79
Gospodarstwa indywidualne o po- wierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych według grup obszarowych (2010-2014)	<i>Private farms exceeding 1 ha of agricultural land by area groups (2010-2014) .....</i>	5	80

TABLICE

TABLES

		Tabl. Table	Str. Page
Powierzchnia zasiewów poszczególnych grup ziemiopłodów (2010-2014).....	<i>Sown area of individual crop groups (2010-2014) .....</i>	6	81
Powierzchnia zasiewów zbóż (2013, 2014)	<i>Sown area of cereals (2013, 2014) ..</i>	7	82
Powierzchnia zasiewów upraw przemysłowych (2013, 2014)	<i>Sown area of industrial crops (2013, 2014) .....</i>	8	83
Powierzchnia zasiewów upraw pastewnych i pozostałych (2013, 2014)	<i>Sown area of feed and other plants (2013, 2014) .....</i>	9	83
Produkcja ziemiopłodów rolnych w 2014 r.	<i>Production of agricultural crops in 2014 .....</i>	10	84
Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze prywatnym w 2014 r.	<i>Production of agricultural crops in private sector in 2014 .....</i>	11	86
Produkcja ziemiopłodów rolnych w gospodarstwach indywidualnych w 2014 r.	<i>Production of agricultural crops in private farms in 2014 .....</i>	12	88
Produkcja ziemiopłodów rolnych w sektorze publicznym w 2014 r. ...	<i>Production of agricultural crops in public sector in 2014 .....</i>	13	90
Produkcja z łąk trwałych w 2014 r.	<i>Production from permanent meadows in 2014 .....</i>	14	91
Użytkowanie łąk trwałych w 2014 r.	<i>Use of permanent meadows in 2014</i>	15	92
Produkcja warzyw gruntowych w 2014 r.	<i>Production of ground vegetables in 2014 .....</i>	16	93
Produkcja owoców z drzew owocowych w 2014 r.	<i>Production of fruit from fruit-bearing trees in 2014 .....</i>	17	94
Produkcja owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2014 r.	<i>Production of fruit from fruit-bearing bushes and berry plantations in 2014 .....</i>	18	95
Zwierzęta gospodarskie (2008-2014)	<i>Livestock (2008-2014) .....</i>	19	96
Zwierzęta gospodarskie według stanów w 2014 r.	<i>Livestock by levels in 2014 .....</i>	20	97
Bydło i owce w 2014 r.	<i>Cattle and sheep in 2014 .....</i>	21	98
Świnie w 2014 r.	<i>Pigs in 2014 .....</i>	22	99
Drób w 2014 r.	<i>Poultry in 2014 .....</i>	23	100
Konie i kozy w 2013 r.	<i>Horses and goats in 2013</i>	24	100
Produkcja żywca rzeźnego (2012, 2013)	<i>Production of animals for slaughter (2012, 2013) .....</i>	25	101

TABLICE	TABLES	Tabl. Table	Str. Page
Produkcja mięsa i podrobów (2010-2013)	<i>Production of meat and pluck (2010-2013) .....</i>	26	101
Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych, wełny i miodu (2012, 2013)	<i>Production of cows' milk, hen eggs, wool and mead (2012, 2013) .....</i>	27	102
Gospodarstwa stosujące nawozy (2012/2013, 2013/2014)	<i>Farms using fertilizers (2012/2013, 2013/2014) .....</i>	28	102
Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2012/2013, 2013/2014)	<i>Consumption of mineral and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2012/2013, 2013/2014) .....</i>	29	103
Wartość skupu produktów rolnych (2013, 2014)	<i>Value of procurement of major agricultural products (2013, 2014)</i>	30	104
Skup ważniejszych produktów roślinnych (2013, 2014)	<i>Procurement of major crop products (2013, 2014) .....</i>	31	105
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych (2013, 2014)	<i>Procurement of major animal products (2013, 2014) .....</i>	32	107
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2013, 2014)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2013, 2014) .....</i>	33	108
Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2013, 2014)	<i>Average prices of major agricultural products received by farmers on marketplaces (2013, 2014) .....</i>	34	108
Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym (2013, 2014)	<i>Average prices of arable land and meadows in private turnover (2013, 2014) .....</i>	35	109
WYKRESY	CHARTS	Wyk. Chart	Str. Page
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	<i>Structure of land use in agricultural holdings in 2014 .....</i>	1	23
Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	<i>Structure of agricultural land in agricultural holdings in 2014 .....</i>	2	24
Struktura zasiewów w 2014 r.	<i>Structure of sown area in 2014 .....</i>	3	26
Udział powierzchni poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zbóż w 2014 r.	<i>Share of area of individual cereal kinds in total cereal area in 2014 ...</i>	4	27
Średnie miesięczne temperatury powietrza (2013, 2014)	<i>Average monthly air temperatures (2013, 2014) .....</i>	5	30

WYKRESY

CHARTS

	Wyk. Chart	Str. Page
Średnie miesięczne sumy opadów (2013, 2014)	<i>Average monthly precipitation (2013, 2014) .....</i>	6 31
Zachmurzenie (2013, 2014)	<i>Cloudiness (2013, 2014) .....</i>	7 32
Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych na 1 ha użytków rolnych 2007/2008-2013/2014	<i>Consumption of mineral and lime fertilizers per 1 ha of agricultural land 2007/2008-2013/2014 .....</i>	8 36
Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2014 r.	<i>Share of production of individual cereal kinds in total cereal production in 2014 .....</i>	9 40
Udział zbiorów z poszczególnych pokosów w ogólnej produkcji siana z łąk trwałych w 2014 r.	<i>Share of harvests of individual crops in total production of hay from permanent meadows in 2014 .</i>	10 47
Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2014 r.	<i>Structure of harvests of ground vegetables in 2014 .....</i>	11 49
Struktura zbiorów owoców z drzew owocowych w 2014 r.	<i>Structure of tree fruit production in 2014 .....</i>	12 53
Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2014 r.	<i>Structure of production of fruit from fruit shrubs and berry plantations in 2014 .....</i>	13 58
Struktura pogłowia bydła w 2014 r.	<i>Structure of cattle in 2014 .....</i>	14 62
Pogłowie bydła, w tym krów (2008-2014)	<i>Livestock of cattle, of which cows (2008-2014) .....</i>	15 63
Struktura pogłowia świń w 2014 r. ..	<i>Structure of sheep in 2014 .....</i>	16 64
Pogłowie świń, w tym loch (2008-2014).....	<i>Livestock of pigs, of which sows (2008-2014) .....</i>	17 65
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych w 2014	<i>Livestock per 100 ha of agricultural land in 2014 .....</i>	18 66
Struktura skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2014 r.	<i>Structure of basic cereal including mixed cereals in 2014 .....</i>	19 68
Struktura skupu żywca rzeźnego w 2014 r.	<i>Structure of procurement of animals for slaughter in 2014 .....</i>	20 70
Zmiany cen skupu ważniejszych produktów rolnych w 2014 r.	<i>Changes in procurement prices of major agricultural products in 2014 .....</i>	21 71
Zmiany cen targowiskowych ważniejszych produktów rolnych w 2014 r.....	<i>Changes in marketplace prices of major agricultural products in 2014 .....</i>	22 72

MAPY	MAPS	Str.
		Page
Powierzchnia użytków rolnych gospodarstw rolnych w % powierzchni ogółem województw w 2014 r.	<i>Agricultural land area in agricultural holdings in % of total area of voivodships in 2014 .....</i>	73-74
Powierzchnia gruntów ornych w % powierzchni użytków rolnych według województw w 2014 r.	<i>Arable land area in % of agricultural area by voivodships in 2014 ..</i>	73-74
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi według województw w 2014 r.	<i>Yields of basic cereals with cereal mixed by voivodships in 2014 .....</i>	73-74
Plony rzepaku i rzepiku według województw w 2014 r.	<i>Yields of rape and turnip rape by voivodships in 2014 .....</i>	73-74
Plony ziemniaków według województw w 2014 r.	<i>Yields of potatoes by voivodships in 2014 .....</i>	73-74
Zużycie nawozów mineralnych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych według województw w roku gospodarczym 2013/2014	<i>Consumption of mineral fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agriculture land by voivodships in the farming year 2013/2014 .....</i>	73-74
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych według województw w 2014 r.	<i>Cattle per 100 ha of agriculture land by voivodships in 2014 .....</i>	73-74
Obsada świń na 100 ha użytków rolnych według województw w 2014 r.	<i>Sheeps per 100 ha of agriculture land by voivodships in 2014 .....</i>	73-74
W języku angielskim: przedmowa, spis treści.	<i>In English: preface, contents.</i>	

UWAGI METODYCZNE

I. Źródła danych

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- uogólnionych wyników czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Badanie przeprowadzono w czerwcu i lipcu 2014 r. według stanu na dzień 1 VI 2014 r. Czerwcowym badaniem reprezentacyjnym objęto ok. 4,4 tys. gospodarstw indywidualnych.
- uogólnionych wyników stałych¹ reprezentacyjnych badań pogłowia bydła, owiec, drobiu (w ok. 2,1 tys. gospodarstw indywidualnych) oraz trzody chlewnej przeprowadzonych w ok. 1,9 tys. gospodarstw indywidualnych,
- sprawozdań statystycznych z zakresu pogłowia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach państwowych, spółdzielczych i spółkach z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego,
- źródłowych badań reprezentacyjnych plonów i zbiorów przeprowadzonych:
  - w sierpniu 2014 r. w 1,0 tys. gospodarstw indywidualnych w zakresie plonów i zbiorów zbóż oraz rzepaku i rzepiku,
  - na przełomie października i listopada 2014 r. w 1,1 tys. gospodarstw indywidualnych (dla upraw innych niż zboża i rzepak) w połączeniu z szacunkami dokonanymi przez rzeczoznawców gminnych i ekspertyzami rzeczoznawców wojewódzkich,
- półrocznych sprawozdań o skupie produktów rolnych.

Wyniki czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych oraz stałych badań pogłowia zwierząt gospodarskich, zrealizowanych w 2014 r., opracowane zostały według siedziby użytkownika gospodarstwa, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca siedziby (zamieszkania) użytkownika, a dla gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek – według miejsca siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).

---

¹ Stałe badania pogłowia bydła, owiec i drobiu przeprowadzane są dwukrotnie w roku, tj. w czerwcu i grudniu, natomiast badania trzody chlewnej – trzykrotnie w roku, tj. w marcu, czerwcu i grudniu.

II. Ważniejsze definicje i pojęcia

Gospodarstwo rolne – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasienictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniela) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo użytkowane przez osobę fizyczną o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR), lub o powierzchni poniżej 1 ha UR (w tym bez użytków rolnych), które spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych progów:

- 0,5 ha plantacji drzew owocowych,
- 0,5 ha plantacji krzewów owocowych,
- 0,3 ha szkółek sadowniczych i ozdobnych,
- 0,5 ha warzyw gruntowych,
- 0,5 ha truskawek gruntowych,
- 0,1 ha warzyw pod osłonami,
- 0,1 ha truskawek pod osłonami,
- 0,1 ha kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami,
- 0,5 ha chmielu,
- 0,1 ha tytoniu,
- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 sztuk bydła ogółem,
- 5 sztuk krów ogółem,
- 50 sztuk świń ogółem,
- 10 sztuk loch,
- 20 sztuk owiec ogółem,

- 20 sztuk kóz ogółem,
- 100 sztuk drobiu ogółem,
- 5 sztuk koni ogółem,
- 50 sztuk samic królików,
- 5 sztuk samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- 10 sztuk pozostałych zwierząt utrzymywanych dla produkcji mięsa, (np. dziki, sarny, daniele)
- 20 pni pszczelich

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji A, dział 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślin (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Siedziba użytkownika gospodarstwa indywidualnego to adres zamieszkania (który nie musi być jednocześnie adresem zameldowania) użytkownika.

Siedziba użytkownika rolnego osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to siedziba jednostki lokalnej prowadzącej działalność rolniczą (jest to jednocześnie **siedziba gospodarstwa**).

III. Ważniejsze grupowania i zakres publikowanych danych

W publikacji uwzględniono podział na sektory:

- prywatny,
- publiczny.

W **sektorze prywatnym** ujęto własność prywatną krajową (gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczną i własność mieszaną (spółki z przewagą mienia prywatnego).

W **sektorze publicznym** ujęto gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (spółki z przewagą mienia państwowego).

Użytkowanie gruntów

Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 11 marca 2010 r. (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211) z późniejszymi zmianami, na którą składają się:
  - zasiewy (z wyłączeniem upraw trwałych i ogrodów przydomowych),
  - grunty ugorowane, (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny),

- łąki trwałe,
  - pastwiska trwałe,
  - uprawy trwałe, w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki),
  - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację);
- użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nie użytkowane i nie utrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 1 czerwca 2013 r.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni sadów, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych (w tym upraw choinek bożonarodzeniowych) oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami. Nie zalicza się tu również powierzchni plantacji drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów, upraw w ogrodach przydomowych, a także powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, zakwalifikowanych do gruntów ugorowanych.

Powierzchnia gruntów ugorowanych to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Do gruntów ugorowanych zalicza się także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej.

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, krzewów owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw

trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, choinek bożonarodzeniowych a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zalicza się plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych (łącznie z plantacjami leszczyzny, malin, winorośli) utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Do **lasów i gruntów leśnych** zalicza się powierzchnię pokrytą roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawioną (nie zalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych (np. wierzba energetyczna).

Do powierzchni **pozostałych gruntów** wchodzących w skład gospodarstwa wlicza się grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, pod drogami, powierzchnię wód śródlądowych, rowów melioracyjnych, powierzchnię porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnię innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych), powierzchnię przeznaczoną do rekreacji, a także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, gdy grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego.

Powierzchnia zasiewów

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zbóż ogółem**” zaliczono zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe (amarantus, kanar, żyto stuletnie) przeznaczonych do zbioru ziarna.

W grupie „**zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi**” ujęto zboża podstawowe (pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych, z podziałem na formy jare i ozime.

Do grupy „**strączkowych jadalnych**” zaliczono groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne (np. ciecierzycy) uprawiane na ziarno. Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię uprawy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu (łącznie z lnem oleistym), konopi oraz tytoniu. Nie zalicza się tu maku, słonecznika, ziół leczniczych i innych przemysłowych; uprawy te w niniejszej publikacji zaliczono do grupy „pozostałe uprawy”.

Do grupy „**pastewnych**” zaliczono uprawy okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno i zielonkę, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw na nasiona i zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, łubin gorzki, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, zioła dla przemysłu kosmetycznego, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), słonecznik na ziarno, soję, chmiel, zioła i przyprawy, cykorię, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy.

Do **warzyw** zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafiory (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pietruszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonere, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp.). Grupa ta obejmuje również groch i bób zebrany w stanie niedojrzałym (zielonym), fasolę szparagową, z której zebrano niedojrzałe strąki oraz kukurydzę z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także rozsady warzyw gruntowych na potrzeby własne gospodarstwa.

Powierzchnia uprawy „**warzyw gruntowych**” to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Do powierzchni warzyw gruntowych zaliczono także powierzchnię planowaną do obsiania lub obsadzenia po 1 czerwca 2014 r. pod zbiory warzyw w 2014 r.

Powierzchnia uprawy „**truskawek**” to powierzchnia zasadzona truskawkami i poziomkami (łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami) w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie). Nie uwzględniono tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki (którą ujęto w grupie „pozostałe”).

Powierzchnię uprawy ziemniaków, warzyw gruntowych, truskawek i poziomek gruntowych oraz grupy „pozostałych upraw” od 2007 r. podaje się **bez powierzchni w ogrodach przydomowych**, która zgodnie z klasyfikacją UE jest odrębną pozycją wyszczególnioną w użytkowaniu gruntów.

Nawożenie mineralne

Nawozy są to produkty dostarczające roślinom składników pokarmowych i poprawiające żyzność gleb. W opracowaniu wyróżniono:

- **nawozy mineralne** uzyskiwane w drodze procesów chemicznych lub przerobu surowców mineralnych, w tym nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowe,
- **nawozy naturalne** – obornik, gnojówka, gnojowica.

Czysty składnik jest to zawartość czystego składnika wyrażona w kg N – azotu, P₂O₅ – fosforu, K₂O – potasu.

Lata gospodarcze dotyczą okresu od 1 VII danego roku kalendarzowego do 30 VI następnego roku (np. rok gospodarczy 2013/2014 dotyczy okresu od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.)

Produkcja roślinna

W publikacji, oprócz danych o produkcji poszczególnych upraw, podano wielkości dotyczące określonych grup, np.:

- zboża, które obejmują: zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe,

- oleiste – obejmują: rzepak i rzepik oraz inne oleiste (mak, słonecznik, soję i pozostałe),
- strączkowe jadalne – obejmują: groch, fasolę, bób i inne.

W szacunkach obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględniono ziarno tzw. półsuche, tj. zawierające 15,1% – 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku i rzepiku - nasiona o zawartości 13,0% wody.

W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. plon netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha).

W ogrodnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się – dla warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych – ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha i a).

Ogólna **powierzchnia paszowa** obejmuje łąki, pastwiska oraz powierzchnię połowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę. Powierzchnia połowych upraw pastewnych na paszę jest sumą powierzchni roślin okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych i motylkowych na zielonkę, do których – oprócz koniczyny, lucerny i seradeli – zaliczono także trawy oraz inne pastewne drobnonasienne.

Do przeliczenia produkcji zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Do obliczenia **sztuk dużych** bydła i owiec łącznie przyjęto następujące współczynniki: bydło – 0,8, owce – 0,08.

Do przeliczenia produkcji ogrodniczej przyjęto:

- w sektorze publicznym – ogólną powierzchnię uprawy oraz zbiory warzyw gruntowych, truskawek, drzew i krzewów owocowych ze sprawozdań R-08,
- w gospodarstwach indywidualnych – ogólną powierzchnię uprawy warzyw gruntowych, truskawek i sadów według uogólnionych danych reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych przeprowadzonego w czerwcu 2013 r., natomiast powierzchnię poszczególnych gatunków warzyw oraz drzew i krzewów owocowych według szacunku rzeczoznawców ogrodniczych.

Dynamikę powierzchni i plony dla upraw ogrodniczych liczono uwzględniając wielkości w hektarach i arach.

Zwierzęta gospodarskie

Badaniu podlegały zwierzęta gospodarskie znajdujące się w gospodarstwie oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do bacówek. Spisywano wszystkie zwierzęta, tj. stanowiące własność użytkownika gospodarstwa lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

Dla gospodarstw o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem kurników.

Ze względu niską precyzję danych, pogłowie koni i kóz będzie badane tylko w cyklicznych badaniach struktury gospodarstw rolnych (co trzy lata), a w latach pomiędzy badaniami struktury, będziemy korzystać z wyników ostatniego badania. W 2014 r. **przyjmujemy pogłowie dla tych gatunków z 2013 r.**

Produkcja żywca rzeźnego

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową zwierząt rzeźnych oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- „w wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- „w wadze poubojowej cieplej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami i z podrobami, za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Skup produktów rolnych

Informacje o skupie produktów rolnych dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Do przeliczeń skupu produktów rolnych na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczone według siedziby użytkownika gospodarstwa.

Dane dotyczące **zbóż podstawowych** obejmują pszenicę, żyto, jęczmień, pszenżyto, owies łącznie z mieszankami zbożowymi.

Dane **o skupie ziemniaków** obejmują, poza dostawami do punktów skupu, również dostawy do gorzelnii, płatkarni i suszarni.

Dane **o skupie owoców** obejmują owoce z drzew owocowych i plantacji jagodowych (bez owoców leśnych).

Skup **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) obejmuje tylko zwierzęta rzeźne, łącznie z żywcem skupowanym na eksport. Skup ten nie obejmuje zwierząt hodowlanych.

Skup trzody chlewnej nie obejmuje prosiąt i warchlaków.

Skupioną ilość żywca rzeźnego podaje się w „wadze żywej” lub w „wadze poubojowej cieplej” (wbc), tj. w przeliczeniu – według wskaźników wydajności rzeźnej dla każdego gatunku – na mięso łącznie z tłuszczami.

Ceny

Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen pomniejszonych o wysokość należnego podatku VAT (wyliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów), płaconych za produkty rolne przez jednostki skupujące (handlowe, przemysłowe, rolne) bezpośrednio producentom rolnym.

Źródłem informacji o **cenach** produktów rolnych i zwierząt gospodarskich **uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankieterów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju, w tym 23 w województwie podkarpackim. Informacje te dotyczą cen uzyskiwanych przy sprzedaży produktów wytworzonych we własnym gospodarstwie rolnym – w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikami i ludnością nierolniczą. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Źródłem informacji o **cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym** jest kwartalne badanie przeprowadzane w formie wywiadu przez ankietera z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych

badania rolniczych. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych

* * *

W tablicach zawierających dane sumaryczne mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych zastosowanych w procesie uogólnienia danych z próby. Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrągleń mogą nie sumować się na 100%.

Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są **lewostronnie zamknięte**, z wyjątkiem grup:

- „0-1”, gdzie przedział jest obustronnie zamknięty $\langle 0,00- 1,00 \rangle$,

- „1-2”, gdzie przedział jest obustronnie otwarty $(1,01-1,99)$.

UWAGA

W związku z wprowadzeniem stopniowych zmian metodologii badań rolniczych, mających na celu dostosowanie do standardów unijnych oraz uwzględnienie przemian dokonujących się w polskim rolnictwie, a także szersze wykorzystanie źródeł administracyjnych zmianie uległa definicja gospodarstwa rolnego. Od 2010 r. zgodnie z obowiązującą definicją, gospodarstwa rolne nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy użytków rolnych o powierzchni poniżej 1 ha prowadzących działalność rolniczą o małej skali.

Dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 w zakresie użytkowania gruntów, pogłowia zwierząt gospodarskich, zużycia nawozów mineralnych i wapniowych zostały skorygowane i różnią się od udostępnionych we wcześniejszych edycjach publikacji.

DZIAŁ I

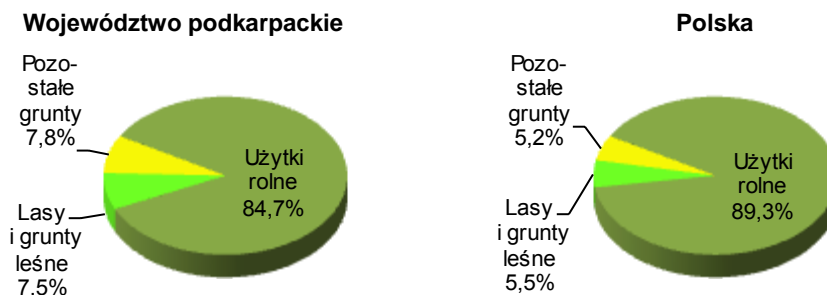
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW I POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

1.1. Użytkowanie gruntów

W ogólnej powierzchni województwa podkarpackiego wynoszącej 1784,6 tys. ha, w posiadaniu gospodarstw rolnych w 2014 r. znajdowało się 679,0 tys. ha, tj. 38,0% powierzchni województwa. Powierzchnia ogólna gospodarstw rolnych w porównaniu z 2013 r. była mniejsza o 7,7 tys. ha, tj. o 1,1%. Z ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 650,4 tys. ha, tj. 95,8% powierzchni gruntów ogółem.

Użytki rolne zajmowały 574,8 tys. ha, tj. 32,2% powierzchni województwa i w porównaniu z 2013 r. były mniejsze o 9,3 tys. ha (o 1,6%). Gospodarstwa indywidualne użytkowały 550,1 tys. ha użytków rolnych, tj. 95,7% powierzchni użytków rolnych województwa, a gospodarstwa rolne osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej posiadały 24,7 tys. ha użytków rolnych.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.

W ogólnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych, 561,6 tys. ha zajmowały użytki rolne w dobrej kulturze (97,7%). Użytki rolne pozostałe zajmowały 13,2 tys. ha, tj. 2,3% powierzchni użytków rolnych.

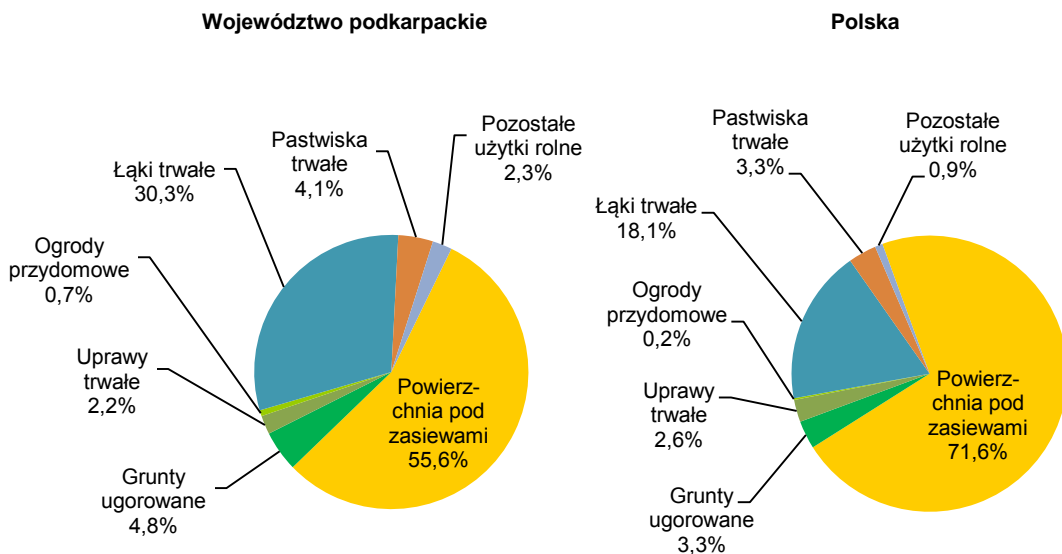
W powierzchni użytków rolnych będących w dobrej kulturze – grunty pod zasiewami w gospodarstwach rolnych zajmowały 319,2 tys. ha i stanowiły 56,8% powierzchni. Powierzchnia gruntów ugorowanych wyniosła w 2014 r. 27,8 tys. ha i stanowiła 5,0% powierzchni użytków w dobrej kulturze i 4,8% użytków rolnych ogółem.

Uprawy trwale utrzymywane w dobrej kulturze rolnej zgodnie z normami w gospodarstwach rolnych zajmowały 12,6 tys. ha, tj. 2,2% użytków rolnych w dobrej kulturze.

Trwale użytki zielone zajmowały 198,1 tys. ha, stanowiły 35,3% użytków rolnych w dobrej kulturze i 34,5% użytków rolnych ogółem.

W ogólnej powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze 3,8 tys. ha (0,7%) zajmowały ogrody przydomowe.

Wykres 2. Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2014 r.

Według uogólnionych wyników czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej w 2014 r. liczba gospodarstw rolnych w województwie podkarpackim wynosiła 134,1 tys., z tego 133,9 tys. to gospodarstwa indywidualne.

Tabl. 1. Gospodarstwa rolne, powierzchnia użytków rolnych oraz średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w 2014 r.

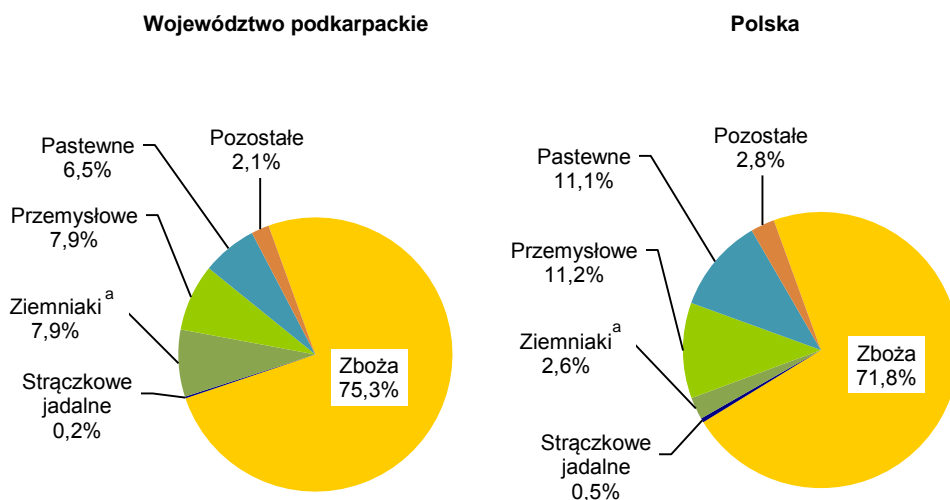
Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Gospodarstwa		Powierzchnia użytków rolnych		Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w ha
	w liczbach bez- względnych	ogółem =100	w ha	ogółem =100	
Ogółem	134138	100,0	574807	100,0	4,29
do 1 ha	4725	3,5	3514	0,6	0,74
1 – 2	48005	35,8	71211	12,4	1,48
2 – 3	28653	21,4	68811	12,0	2,40
3 – 5	30059	22,4	113380	19,7	3,77
5 – 10	16021	11,9	106804	18,6	6,67
10 – 15	3072	2,3	36675	6,4	11,94
15 – 20	974	0,7	16647	2,9	17,09
20 – 30	998	0,7	23765	4,1	23,81
30 – 50	804	0,6	30712	5,3	38,20
50 ha i więcej	827	0,6	103288	18,0	124,89

W strukturze gospodarstw rolnych dominują gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 2-5 ha – 43,8%, które także w powierzchni użytków rolnych miały największy udział (31,7% powierzchni użytków rolnych województwa). Mniej liczną grupę stanowiły gospodarstwa o powierzchni 1-2 ha użytków rolnych (analogicznie 35,8% i 12,4%). Gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha użytków rolnych stanowiły 11,9% i gospodarowały na 18,6% użytków rolnych. Udział gospodarstw największych (powyżej 15 ha użytków rolnych) stanowił zaledwie 2,6% wszystkich gospodarstw, ale ich udział w powierzchni użytków rolnych wynosił 30,3%. Przeciętna powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego w 2014 r. wyniosła 4,29 ha (w kraju 10,31 ha) i w porównaniu z 2013 r. zmniejszyła się o 0,11 ha (w kraju zwiększyła się o 0,09 ha).

1.2. Powierzchnia zasiewów

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2014 r. wyniosła 319,2 tys. ha (co stanowiło 3,1% powierzchni zasiewów w kraju) i była wyższa o 11,9 tys. ha (o 3,9%) niż przed rokiem. Dominujące w rolnictwie gospodarstwa indywidualne obejmowały 96,8% ogólnej powierzchni zasiewów województwa. W 2014 r. uprawą ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych zajmowało się 110,6 tys. gospodarstw rolnych (82,4% ogólnej liczby gospodarstw rolnych) tj. o 1,6 tys. więcej niż w 2013 r.

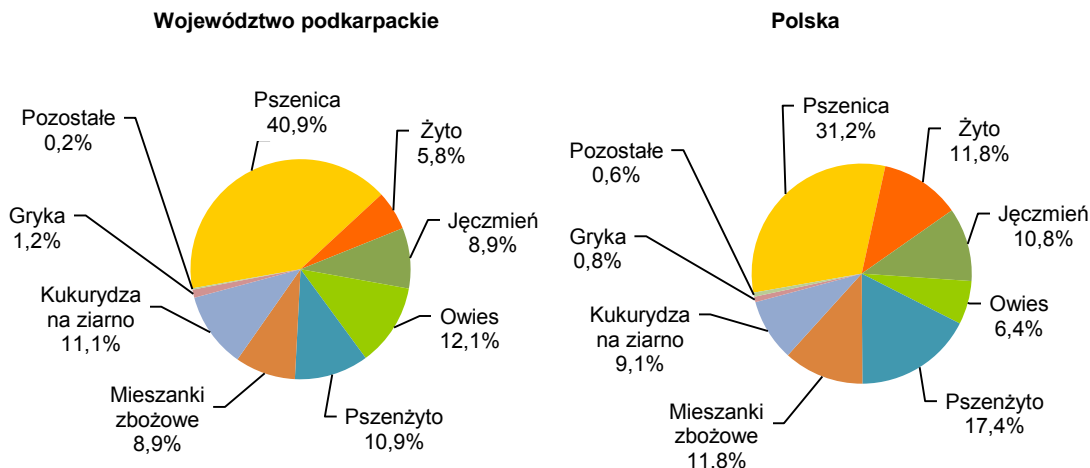
Wykres 3. Struktura zasiewów w 2014 r.

^a Bez powierzchni w ogrodach przydomowych.

W strukturze zasiewów **zboża ogółem** (zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, gryka, proso i inne zbożowe oraz kukurydza na ziarno) zajmowały 240,4 tys. ha, tj. 75,3% zasiewów ogółem (w kraju uprawa zbóż stanowiła 71,8% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z 2013 r. powierzchnia zbóż zwiększyła się o 14,7 tys. ha (o 6,5%). W strukturze zasiewów zbóż ogółem, podobnie jak w roku poprzednim zdecydowanie przeważały zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi – 87,5%, kukurydza na ziarno stanowiła 11,1%, a gryka, proso i inne zbożowe – 1,4%.

Wykres 4. Udział powierzchni poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zbóż w 2014 r.

Powierzchnia uprawy **pszenicy** ogółem wyniosła 98,3 tys. ha i była wyższa o 5,0 tys. ha, tj. o 5,4% niż w 2013 r. Przeważającą część powierzchni uprawy zajmowała pszenica ozima (83,5%), natomiast pozostałą część – jara (16,5%). Powierzchnia zasiewów **żyta** wyniosła 13,8 tys. ha i była mniejsza o 0,4 tys. ha (o 2,6%) niż przed rokiem. Powierzchnia uprawy **jęczmienia** ogółem zajmowała 21,5 tys. ha i w porównaniu z 2013 r. była większa o 1,7 tys. ha (o 8,4%). W strukturze zasiewów jęczmienia 63,8% stanowił jęczmień jary, a ozimy 36,2%. **Owies** uprawiano na powierzchni 29,1 tys. ha, tj. na powierzchni o 6,3 tys. ha (o 27,7%) większej niż w roku poprzednim. Powierzchnia uprawy **pszenżyta** ogółem wyniosła 26,2 tys. ha i w odniesieniu do 2013 r. była większa o 6,6 tys. ha, tj. o 33,5%. Uprawa pszenżyta ozimego zajmowała 83,2%, a jarego – 16,8% ogólnej powierzchni uprawy pszenżyta. Powierzchnia uprawy **mieszanek zbożowych** ogółem wyniosła 21,4 tys. ha i była mniejsza o 6,1 tys. ha, tj. o 22,2% od powierzchni w 2013 r. W zasiewach mieszanek zbożowych 74,2% stanowiły mieszanki jare, a 25,8% – ozime. Powierzchnia uprawy **kukurydzy na ziarno** wyniosła 26,8 tys. ha i w porównaniu z 2013 r. zwiększyła się o 2,0 tys. ha, tj. o 8,1%.

Powierzchnia uprawy **ziemniaków** (bez powierzchni w ogrodach przydomowych) wyniosła 25,1 tys. ha i stanowiła 7,9% ogólnej powierzchni zasiewów w województwie (w kraju uprawa ziemniaków zajmowała 2,6% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z 2013 r. areal uprawy ziemniaków zmniejszył się o 0,7 tys. ha, tj. o 2,6%.

Grupa **roślin przemysłowych** zajmowała 25,3 tys. ha, tj. 7,9% powierzchni zasiewów województwa (w kraju powierzchnia upraw tych roślin stanowiła 11,2% ogólnej powierzchni zasiewów). W porównaniu z zasiewami w 2013 r. areal roślin zaliczanych do grupy „przemysłowe” był mniejszy o 2,6 tys. ha, tj. o 9,5% (w kraju był większy o 34,5 tys. ha, tj. o 3,1%). Wśród roślin przemysłowych przeważała uprawa rzepaku i rzepiku. Powierzchnia zasiewów **rzepaku i rzepiku** wyniosła 20,7 tys. ha i zmniejszyła się o 2,3 tys. ha, tj. o 10,0% w porównaniu z rokiem poprzednim. Powierzchnia uprawy **buraków cukrowych** wyniosła 3,6 tys. ha i była mniejsza (o 3,4%) w porównaniu z 2013 r.

Powierzchnia upraw **roślin pastewnych** (łącznie z kukurydzą na zielonkę oraz z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) wyniosła 20,8 tys. ha, co stanowiło 6,5% ogólnej powierzchni zasiewów województwa (w kraju stanowiła 11,1% powierzchni zasiewów ogółem). W porównaniu z 2013 r. areal uprawy roślin pastewnych nieznacznie zwiększył się o 0,1 tys. ha, tj. o 0,3%. Powierzchnia uprawy **motylkowych pastewnych i traw** wyniosła 12,8 tys. ha i była o 1,5 tys. ha (o 10,2%) mniejsza od powierzchni uprawy w roku poprzednim. **Rośliny strączkowe pastewne** (łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) uprawiane były na powierzchni 4,0 tys. ha, tj. o 1,3 tys. ha (o 46,7%) większej niż przed rokiem. **Kukurydę na zielonkę** uprawiano na powierzchni 2,9 tys. ha, tj. o 9,2% większej niż w 2013 r.

Powierzchnia upraw roślin zaliczanych do grupy **pozostałe** wyniosła 6,9 tys. ha, co stanowiło 2,1% powierzchni zasiewów województwa (w kraju stanowiła 2,8% powierzchni zasiewów ogółem). W odniesieniu do 2013 r. powierzchnia ta zwiększyła się o 8,3%. W grupie upraw roślin „pozostałe” warzywa gruntowe zajmowały powierzchnię 3,1 tys. ha, truskawki – 0,3 tys. ha oraz 3,4 tys. ha uprawy pozostałe.

DZIAŁ II

PRODUKCJA ROŚLINNA

2.1. Warunki produkcyjne

2.1.1. Warunki glebowe

Obszar województwa podkarpackiego charakteryzuje się bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu. Różnica między najwyższymi wzniesieniami, a miejscami najniżej położonymi wynosi 1000 m. Na nizinnych obszarach występują głównie gleby bielcowe, wytworzone z piasków, glin, ilów i utworów pyłowych. W dolinach rzek Wisły, Sanu, Wisłoki i Wisłoka zalegają mady. W rejonie Jarosławia, Przemyśla i Przeworska występują czarnoziemy, należące do najlepszych gleb w województwie. Na obszarach wyżynnych i górskich przeważają gleby brunatne i bielcowe, wytworzone ze skał fliszowych.

Województwo posiada ogólnie korzystne warunki przyrodnicze dla produkcji rolniczej. Uśredniony wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (uwzględniający jakość gleb, warunki klimatyczne i wodne oraz rzeźbę terenu) wynosi 70,4 pkt (Polska – 66,6 pkt). Jakość gleb pod względem przydatności do produkcji rolniczej określają klasy bonitacyjne od I do VI, przy czym klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI – najniższą. Na Podkarpaciu największą powierzchnię użytków rolnych zajmują gleby IV, III i V klasy bonitacyjnej, zajmują one łącznie ok. 87% użytków rolnych. Udział gleb bardzo słabych (VI klasa), nadających się pod zalesienia, wynosi 7%. Natomiast udział gleb najlepszych (klasa I) i bardzo dobrych (klasa II) jest niewielki – łącznie zajmują 5% powierzchni użytków rolnych.

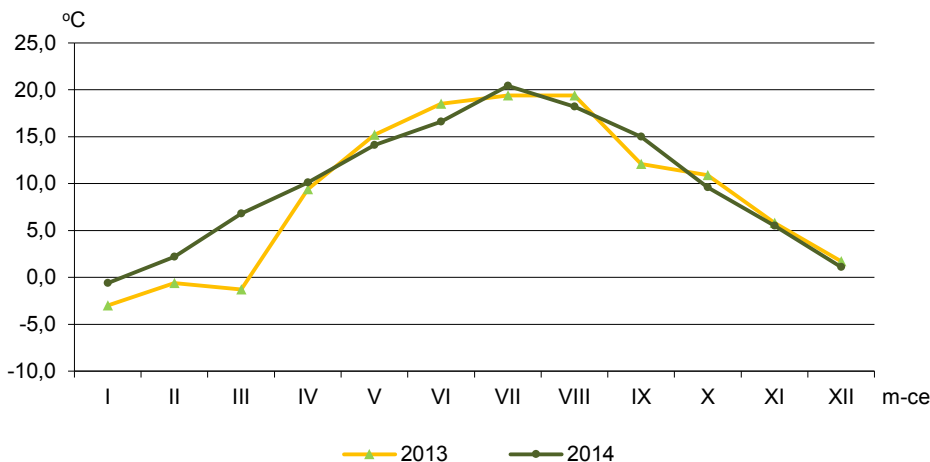
Czynnikiem obniżającym jakość gleb jest znaczne ich zakwaszenie. Na podstawie danych Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, z przebadanej w latach 2010-2013 powierzchni wynoszącej 96,3 tys. ha wynika, że około 84% gleb w województwie podkarpackim ma odczyn kwaśny, w tym 62% o $\text{pH} \leq 5,5$. Udział gleb koniecznie wymagających wapnowania w przebadanej przez stację powierzchni wynosił w województwie 45%, w przypadku 29% gleb wapnowanie jest potrzebne lub wskazane.

2.1.2. Warunki agrometeorologiczne

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2013 r. było utrudnione z powodu przesuszenia gleby. Zdecydowaną poprawę warunków wilgotnościowych gleby przyniosły opady deszczu w drugiej połowie września. Siewy zbóż ozimych przeprowadzano na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, a warunki termiczno-wilgotnościowe gleby sprzyjały kiełkowaniu ziarna i wschodom roślin. Okresowy niedobór wilgoci w wierzchniej warstwie gleby w październiku 2013 r. spowolnił nieco wegetację zasianych zbóż ozimych. Utrzymująca się w listopadzie wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin, zwłaszcza późno zasianych. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin. W grudniu 2013 r. nie odnotowano znacznych spadków temperatur powietrza.

Styczeń 2014 r. był ciepły z dodatnimi temperaturami powietrza i przelotnymi opadami deszczu. Od trzeciej dekady miesiąca stopniowo się ochładzało, temperatury powietrza obniżyły się lokalnie poniżej $-15,0^{\circ}\text{C}$ i wystąpiły opady śniegu. Luty, oprócz kilku pierwszych dni miesiąca, gdzie temperatury powietrza w dzień dochodziły do -10°C , był wyjątkowo ciepły. Zarejestrowano dodatnie temperatury w ciągu dnia, lokalnie nawet powyżej 10°C i niewielkie spadki temperatury poniżej 0°C w nocy.

Wykres 5. Średnie miesięczne temperatury powietrza
(Stacja meteorologiczna Rzeszów)

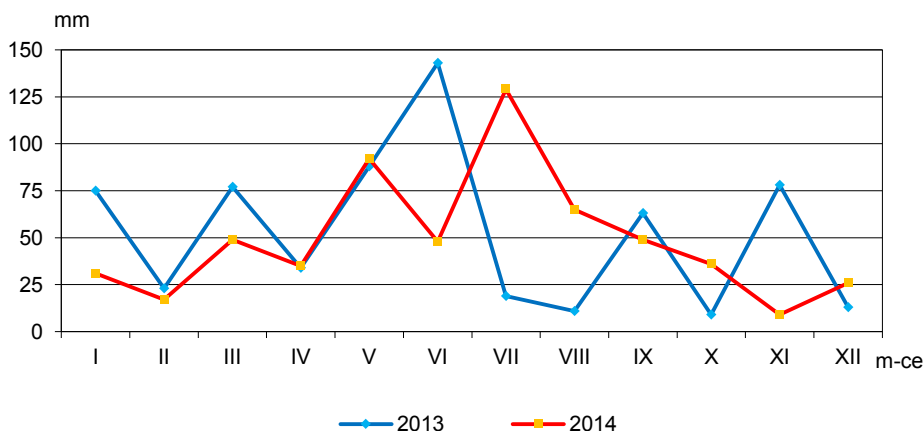

Ciepła, słoneczna pogoda w marcu spowodowała wcześniejsze niż przed rokiem ruszenie wegetacji i umożliwiła wysiew zbóż jarych. Nie odnotowano znacznych uszkodzeń zbóż ozimych i rzepaku ozimego w okresie zimy. Przebieg pogody w kwietniu sprzyjał szybkiemu wzrostowi i rozwojowi roślin oraz prowadzonym pracom polowym. W wyniku ochłodzenia występującego w pierwszej dekadzie maja (lokalnie odnotowano nocne przymrozki), tempo wzrostu i rozwoju roślin uległo przejściowemu spowolnieniu. Notowane w drugiej dekadzie miesiąca opady deszczu, miejscami intensywne i ulewne, spowodowały nadmierne uwilgotnienie gleby i lokalne podtopienia, które utrudniały wykonywanie prac polowych. Drzewa i krzewy owocowe (oprócz orzechów włoskich, moreli i borówki amerykańskiej) nie zostały uszkodzone w okresie zimy i przedwiośnia.

W pierwszej i drugiej dekadzie czerwca ciepłe dni sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin, a notowane w trzeciej dekadzie miesiąca ochłodzenie przyczyniło się do przejściowego spowolnienia tempa ich wzrostu i rozwoju. Lokalne opady deszczu o charakterze burzowym spowodowały miejscowe wyleganie łanów zbóż. W lipcu trwało dojrzewanie zbóż ozimych i jarych, a warunki pogodowe były na ogół korzystne dla wzrostu i rozwoju roślin, chociaż w trzeciej dekadzie lipca wystąpiły lokalnie gwałtowne burze z ulewnym deszczem i gradem, powodując wyleganie łanów zbóż, co było przyczyną strat w zbiorach zbóż. Żniwa rozpoczęły się w trzeciej dekadzie miesiąca i przebiegały przy zmiennej pogodzie. Ciepła i słoneczna pogoda w pierwszej połowie sierpnia sprzyjała przeprowadzeniu żniw i sianokosów.

Wykres 6. Średnie miesięczne sumy opadów

(Stacja meteorologiczna Rzeszów)

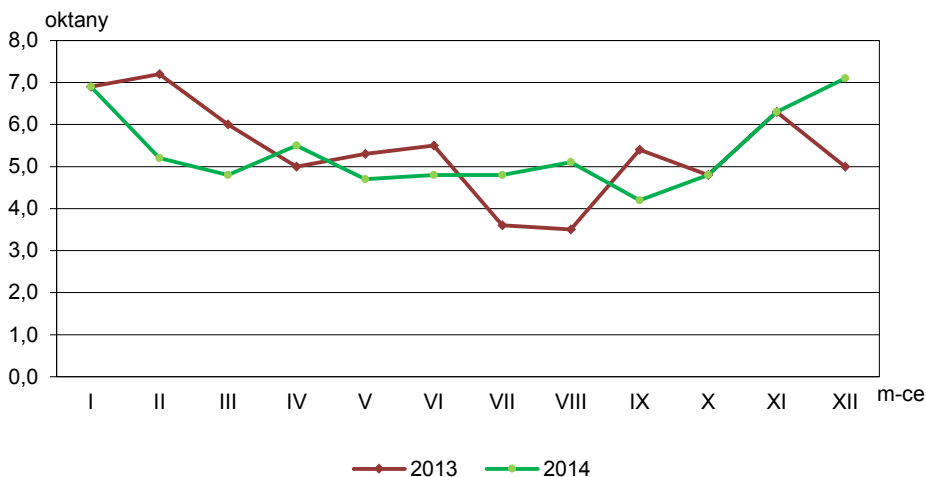

Ciepła, słoneczna pogoda w większości dni września stwarzała dobre warunki dla wykonywania wszelkich prac polowych, a zwłaszcza zbioru roślin okopowych, pastewnych i przeprowadzeniu siewów zbóż ozimych. W trzeciej dekadzie miesiąca wystąpiły opady deszczu i nieco się ochłodziło. Dobre warunki wilgotnościowe gleby miały korzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin ozimych. Pierwsze dwie dekady października były słoneczne, ciepłe i bez opadów deszczu. W trzeciej dekadzie miesiąca wystąpiły opady deszczu i znacznie się ochłodziło ze spadkiem temperatury lokalnie nawet poniżej -5°C . Pogoda w październiku sprzyjała wykonywaniu prac polowych.

Stan plantacji zbóż ozimych był zróżnicowany w zależności od terminu wysiewu, zboża później wysiane były w gorszym stanie.

Warunki pogodowe w listopadzie sprzyjały pracom przy zbiorze buraków cukrowych, wykonaniu orok zimowych oraz wegetacji i hartowaniu ozimin przed wejściem w okres spoczynku zimowego. W grudniu nie odnotowano znacznych spadków temperatur powietrza, jedynie w ostatnich dwóch dniach miesiąca temperatura powietrza spadła poniżej -10°C .

Wykres 7. Zachmurzenie^{ab}
(Stacja meteorologiczna Rzeszów)

^a Wartości średnie. ^b Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

2.1.3. Nawożenie mineralne

Nawożenie mineralne to główne dożywianie roślin, zależne od warunków glebowych i klimatycznych oraz techniki uprawy, mające zapewnić osiągnięcie określonego poziomu plonów.

W czerwcu 2014 r. przeprowadzono reprezentacyjne badanie gospodarstw rolnych, w którym zebrano informacje o ilości zastosowanych nawozów mineralnych (azotowych, fosforowych, potasowych, wieloskładnikowych), wapniowych, organicznych pochodzenia zwierzęcego, a także dane o liczbie gospodarstw stosujących nawozy. Od 2013 r. respondent udzielając informacji o zużyciu nawozów ma możliwość wskazania konkretnego nawozu użytego w gospodarstwie. Taki system zbierania danych możliwy jest przy wprowadzeniu do aplikacji pełnej listy nawozów mineralnych dostępnych na rynku krajowym oraz nawozów wapniowych wprowadzonych do obrotu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 8 września 2010 r. Udoskonalenie sposobu zbierania danych miało na celu ułatwienie przeprowadzania wywiadu w części badania dotyczącej stosowania nawozów mineralnych i wapniowych.

Według uogólnionych wyników badania 87,6 tys. gospodarstw indywidualnych stosowało nawozy mineralne, co stanowiło 65,7% ogółu gospodarstw indywidualnych posiadających użytki rolne w dobrej kulturze. Najwięcej gospodarstw stosowało nawożenie azotowe – 80,3% i wieloskładnikowe – 59,2%. Nawozy fosforowe stosowało 4,9% gospodarstw, potasowe – 2,1%. Nawozy wapniowe stosowało tylko 5,0% gospodarstw indywidualnych posiadających użytki rolne w dobrej kulturze rolnej.

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) w roku gospodarczym 2013/2014 (w przeliczeniu na czysty składnik) wyniosło 46,1 tys. t i w porównaniu z poprzednim rokiem gospodarczym było wyższe o 5,3%. Zużycie w poszczególnych grupach nawozów przedstawiało się następująco:

- azotowe (N) – 24,8 tys. t, tj. o 2,0% więcej niż przed rokiem,
- fosforowe (P_2O_5) – 9,2 tys. t, tj. o 13,7% więcej niż przed rokiem,
- potasowe (K_2O) – 12,1 tys. t, tj. o 6,4% więcej niż przed rokiem.

W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużycie nawozów mineralnych pod zbiory 2014 roku wyniosło 80,1 kg NPK i było wyższe (o 6,9%) od poziomu

nawożenia pod zbiory 2013 roku. Przy średnim krajowym poziomie zużycia nawozów mineralnych w roku gospodarczym 2013/2014 wynoszącym 132,9 kg NPK na 1 ha użytków rolnych, zużycie tych nawozów w województwie podkarpackim było najniższe w kraju.

Proporcje¹ N : P : K w dawce nawozowej w roku gospodarczym 2013/2014 kształtowały się według proporcji 1,00 : 0,37 : 0,49. Oznacza to, że w globalnym zużyciu nawozów mineralnych (w przeliczeniu na czysty składnik) azot (N) stanowił 53,9%, fosfor (P_2O_5) – 19,9% i potas (K_2O) – 26,2%. Przed rokiem udział tych składników wynosił odpowiednio: 55,7%, 18,4% i 25,9%. Zalecane proporcje nawożenia azotem, fosforem, potasem w nawożeniu zrównoważonym – dla upraw polowych wynosiły 1,00:0,50:0,98, a dla użytków zielonych – 1,00:0,46:0,68.

Stosowanie większej dawki nawozów azotowych w sposób widoczny wpływa na vegetację roślin, stąd są one chętniej stosowane przez rolników. Ma to jednak ujemne skutki, gdyż następują niekorzystne zmiany, polegające na szybkim wyczerpaniu składników wolnodziałających, tj. fosforu i potasu. Stosowanie nawozów naturalnych opóźnia ten proces, a jednocześnie uzupełnia braki nawożenia mineralnego.

Badanie reprezentacyjne wykazało, że 58,9 tys. gospodarstw (44,2% ogółu gospodarstw indywidualnych utrzymujących użytki rolne w dobrej kulturze) stosowało obornik, 12,9 tys. (9,7%) – gnojówkę, 2,3 tys. (1,8%) – gnojowicę.

Gospodarstwa indywidualne zużyły 939 tys. t obornika, 307 tys. m³ gnojówki i 86 tys. m³ gnojowicy.

Wapnowanie stanowi istotny element nawożenia, determinujący właściwe wykorzystanie nawożenia mineralnego oraz jest warunkiem podniesienia produktywności gleby. Pod wpływem nawożenia wapniowego ziemia staje się mniej podatna na przenikanie metali ciężkich, maleje przy tym toksyczne działanie glinu czy manganu. Procesy rozkładu substancji organicznej są efektywniejsze. W wyniku działania tych wszystkich czynników poprawia się wydajność oraz jakość plodów rolnych.

Wyniki badania reprezentacyjnego wykazały, że tylko 6,7 tys. gospodarstw indywidualnych stosowało nawożenie wapniowe. Zużycie nawozów wapniowych w rolnictwie ogółem pod zbiory 2014 r. wyniosło 10,8 tys. t (w przeliczeniu na czysty

---

¹ Opracowane na podstawie danych o zużyciu nawozów azotowych, fosforowych i potasowych w kg na 1 ha użytków rolnych. Zużycie nawozów azotowych przyjęto za 1.

składnik), a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych 18,9 kg, tj. o 10,0% mniej niż w roku poprzednim. W kraju poziom zużycia nawozów wapniowych wyniósł 47,9 kg CaO na 1 ha użytków rolnych, tj. o 10,4% więcej niż przed rokiem.

Tabl. 2. Zużycia nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w latach gospodarczych 2007/2008-2013/2014

Lata gospodarcze	Nawozy mineralne ^a					Nawozy wapniowe ^b (CaO)	
	ogółem NPK	azotowe (N)	fosforowe (P ₂ O ₅)	potasowe (K ₂ O)			
	w tys. t	na 1 ha użytków rolnych w kg				w tys. t	na 1 ha użytków rolnych w kg
2007/2008	51,1	66,1	34,0	16,1	16,0	11,4	14,8
2008/2009 ...	41,4	55,4	30,1	12,5	12,8	11,5	15,4
2009/2010 ^c ..	39,7*	65,1*	34,7*	14,3*	16,1*	10,3*	17,0*
2010/2011 ...	41,0	65,2	34,1	15,4	15,7	8,9	14,1
2011/2012 ...	37,2	60,9	32,1	14,0	14,8	4,6	7,5
2012/2013 ...	43,7	74,9	41,7	13,8	19,4	12,3	21,0
2013/2014 ...	46,1	80,1	43,2	15,9	21,0	10,8	18,9

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

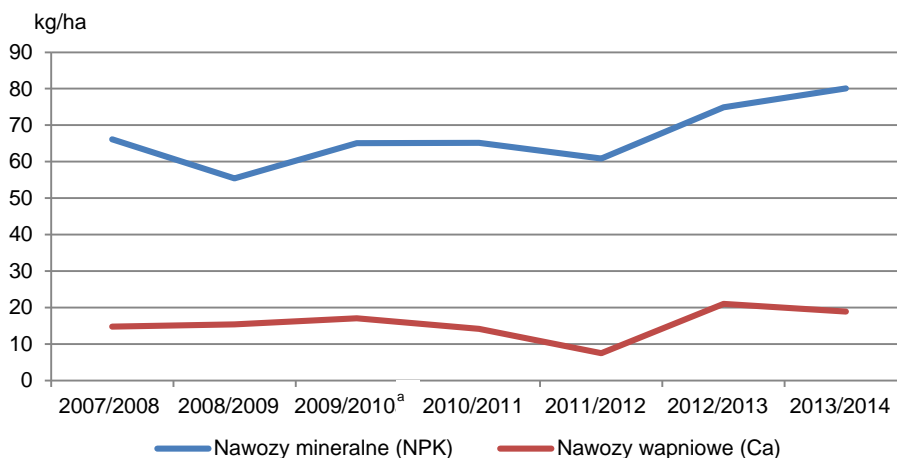
W roku gospodarczym 2013/2014 zużyto 5,4 tys. t, tj. o 31,5% więcej niż w poprzednim roku gospodarczym nawozów wapniowo-magnezowych (CaO+MgO). Poziom zużycia nawozów wapniowo-magnezowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych dla rolnictwa ogółem wyniósł 9,4 kg i był o 34,3% wyższy niż w poprzednim roku gospodarczym. Wzrost zużycia nawozów wapniowo-magnezowych jest dowodem na szersze wykorzystanie fachowej wiedzy producentów rolnych w zakresie znaczenia nawożenia nawozami wapniowymi wzbogaconymi w mikroelementy. Nawozy wapniowo-magnezowe stosuje się przede wszystkim w celu poprawienia zaopatrzenia roślin uprawnych w składniki drugoplanowe, głównie w wapń ale, również w magnez czy siarkę. Działanie tych składników wpływa stymulująco na plonotwórcze działanie azotu, zmniejsza podatność roślin na czynniki patogeniczne oraz poprawia właściwości fizykochemiczne gleby. Prawie 50% spośród zastosowanych nawozów wapniowych stanowią nawozy wapniowo-magnezowe.

Tabl. 3. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w roku gospodarczym 2013/2014

Wyszczególnienie	Nawozy mineralne ^a (NPK)	Nawozy wapniowe ^b (CaO)	Nawozy wapniowo-magnezowe (CaO+MgO)
Na 1 ha użytków rolnych w kg			
Ogółem	80,1	18,9	9,4
w tym gospodarstwa indywidualne	80,0	17,3	9,4
Rok gospodarczy 2012/2013 = 100			
Ogółem	106,9	90,0	134,3
w tym gospodarstwa indywidualne	106,1	93,5	138,2
Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg			
Ogółem	82,0	19,3	9,6
w tym gospodarstwa indywidualne	81,8	17,7	9,6
Rok gospodarczy 2011/2012 = 100			
Ogółem	104,7	87,7	131,5
w tym gospodarstwa indywidualne	104,2	91,7	135,2

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

Wykres 8. Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych w kg na 1 ha użytków rolnych

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

2.2. Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych

2.2.1. Zboża

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem w 2014 r. wyniosła 240,4 tys. ha i w porównaniu z 2013 r. była wyższa o 14,7 tys. ha, tj. o 6,5% (w kraju zwiększyła się o 0,1%).

Tabl. 4. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2013=100
Ogółem				
Powierzchnia w ha	227890	225710	240413	106,5
Plony z 1 ha w dt	35,1	33,4	37,7	112,9
Zbiory w t	799184	752800	906988	120,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi				
Powierzchnia w ha	203862	197253	210336	106,6
Plony z 1 ha w dt	32,4	29,9	34,1	114,0
Zbiory w t	660143	589899	716445	121,5

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się (o 6,6%), w kraju zmniejszyła się o 0,8%.

Tabl. 5. Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
			w hektarach	
			2013=100	
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	203862	197253	210336	106,6
pszenica ozima	89966	82431	82094	99,6
pszenica jara	17269	10806	16179	149,7
żyto	9138	14207	13842	97,4
jęczmień ozimy	4099	6512	7786	119,6
jęczmień jary	12333	13356	13747	102,9
owies	25147	22788	29093	127,7
pszenżyto ozime	15908	16804	21744	129,4
pszenżyto jare	2310	2777	4406	158,7
mieszanki zbożowe ozime	4164	5900	5537	93,8
mieszanki zbożowe jare	23529	21672	15907	73,4

W uprawie zbóż ogółem przeważały zboża ozime, na które przeznaczono 131,0 tys. ha, tj. 54,5% powierzchni uprawy wszystkich zbóż. W porównaniu z rokiem poprzednim powierzchnia zasiewów zbóż ozimych zwiększyła się o 5,1 tys. ha (o 4,1%).

Powierzchnia zasiewów zbóż jarych w 2014 r. wyniosła 109,4 tys. ha i stanowiła 45,5% zasiewów zbóż ogółem. W porównaniu z 2013 r. była większa o 9,6 tys. ha (o 9,6%).

W strukturze zasiewów zbóż dominowała pszenica, która w 2013 r. zajmowała 40,9% ogólnej powierzchni zbóż. W porównaniu z 2013 r. jej udział zmniejszył się o 0,4 p. proc.

Plony zbóż ogółem w województwie podkarpackim w 2014 r. wyniosły 37,7 dt/ha i w odniesieniu do 2013 r. były wyższe o 12,9%. W porównaniu z przeciętnymi plonami krajowymi były niższe o 11,7%.

Tabl. 6. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	z 1 ha w dt			2013=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	32,4	29,9	34,1	114,0
pszenica ozima	35,3	34,0	37,8	111,2
pszenica jara	34,6	28,9	36,8	127,3
żyto	25,8	24,8	27,4	110,5
jęczmień ozimy	31,7	31,4	38,6	122,9
jęczmień jary	31,9	28,1	32,8	116,7
owies	27,5	25,3	28,3	111,9
pszenżyto ozime	30,2	28,0	31,7	113,2
pszenżyto jare	28,5	25,3	30,5	120,6
mieszanki zbożowe ozime	30,8	27,8	33,2	119,4
mieszanki zbożowe jare	29,7	26,2	31,6	120,6

W porównaniu z 2013 r. odnotowano wzrost plonowania wszystkich gatunków zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi.

Plony zbóż ozimych w 2014 r. osiągnęły poziom 35,5 dt/ha i były o 3,7 dt/ha (o 11,6%) wyższe niż przed rokiem. Porównując plony poszczególnych gatunków zbóż ozimych z plonami uzyskanymi w roku poprzednim najwyższy wzrost odnotowano w plonowaniu jęczmienia ozimego o 22,9%, mieszanek ozimych o 19,4% i pszenżyta ozimego o 13,2%. Lepiej niż rok wcześniej plonowała również pszenica ozima (o 11,2%) i żyto (o 10,5%).

Rośliny nie zostały uszkodzone w okresie zimy, wcześniejsza wegetacja, która rozpoczęła się już w marcu oraz dobre warunki wilgotnościowe gleby zadecydowały o wyższym plonowaniu zbóż ozimych.

Plony zbóż jarych wyniosły 40,3 dt/ha i były o 4,9 dt (o 13,8%) wyższe od uzyskanych w roku poprzednim. Wszystkie gatunki zbóż jarych (z wyjątkiem pozostałych zbożowych) plonowały wyżej niż przed rokiem. Najwyższy wzrost odnotowano w plonowaniu pszenicy jarej – o 27,3%, pszenżyta jarego i mieszanek zbożowych jarych – o 20,6%. Jęczmień jary plonował wyżej o 16,7%, owies – o 11,9%, gryka – o 10,7%, a kukurydza na ziarno – o 9,1%. Proso plonowało na poziomie ubiegłorocznym. Zmniejszenie odnotowano jedynie w plonowaniu pozostałych zbożowych o 24,2%. Wcześniejszy wysiew ziarna, i dość dobre warunki wilgotnościowo-termiczne w okresie wegetacji wpłynęły na wyższe plonowanie zbóż jarych.

Zbiory zbóż ogółem w 2014 r. w województwie podkarpackim wyniosły 907,0 tys. t i w odniesieniu do 2013 r. były wyższe o 154,2 tys. t, tj. o 20,5%. Zwiększenie produkcji zbóż było wynikiem wyższego plonowania wszystkich (oprócz pozostałych zbożowych) gatunków zbóż.

Tabl. 7. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	w tonach			2013=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	660143	589899	716445	121,5
pszenica ozima	317952	280557	310271	110,6
pszenica jara	59688	31235	59586	190,8
żyto	23612	35275	37948	107,6
jęczmień ozimy	12985	20427	30026	147,0
jęczmień jary	39396	37572	45111	120,1
owies	69215	57627	82422	143,0
pszenżyto ozime	48040	47016	69008	146,8
pszenżyto jare	6585	7030	13443	191,2
mieszanki zbożowe ozime	12808	16402	18381	112,1
mieszanki zbożowe jare	69863	56759	50250	88,5

W 2014 r. zebrano 716,4 tys. t zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. o 126,5 tys. t (o 21,5%) więcej niż w 2013 r.

Zboża intensywne (pszenica, jęczmień, pszenżyto) zasiano na powierzchni 146,0 tys. ha, tj. o 13,3 tys. ha (o 10,0%) większej niż w poprzednim roku. Udział powierzchni zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami wyniósł

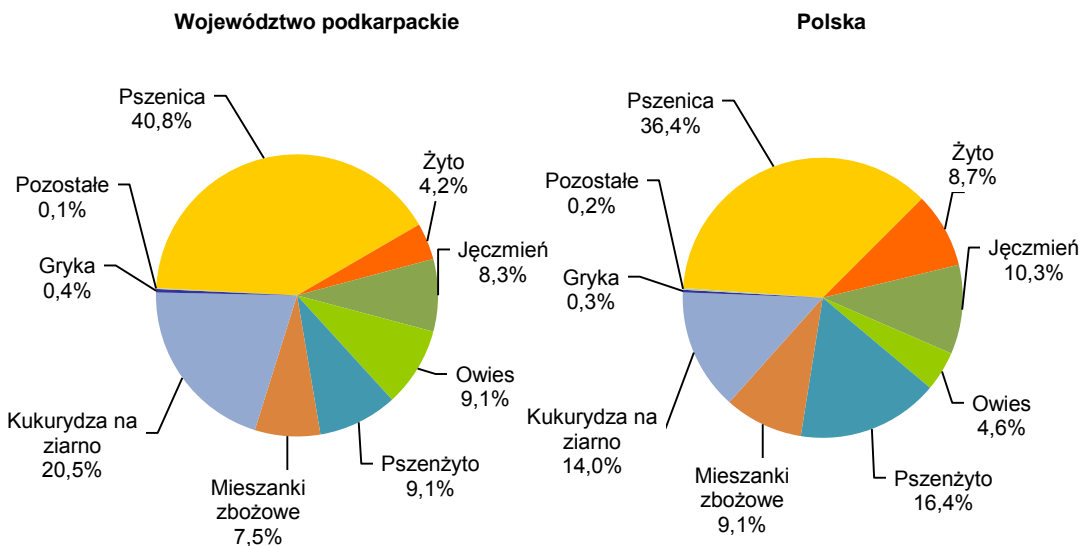

69,4%, tj. o 2,1 p. proc. więcej niż przed rokiem, a udział w grupie zbóż ogółem stanowił 60,7% (w 2013 r. 58,8%).

W grupie zbóż intensywnych w porównaniu z 2013 r. zmniejszyła się jedynie powierzchnia uprawy pszenicy ozimej – o 0,3 tys. ha (o 0,4%). Zwiększyła się powierzchnia zasiewów: pszenżyta jarego (o 58,7%), pszenicy jarej (o 49,7%), pszenżyta ozimego (o 29,4%), jęczmienia ozimego (o 19,6%) oraz jęczmienia jarego (o 2,9%). Przy większej powierzchni uprawy i wyższych (o 13,2%) plonach, zbiory zbóż intensywnych wyniosły 527,4 tys. t i były wyższe o 103,6 tys. t, tj. o 24,4% od zbiorów roku poprzedniego. Udział zbiorów zbóż intensywnych w ogólnej produkcji zbóż wyniósł 58,2% i w porównaniu z 2013 r. zwiększył się o 1,9 p. proc.

W 2014 r. zasiano 64,4 tys. ha zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych), tj. mniej o 0,2 tys. ha (o 0,3%) w porównaniu z 2013 r., a ich udział w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 30,6%, tj. o 2,1 p. proc. mniej niż w roku poprzednim. W grupie zbóż ekstensywnych zmniejszyła się powierzchnia uprawy mieszanek zbożowych jarych (o 26,6%), mieszanek zbożowych ozimych (o 6,2%) oraz żyta (o 2,6%), natomiast zwiększyła się powierzchnia uprawy owsa (o 27,7%). Zbiory zbóż ekstensywnych w 2014 r. były o 13,8% wyższe niż w roku poprzednim.

Wykres 9. Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2014 r.

2.2.2. Rośliny oleiste

Powierzchnia uprawy roślin oleistych (rzepaku i rzepiku, innych oleistych: słonecznik na ziarno, soja, len oleisty, mak, gorczyca i inne) w 2014 r. wyniosła 22,2 tys. ha i w porównaniu z 2013 r. była mniejsza o 1,6 tys. ha, tj. o 6,8%.

Tabl. 8. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory roślin oleistych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2013=100
Ogółem				
Powierzchnia w ha	19353	23791	22170	93,2
Plony z 1 ha w dt	21,5	20,6	27,5	133,5
Zbiory w t	41625	49041	60957	124,3
w tym rzepak i rzepik				
Powierzchnia w ha	18823	23033	20722	90,0
Plony z 1 ha w dt	21,6	20,8	28,5	137,0
Zbiory w t	40740	47995	59068	123,1

Zbiory roślin oleistych (po przeliczeniu do wilgotności normatywnej 13,0%) w 2014 r. wyniosły 61,0 tys. t i były wyższe o 11,9 tys. t (o 24,3%) od uzyskanych w roku poprzednim. Wyższa produkcja wynika ze zwiększenia plonowania roślin oleistych.

W uprawie roślin oleistych dominował rzepak i rzepik, który zajmował 93,5% powierzchni uprawy tej grupy roślin. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2014 r. wyniosła 20,7 tys. ha, z tego 17,8 tys. ha zajmowała powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ozimego, a 3,0 tys. ha – jarego. Areal uprawy rzepaku i rzepiku w 2014 r., w porównaniu z 2013 r., był o 2,3 tys. ha, tj. o 10,0% mniejszy.

Plony rzepaku i rzepiku w 2014 r. wyniosły 28,5 dt/ha i były wyższe o 7,7 dt/ha, tj. o 37,0% od uzyskanych w roku poprzednim. Plony rzepaku i rzepiku ozimego wyniosły 29,3 dt/ha i były wyższe o 8,5 dt/ha (o 40,9%) od plonów uzyskanych w 2013 r. Plony rzepaku i rzepiku jarego wyniosły 24,0 dt/ha i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 2,6 dt/ha (o 12,1%).

Wegetacja roślin przebiegała na ogół bez większych zakłóceń. Występujące w maju i czerwcu częste opady deszczu przyczyniły się do dobrego uwilgotnienia

gleby. Kwitnienie rzepaku zarówno ozimego jak i jarego było obfite, korzystna pogoda sprzyjała zapyleniu i dobremu wiązaniu łuszczyn. Żniwa rzepaku przebiegały podczas suchej i słonecznej pogody.

2.2.3. Ziemniaki

Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2014 r. wyniosła 26,4 tys. ha i była mniejsza (o 3,8%) niż przed rokiem. Prawie cały areal uprawy był skoncentrowany w gospodarstwach indywidualnych.

Tabl. 9. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2013=100
Powierzchnia w ha	27457	27474	26426	96,2
Plony z 1 ha w dt	219	190	290	152,6
Zbiory w t	601356	521503	766167	146,9

Średni plon ziemniaków z 1 ha wyniósł 290 dt i był wyższy od uzyskanego w roku poprzednim o 52,6%. Plony ziemniaków uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były wyższe o 4,3%.

Korzystne warunki pogodowe, zbliżone do optymalnych dla tego gatunku, miały wpływ na wysokie plonowanie ziemniaków. Sadzenie ziemniaków przeprowadzono podczas cieplej i słonecznej pogody. Występujące w maju ochłodzenie wydłużyło okres wschodów ziemniaka, a lokalnie obfite opady deszczu spowodowały nadmierne uwilgotnienie gleby i podtopienia plantacji. Warunki pogodowe w czerwcu i lipcu były korzystne dla plonowania tego gatunku. Wysokie temperatury powietrza oraz dobre uwilgotnienie gleby sprzyjały zawiązywaniu bulw oraz intensywnemu wzrostowi i rozwojowi roślin.

Produkcja ziemniaków w województwie w 2014 r. wyniosła 766,2 tys. t i była o 46,9% wyższa niż w 2013 r.

2.2.4. Buraki cukrowe

W województwie podkarpackim powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2014 r. wyniosła 3,6 tys. ha i była (3,4%) mniejsza niż rok wcześniej.

Tabl. 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2013=100
Powierzchnia w ha	3801	3776	3647	96,6
Plony z 1 ha w dt	575	563	739	131,3
Zbiory w t	218504	212729	269404	126,6

Omawiany rok był korzystny pod względem warunków agrometeorologicznych dla wzrostu korzeni w okresie wegetacji buraków cukrowych. Siewy buraków cukrowych dokonano w pierwszej połowie kwietnia, a wschody roślin były wyrównane. Majowe opady deszczu spowodowały nadmierne uwilgotnienie gleby, co utrudniało przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych. Późniejsza poprawa pogody przyczyniła się do intensywnego wzrostu roślin. Korzystne warunki wegetacji buraków cukrowych we wrześniu, październiku i listopadzie pozwoliły na uzyskanie rekordowo wysokich plonów buraków cukrowych. Plony osiągnęły poziom 739 dt/ha i były wyższe o 176 dt/ha (o 31,3%) od plonów uzyskanych w 2013 r. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 269,4 tys. t i były większe w porównaniu z rokiem poprzednim o 26,6%.

2.3. Produkcja roślin pastewnych

2.3.1. Ogólna powierzchnia paszowa

Powierzchnia paszowa (tj. areał trwałych użytków zielonych oraz polowych upraw pastewnych użytkowanych na paszę) w 2014 r. w plonie głównym wyniosła

214,2 tys. ha i była mniejsza o 9,1 tys. ha (o 4,1%) niż przed rokiem. W 2014 r. na 1 sztukę dużą bydła i owiec łącznie przypadało 2,77 ha powierzchni paszowej, tj. o 0,07 ha mniej niż w 2013 r.

Tabl. 11. Powierzchnia paszowa w latach 2011-2014

Lata	Ogółem ^a			Trwałe użytki zielone		Polowe uprawy pastewne użytkowane na paszę	
	w ha	w % użytków rolnych	na 1 sztukę dużą ^b bydła i owiec łącznie w ha	w ha	w % użytków rolnych	w ha	w % powierzchni zasiewów
2011	238076	37,9	2,80	203492	32,4	34584	10,6
2012	215531	35,3	2,58	202498	33,1	13033	4,3
2013	223373	38,2	2,84	205653	35,2	17720	5,8
2014	214249	37,3	2,77	198141	34,5	16108	5,0
Różnica 2014-2013	-9124	-0,9	-0,07	-7512	-0,7	-1612	-0,8

^a Powierzchnia paszowa ogółem obejmuje powierzchnię trwałych użytków zielonych oraz powierzchnię upraw pastewnych (w uprawie polowej). ^b Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla owiec – 0,08.

2.3.2. Produkcja pasz z upraw polowych

Rośliny pastewne uprawiane na gruntach ornych z przeznaczeniem na paszę (siano, zielonka zarówno na bieżące skarmianie jak i na kiszonkę oraz korzenie okopowych pastewnych) zajmowały powierzchnię 16,1 tys. ha, tj. o 1,6 tys. ha (o 9,1%) mniejszej od powierzchni notowanej w 2013 r.

Produkcję pasz uzyskuje się również z powierzchni dodatkowej, tj. wsiewek i poplonów. W 2014 r. powierzchnia wsiewek i poplonów z przeznaczeniem na paszę wyniosła 5,6 tys. ha.

Tabl. 12. Plony roślin pastewnych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	z 1 ha w dt			2013=100
Łąki ^a	39,3	35,7	30,7	86,0
Pastwiska ^a	25,5	22,0	24,1	109,5
Strączkowe pastewne ^a	41,1	37,1	40,0	107,8
peluszka	41,4	33,6	-	-
wyka	36,2	31,0	37,6	121,3
bobik	43,4	42,4	36,6	86,3
lubin słodki	42,0	35,2	40,6	115,3
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	45,0	38,4	39,6	103,1
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy ^a	41,8	37,9	40,7	107,4
koniczyna	53,8	48,0	52,3	109,0
lucerna	47,2	55,3	64,3	116,3
esparceta	34,0	44,8	46,5	103,8
seradela i inne motylkowe	30,0	37,3	40,8	109,4
inne pastewne	31,7	32,0	29,6	92,5
trawy polowe	38,3	36,2	38,8	107,2
Kukurydza (zielonka)	414	422	414	98,1
Okopowe pastewne	408	400	438	109,5
Poplony i wsiewki	108	90	117	130,0

^a Plony zielonki w przeliczeniu na siano.

Powierzchnia okopowych pastewnych w 2014 r. wyniosła 1,1 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim nieznacznie (o 0,2%) zwiększyła się. Plony okopowych pastewnych były wyższe (o 9,5%) niż przed rokiem i wyniosły w 2014 r. 438 dt/ha.

Tabl. 13. Zbiory upraw pastewnych w latach 2013-2014

Wyszczególnienie	2013		2014		Różnica 2014-2013	
	ogółem	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie	ogółem	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie	ogółem	na 1 sztukę dużą ^a bydła i owiec łącznie
		w dt				
Zbiory ^b	7414002	94,2	6417472	83,1	-996530	-11,1
z łąk	6142674	78,1	5352479	69,3	-790195	-8,8
z pastwisk	742412	9,4	572238	7,4	-170174	-2,0
strączkowych	16112	0,2	20337	0,3	+4225	+0,1
peluszki	5611	0,1	-	-	-5611	-0,1
wyki	1023	0,0	1918	0,0	+895	0,0
bobiku	5724	0,1	403	0,0	-5321	-0,1
łubinu słodkiego	528	0,0	12667	0,2	+12139	+0,2
mieszanek strącz- kowych i zbożo- wostrączkowych	3226	0,0	5350	0,1	+2124	+0,1
motylikowych drobno- nasiennych, innych pastewnych i traw koniczyny	512804	6,5	472418	6,1	-40386	-0,4
lucerny	74774	1,0	124687	1,6	+49913	+0,6
lucerny	17490	0,2	15183	0,2	-2307	0,0
esparcety	896	0,0	2370	0,0	+1474	0,0
seradeli i innych motylikowych	21979	0,3	16810	0,2	-5169	-0,1
innych pastewnych	20100	0,3	57152	0,7	+37052	+0,4
traw polowych	377565	4,8	256216	3,3	-121349	-1,5
Zbiory kukurydzy (zielonka)	1102661	14,0	1180212	15,3	+77551	+1,3
Zbiory okopowych pastewnych	452351	5,8	496235	6,4	+43884	+0,6

^a Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla owiec – 0,08. ^b Bez względu na sposób zbioru w przeliczeniu na siano.

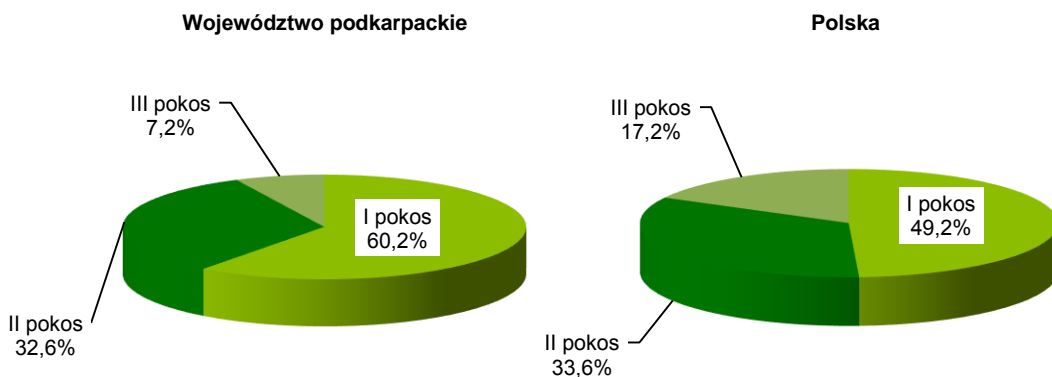
Kukurydżę na zielonkę w 2014 r. uprawiano na powierzchni 2,9 tys. ha, tj. o 9,2% większej niż w roku poprzednim. Plony zielonej masy kukurydzy wyniosły 414 dt/ha i były o 1,9% niższe niż przed rokiem.

2.3.3. Produkcja z trwałych użytków zielonych

Powierzchnia trwałych użytków zielonych, tj. łąk i pastwisk trwałych w 2014 r. wyniosła 198,1 tys. ha i była o 7,5 tys. ha (o 3,7%) mniejsza niż w 2013 r.

Areał łąk trwałych w 2014 r. zajmował 174,4 tys. ha i zwiększył się o 2,5 tys. ha (o 1,5%) w stosunku do roku poprzedniego. Szacuje się, że powierzchnia łąk trwałych niewykorzystanych gospodarczo (czyli nieeksploatowanych, a także skoszonych, lecz niezebranych) w I pokosie wyniosła 40,6 tys. ha, tj. 23,3% ogólnej powierzchni łąk trwałych, w II pokosie – 50,3 tys. ha, tj. 28,9%, a w III pokosie – 88,0 tys. ha, tj. 50,4%.

Wykres 10. Udział zbiorów z poszczególnych pokosów w ogólnej produkcji siana z łąk trwałych w 2014 r.

Średni plon trzech pokosów z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniósł 30,7 dt/ha i w porównaniu z 2013 r. był niższy o 5,0 dt/ha, tj. o 14,0%. W pierwszym pokosie z łąk trwałych uzyskano średni plon wynoszący 18,5 dt/ha, tj. o 3,4 dt/ha (o 15,5%) mniej niż w roku poprzednim, w drugim pokosie – 10,0 dt/ha, tj. o 0,3 dt/ha (o 2,9%) mniej niż przed rokiem. Plon trzeciego pokosu wyniósł 2,2 dt/ha i był niższy o 1,4 dt/ha (o 38,9%) niż w 2013 r.

Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów wyniosła 535,2 tys. t i była o 12,9% niższa od produkcji sprzed roku.

Tabl. 14. Powierzchnia, plony i zbiory z łąk trwałych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2013=100
Powierzchnia w ha	172221	171852	174370	101,5
Plony z 1 ha w dt ^a	39,3	35,7	30,7	86,0
Zbiory w t ^a	676126	614267	535248	87,1

^a W przeliczeniu na siano.

Powierzchnia pastwisk trwałych w 2014 r. wyniosła 23,8 tys. ha i była mniejsza o 10,0 tys. ha (o 29,7%) niż w 2013 r.

Plony z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniosły 24,1 dt/ha i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 2,1 dt/ha, tj. o 9,5%.

Zbiory z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniosły 57,2 tys. t i były o 22,9% niższe od uzyskanych w 2013 r.

Tabl. 15. Powierzchnia, plony i zbiory z pastwisk trwałych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2013=100
Powierzchnia w ha	30277	33801	23771	70,3
Plony z 1 ha w dt ^a	25,5	22,0	24,1	109,5
Zbiory w t ^a	77294	74241	57224	77,1

^a W przeliczeniu na siano.

2.4. Produkcja ogrodnicza²

2.4.1. Warzywa gruntowe

Zbiory warzyw gruntowych w 2014 r. wyniosły 113,2 tys. t i były wyższe o 6,9 tys. t (o 6,5%) od produkcji w 2013 r.

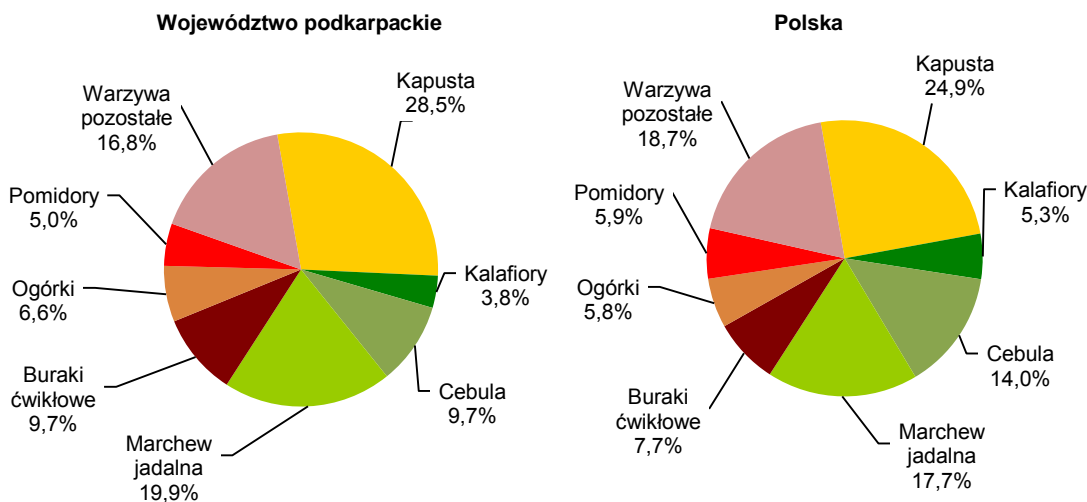
² W powierzchni i zbiorach warzyw gruntowych, truskawek, drzew owocowych, krzewów owocowych i plantacji jagodowych uwzględnia się uprawy występujące w ogrodach przydomowych.

Tabl. 16. Zbiory^a poszczególnych gatunków warzyw gruntowych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	w dt			2013=100
Ogółem	1217144	1063592	1132262	106,5
Kapusta	441661	295662	322766	109,2
Kalafiory	47380	40973	43259	105,6
Cebula	109139	104479	109242	104,6
Marchew jadalna	196977	214768	225235	104,9
Buraki ćwikłowe	122370	104644	109951	105,1
Ogórki	79972	74148	74208	100,1
Pomidory	61634	55679	57149	102,6
Warzywa pozostałe ^b	158012	173239	190453	109,9

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

Wykres 11. Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2014 r.

Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych z uwzględnieniem areálu warzyw gruntowych w ogrodach przydomowych w 2014 r. wyniosła 4,7 tys. ha i zwiększyła się o 3,3% w porównaniu z 2013 r. Zanotowano wzrost powierzchni uprawy wszystkich podstawowych gatunków warzyw gruntowych (oprócz kapusty), a największy dla warzyw pozostałych, marchwi jadalnej i kalafiorów. Należy przy tym zaznaczyć, że w 2014 r., podobnie jak i przed rokiem, były brane pod uwagę

tylko te uprawy warzyw, które znajdowały się w gospodarstwach rolnych. Badaniem nie objęto natomiast tych upraw warzyw, które nie spełniały kryteriów nowej, obecnie stosowanej, definicji gospodarstwa rolnego.

Tabl. 17. Powierzchnia^a uprawy poszczególnych gatunków warzyw gruntowych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	w ha			2013=100
Ogółem	5355	4584	4736	103,3
Kapusta	965	715	714	99,9
Kalafiory	269	221	228	103,2
Cebula	584	523	523	100,1
Marchew jadalna	804	785	811	103,3
Buraki ćwikłowe	537	402	414	102,8
Ogórki	533	438	450	102,8
Pomidory	376	298	306	102,7
Warzywa pozostałe ^b	1288	1203	1290	107,3

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

Plony podstawowych gatunków warzyw gruntowych (oprócz ogórków). były wyższe od uzyskanych w roku poprzednim Najwyższy wzrost odnotowano w plonowaniu cebuli, warzyw pozostałych i buraków ćwikłowych. Niżej niż przed rokiem plonowały ogórki.

Tabl. 18. Plony poszczególnych gatunków warzyw gruntowych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	z 1 ha w dt			2013=100
Kapusta	458	414	452	109,2
Kalafiory	176	186	190	102,2
Cebula	187	200	209	104,5
Marchew jadalna	245	274	278	101,5
Buraki ćwikłowe	228	260	266	102,3
Ogórki	150	169	165	97,6
Pomidory	164	187	187	100,0
Warzywa pozostałe ^a	123	144	148	102,8

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

Siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się wyjątkowo wcześnie, a warunki agrometeorologiczne podczas wschodów warzyw były na ogół korzystne. Wzrost roślin był wyrównany i do połowy kwietnia wegetacja przebiegała w większości bez zakłóceń. Później nastąpiło znaczne zróżnicowanie warunków agrometeorologicznych. Majowe chłody spowodowały opóźnienie w wysiewie niektórych warzyw ciepłolubnych, lokalnie część plantacji zostało podtopionych w wyniku obfitych opadów deszczu, w drugiej połowie maja. Od czerwca pogoda zdecydowanie poprawiła się i warunki dalszej wegetacji warzyw gruntowych były bardzo korzystne. Ciepło i dostateczna ilość wilgoci w glebie zapewniły dobre warunki dla plonowania, większości gatunków warzyw, a korzystne warunki agrometeorologiczne jesienią sprzyjały dobremu plonowaniu warzyw kapustnych, cebuli oraz warzyw korzeniowych. Zbiory warzyw gruntowych, były wyższe (o 6,5%) niż przed rokiem. Wzrost produkcji był wynikiem zwiększonej powierzchni uprawy warzyw i wyższego ich plonowania.

Wcześniejszy termin wysadzenia rozsady i dobre uwilgotnienie gleby w okresie wegetacji miało wpływ na wyższe plonowanie kapusty. Plony kapusty w 2014 r. wyniosły 452 dt/ha i były o 9,2% wyższe niż przed rokiem. Dobrze plonowały zarówno odmiany wczesne jak i późne. Zbiory kapusty były o 9,2% większe niż w 2013 r.

Areał uprawy kalafiorów był o 3,2% wyższy niż w roku poprzednim, a uzyskane plony (190 dt/ha) były o 2,2% wyższe, co zadecydowało o wyższej o 5,6% produkcji. Warunki agrometeorologiczne sprzyjały dobremu plonowaniu kalafiorów.

Wyżej niż przed rokiem plonowała również cebula (o 4,5%) i jej plon wyniósł 209 dt/ha. Ciepła, słoneczna pogoda w okresie dojrzewania i zbiorów miała wpływ na dobrą jakość zebranych cebul.

Wcześniejszy wysiew nasion, korzystne warunki wegetacji, szczególnie jesienią, sprzyjały przyrostowi masy korzeni i wzrostowi plonowania warzyw korzeniowych. Plony buraków ćwikłowych wyniosły 266 dt/ha i były o 2,3% wyższe niż w 2013 r. Marchew jadalna plonowała na poziomie 278 dt/ha, tj. o 1,5% wyższym niż rok temu. Zwiększył się również areał uprawy tych gatunków (o 3,3% w przypadku marchwi jadalnej i o 2,8% – buraków ćwikłowych).

Produkcja ogórków gruntowych, uzyskana w 2014 r. z większej (o 2,8%) powierzchni niż w roku poprzednim, była nieznacznie (o 0,1%) wyższa. Plony ogórków wyniosły 165 dt/ha i były o 2,4% niższe od uzyskanych w 2013 r.

Nadmierne opady deszczu w okresie zbiorów i większe nasilenie mączniaka zdecydowały o niższym plonowaniu ogórków.

W 2014 r. uzyskano większą (o 2,6%) niż przed rokiem produkcję pomidorów, co było wynikiem zwiększenia (o 2,7%) powierzchni, chociaż uzyskano plony na poziomie roku ubiegłego (187 dt/ha). Plon pomidorów zapowiadał się wyższy niż przed rokiem, jednak opady deszczu w okresie dojrzewania i występowanie chorób grzybowych były powodem jego obniżenia.

Największy wzrost powierzchni odnotowano dla warzyw z grupy pozostałe (o 7,3%). Łączne zbiory pozostałych warzyw gruntowych w 2014 r. były wyższe o 9,9% w porównaniu do roku poprzedniego, uzyskano również wyższe (o 2,8%) plony.

2.4.2. Sadownictwo

Produkcja owoców z drzew i krzewów owocowych oraz z plantacji jagodowych w 2014 r. wyniosła 71,4 tys. t i była wyższa o 8,6 tys. t, tj. o 13,7% od produkcji uzyskanej w 2013 r. Do produkcji owoców, podobnie jak w latach poprzednich, włączono powierzchnię uprawy z ogrodów przydomowych oraz upraw poza sadami.

Owoce z drzew

Łączna produkcja owoców z drzew wyniosła 52,8 tys. t i była o 18,9% większa od produkcji z roku 2013. Na osiągnięcie wysokiej produkcji wpłynęły przede wszystkim wysokie zbiory jabłek.

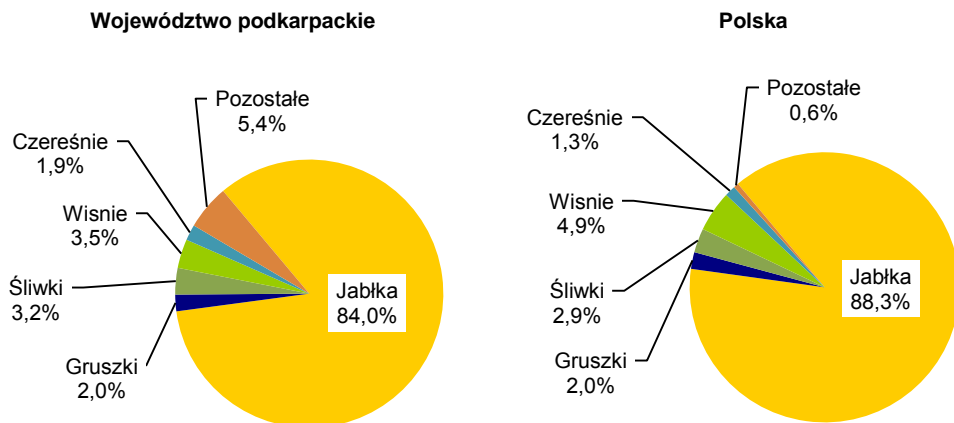
Tabl. 19. Zbiory^a poszczególnych gatunków owoców z drzew w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	w dt			2013=100
Ogółem	666545	444132	528187	118,9
Jabłka	575708	367948	443425	120,5
Gruszki	10618	10058	10658	106,0
Śliwki	15930	14828	17133	115,5
Wiśnie	22337	16865	18390	109,0
Czereśnie	12152	7646	10046	131,4
Brzoskwinie	1303	2471	2231	90,3
Morele	801	1139	930	81,7
Orzechy włoskie	27696	23177	25374	109,5

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi.

W 2014 r. uzyskano wyższą niż przed rokiem produkcję owoców z wszystkich gatunków drzew owocowych (oprócz brzoskwini i moreli). Największy wzrost zbiorów w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano dla czereśni, jabłek i śliwek.

Wykres 12. Struktura zbiorów owoców z drzew owocowych w 2014 r.

Tabl. 20. Powierzchnia^a poszczególnych gatunków drzew owocowych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	w ha			2013=100
Ogółem	7846	7592	6758	89,0
Jabłonie	3854	4842	4022	83,1
Grusze	358	274	269	98,2
Śliwy	586	451	343	76,0
Wiśnie	799	663	651	98,2
Czereśnie	392	230	164	71,1
Brzoskwinie	154	134	105	78,6
Morele	141	107	72	67,3
Orzechy włoskie	1564	892	1133	126,9

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi.

Powierzchnia uprawy drzew owocowych w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 11,0%. Odnotowano ograniczenie uprawy dla wszystkich gatunków drzew owocowych z wyjątkiem orzechów włoskich. Znacznie zmniejszyła się powierzchnia moreli (o 32,7%), czereśni (o 28,9%) i śliw (o 24,0%).

Tabl. 21. Plony poszczególnych gatunków owoców z drzew w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	z 1 ha w dt			2013=100
Jabłka	149,4	76,0	110,2	145,0
Gruszki	29,7	36,8	39,7	107,9
Śliwki	27,2	32,9	50,0	152,0
Wiśnie	28,0	25,4	28,2	111,0
Czereśnie	31,0	33,2	61,4	184,9
Brzoskwinie	8,5	18,5	21,2	114,6
Morele	5,7	10,7	13,0	121,5
Orzechy włoskie	17,7	26,0	22,4	86,2

Drzewa owocowe nie zostały uszkodzone w okresie zimy i przedwiośnia. Wiosenne wznowienie vegetacji nastąpiło wyjątkowo wcześnie, kwitnienie drzew owocowych było przyspieszone o ok. 3 tygodnie w porównaniu do przeciętnego terminu. Drzewa owocowe kwitły obficie, jedynie w gruszach zaobserwowano słabsze kwitnienie w stosunku do roku poprzedniego. Wiosenne przymrozki odnotowane lokalnie na początku maja spowodowały niewielkie uszkodzenia w morelach i orzechach włoskich. W drugiej dekadzie maja obfite opady deszczu spowodowały lokalne podtopienia. Deszczowa pogoda utrudniała walkę z chorobami i szkodnikami upraw sadowniczych. W większości sadów niechronionych oraz upraw przydomowych zanotowano bardzo duże nasilenie parcha. Od czerwca warunki agrometeorologiczne poprawiły się i sprzyjały dalszej vegetacji roślin sadowniczych. Korzystne warunki ich wzrostu utrzymywały się przez całe lato i jesień, sprzyjały szczególnie dobremu dorastaniu i wybarwianiu owoców zbieranych jesienią. Czynnikiem ograniczającym nieco dorastanie owoców był brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie występujący na przełomie września i października.

W 2014 r. plony jabłek były o 45,0% wyższe od uzyskanych w roku poprzednim i wyniosły 110,2 dt/ha. Wyższe plonowanie związane było z przemiennością owocowania, brakiem uszkodzeń w okresie zimy i wiosny. Drzewa kwitły obficie w okresie cieplej słonecznej pogody. Zawijanie owoców było bardzo dobre.

Warunki pogodowe, szczególnie jesienią, sprzyjały dorastaniu owoców. Przyrost masy owoców odbywał się przy dobrym uwilgotnieniu gleby. Na plantacjach niechronionych chemicznie wystąpiło większe niż przed rokiem porażenie chorobami grzybowymi. W 2014 r. kłopoty ze zbytem jabłek związane z embargiem, spowodowały zaniechanie zbioru części owoców i plon biologiczny nie został całkowicie zebrany.

Wyżej niż rok wcześniej (o 7,9%) plonowały grusze i plony tych owoców wyniosły 39,7 dt/ha. Na wyższe plonowanie miały wpływ bardzo dobre warunki pogodowe w okresie przyrostu masy owoców i dojrzewania.

Powierzchnia uprawy śliw w 2014 r. w porównaniu do roku poprzedniego uległa ograniczeniu o 24,0%, ale znaczny wzrost plonowania (o 52,0%) pozwolił osiągnąć zbiory na dość wysokim poziomie, tj. o 15,5% wyższym niż przed rokiem. Drzewa kwitły obficie w okresie cieplej, słonecznej pogody. Bardzo dobre było zawiązanie owoców odmian deserowych i węgerek, a dobre uwilgotnienie gleby w okresie przyrostu masy owoców spowodowało tak znaczący wzrost plonu.

Wyżej (o 11,0%) niż przed rokiem plonowały wiśnie, plony wyniosły 28,2 dt/ha. Drzewa kwitły obficie, bardzo dobre było zawiązywanie owoców. Zbiory wiśni były o 9,0% wyższe niż przed rokiem. Produkcja wiśni byłaby zdecydowanie wyższa, gdyby nie wystąpiły problemy ze zbytem tego gatunku owoców. Niektórzy sadownicy zaniechali ich zbioru z uwagi na niską cenę skupu.

W 2014 r. produkcja czereśni, pomimo mniejszej (o 28,9%) powierzchni uprawy, była wyższa o 31,4% niż przed rokiem. Wzrost produkcji był wynikiem znacznie wyższego (prawie o 85%) plonowania tego gatunku w porównaniu do roku poprzedniego. Wzrost plonowania był wynikiem braku uszkodzeń w okresie zimy i wiosny, dobrymi warunkami pogodowymi w okresie wegetacji. Owoce były bardzo dobrej jakości.

Plony owoców z drzew pozostałych wyniosły 21,8 dt/ha i były niższe od uzyskanych w roku poprzednim (o 7,6%). W 2014 r. uzyskano wyższe plony brzoskwiń i moreli niż przed rokiem odpowiednio o 14,6% i o 21,5%, a plon orzechów włoskich był o 13,8% niższy. Powodem obniżenia plonowania orzechów było przemarznięcie kwiatów i zawiązków podczas wiosennych przymrozków oraz uszkodzenia owoców w okresie burz. Pomimo wzrostu plonowania brzoskwiń i moreli uzyskano niższą produkcję tych owoców wynikającą z ograniczenia powierzchni uprawy w porównaniu do 2013 r. Natomiast w przypadku orzechów włoskich uzyskano wyższą produkcję niż przed rokiem o czym zadecydowała większa (o 26,9%) powierzchnia uprawy.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2014 r. wyniosły 18,6 tys. t i zwiększyły się o 0,2 tys. t (o 1,2%) w stosunku do zbiorów uzyskanych w roku poprzednim.

Tabl. 22. Zbiory^a poszczególnych gatunków owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w latach 2013-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	w dt			2013=100
Ogółem	160753	183785	186064	101,2
Truskawki i poziomki	34492	36242	43585	120,3
Maliny ^b	24638	42035	42890	102,0
Porzeczki	76619	62534	52372	83,7
Agrest	8883	9657	9391	97,2
Leszczyna	469	528	752	142,4
Aronia	9826	11569	12553	108,5
Borówka wysoka	2424	3248	5580	171,8
Winorośl	3277	17842	18820	105,5
Pozostałe jagodowe	125	130	121	93,1

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową.

W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost produkcji większości gatunków owoców z tej grupy, z wyjątkiem porzeczki, agrestu i pozostałych jagodowych.

Tabl. 23. Powierzchnia^a poszczególnych gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	w ha			2013=100
Ogółem	4371	4557	4739	104,0
Truskawki i poziomki	1272	1420	1453	102,3
Maliny ^b	968	1013	1017	100,4
Porzeczki	1588	1332	1310	98,3
Agrest	196	137	135	98,4
Leszczyna	60	117	124	105,8
Aronia	143	148	148	99,9
Borówka wysoka	68	78	199	253,3
Winorośl	69	304	347	114,2
Pozostałe jagodowe	8	7	7	87,3

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową.

W 2014 r. zwiększyła się powierzchnia uprawy wszystkich gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych z wyjątkiem porzeczki i agrestu, gdzie odnotowano zmniejszenie odpowiednio: o 1,7% i o 1,6%.

Tabl. 24. Plony poszczególnych gatunków owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	
	z 1 ha w dt			2013=100
Truskawki i poziomki	27,1	25,5	30,0	117,6
Maliny ^a	25,5	41,5	42,2	101,7
Porzeczki	48,2	46,9	40,0	85,3
Agrest	45,3	70,5	69,7	98,9
Leszczyna	7,8	4,5	6,1	135,6
Aronia	68,9	78,2	84,9	108,6
Borówka wysoka	35,7	41,4	28,1	67,9
Winorośl	47,8	58,7	54,2	92,3
Pozostałe jagodowe	16,3	17,4	18,6	106,9

^a Łącznie z jeżyną bezkolcową.

Krzewy owocowe i plantacje jagodowe dość dobrze przetrzymały. Niewielkie uszkodzenia mrozowe zanotowano lokalnie w borówce wysokiej. Kwitnienie na ogół było obfite zarówno krzewów owocowych jak i truskawek. Warunki podczas owocowania truskawek były dobre (odpowiednia temperatura i dostateczna ilość opadów).

W 2014 r. plony truskawek były o 17,6% wyższe niż przed rokiem i wyniosły 30,0 dt/ha. Plantacje nie zostały uszkodzone w okresie zimy i przedwiośnia. Kwitnienie odbywało się w dobrych warunkach, umiarkowane temperatury powietrza z przelotnymi opadami deszczu wydłużyły okres dojrzewania i zbiorów owoców.

Dobre warunki pogodowe w okresie wegetacji malin zarówno letnich jak i jesiennych umożliwiły uzyskać w 2014 r. plon 42,2 dt/ha, tj. o 1,7% wyższy niż przed rokiem

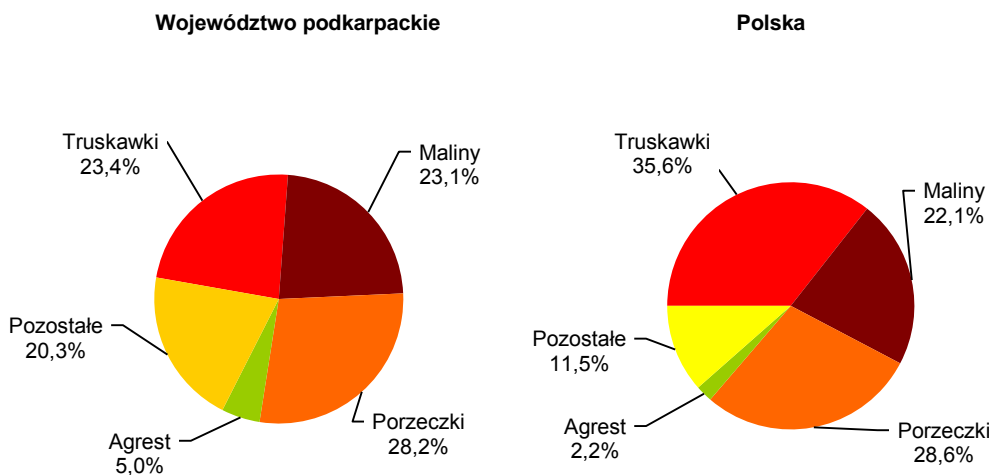
Plonowanie porzeczki w 2014 r. było na poziomie 40,0 dt/ha, tj. o 14,7% niższym niż przed rokiem. Dobrze owocowała porzeczka kolorowa (na poziomie roku

poprzedniego), natomiast plonowanie porzeczki czarnej było o 25,6% niższe. Produkcja porzeczek czarnych byłaby znacznie większa, gdyby wszystkie owoce zostały zebrane. Wielu plantatorów zaniechało zbiorów porzeczek czarnych przeznaczonych do przemysłu ze względu na niską cenę ich skupu. W porównaniu z 2013 r. produkcja porzeczek ogółem zmniejszyła się o 16,3%

Areał uprawy agrestu w 2014 r. zmniejszył się o 1,6%, a plonowanie tego gatunku było o 1,1% niższe od uzyskanego wysokiego plonu w 2013 r. Ograniczenie powierzchni uprawy i niższe plonowanie spowodowały spadek produkcji (o 2,8%) w stosunku do 2013 r.

Łączna powierzchnia uprawy pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (aronii, borówki wysokiej, leszczyny i innych) w ostatnich latach zwiększyła się, głównie przez wzrastające zainteresowanie uprawą borówki wysokiej i winorośli. Plony pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 45,9 dt/ha i były niższe o 9,8% od plonów uzyskanych w 2013 r. Niżej niż rok temu plonowała borówka wysoka (o 32,1%) i winorośl (o 7,7%). Na obniżenie plonu borówki wysokiej miały wpływ uszkodzenia przez przymrozki, a w przypadku winorośli opady deszczu w okresie dojrzewania i zbiorów.

Wykres 13. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2014 r.

2.5. Udział województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów

Średnie plony z 1 ha w województwie podkarpackim w 2014 r., w porównaniu z uzyskanymi przeciętnymi plonami w kraju, były niższe w przypadku łąk trwałych – o 41,1%, rzepaku i rzepiku – o 17,2%, zbóż ogółem – o 11,7%. Uzyskane w województwie plony buraków cukrowych i ziemniaków były wyższe od średnich krajowych odpowiednio o 8,2% i o 4,3%.

W porównaniu z województwami o plonach najwyższych i najniższych, różnice (w dt z 1 ha) przedstawiają się następująco:

		<u>różnica do plonów najwyższych</u>
zboża ogółem	–	minus 24,0 dt z 1 ha (opolskie),
rzepak i rzepik	–	minus 10,9 dt z 1 ha (opolskie),
ziemniaki	–	minus 86 dt z 1 ha (opolskie),
buraki cukrowe	–	minus 199 dt z 1 ha (śląskie),
		<u>różnica do plonów najniższych</u>
zboża ogółem	–	plus 5,0 dt z 1 ha (podlaskie),
ziemniaki	–	plus 66 dt z 1 ha (podlaskie),
buraki cukrowe	–	plus 184 dt z 1 ha (warmińsko-mazurskie).

Zbiory zbóż ogółem w województwie podkarpackim w 2014 r. stanowiły 2,8% zbiorów zbóż ogółem w Polsce, co daje 14. miejsce w kraju, a zbiory rzepaku i rzepiku – 1,8% zbiorów krajowych (13. miejsce w kraju). Produkcja ziemniaków stanowiła 10,0% produkcji krajowej, co uplasowało województwo na 4. miejscu w kraju, a zbiory buraków cukrowych – 2,0% zbiorów krajowych (11. miejsce w kraju).

Tabl. 25. Udział i miejsce województwa w krajowej produkcji głównych ziemiopłodów

Wyszczególnienie	Polska	Województwo podkarpackie				
	2014	2013	2014	2013	2014	
	w liczbach bezwzględnych	Polska=100		lokata		
Powierzchnia w tys. ha:						
Zboża	7485,0	240,4	3,0	3,2	13	13
w tym:						
pszenica	2338,8	98,3	4,4	4,2	11	11
żyto	886,4	13,8	1,2	1,6	15	14
jęczmień	808,3	21,5	2,4	2,7	14	15
owies	478,6	29,1	5,3	6,1	8	6
pszenżyto	1306,0	26,2	1,7	2,0	15	15
Rzepak i rzepik	951,1	20,7	2,5	2,2	11	13
Ziemniaki ^a	276,9	26,4	7,9	9,5	5	4
Buraki cukrowe	197,6	3,6	1,9	1,8	11	11
Warzywa gruntowe ^a	172,4	4,7	3,2	2,7	10	10
Plony z 1 ha w dt:						
Zboża	42,7	37,7	87,9	88,3	11	12
w tym:						
pszenica	49,7	37,6	75,2	75,7	14	14
żyto	31,5	27,4	86,7	87,0	11	13
jęczmień	40,5	34,9	81,6	86,2	16	13
owies	30,5	28,3	92,3	92,8	13	13
pszenżyto	40,2	31,5	76,0	78,4	16	16
Rzepak i rzepik	34,4	28,5	71,5	82,8	16	16
Ziemniaki ^a	278	290	90,0	104,3	13	8
Buraki cukrowe	683	739	97,1	108,2	8	6
Zbiory w tys. ton:						
Zboża	31945,4	907,0	2,6	2,8	14	14
w tym:						
pszenica	11628,7	369,9	3,3	3,2	11	11
żyto	2792,6	37,9	1,1	1,4	15	15
jęczmień	3274,8	75,1	2,0	2,3	15	15
owies	1458,6	82,4	4,8	5,7	9	7
pszenżyto	5246,6	82,5	1,3	1,6	15	15
Rzepak i rzepik	3275,8	59,1	1,8	1,8	13	13
Ziemniaki ^a	7689,2	766,2	7,2	10,0	5	4
Buraki cukrowe	13488,9	269,4	1,9	2,0	11	11
Warzywa gruntowe ^a	4639,0	113,2	2,7	2,4	9	9

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.

2.6. Przebieg siewu oraz ocena ozimin w jesieni 2014 r.

Jesień 2014 r. sprzyjała prawidłowym i terminowym wykonywaniu prac polowych i siewom zbóż ozimych. Dobre warunki wilgotnościowe gleby we wrześniu miały korzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin ozimych.

Okresowy niedobór wilgoci w wierzchniej warstwie gleby w październiku pogorszył warunki wilgotnościowe gleby. Zboża później wysiane były w nieco gorszym stanie. Pierwsza i druga dekada listopada była ciepła i słoneczna. W trzeciej dekadzie miesiąca ochłodziło się i wystąpiły opady deszczu. Warunki pogodowe w listopadzie sprzyjały wegetacji i hartowaniu ozimin przed wejściem w okres spoczynku zimowego. Uprawy ozime w końcowej fazie rozwoju jesienią 2014 r. - przed wejściem w stan zimowego spoczynku - były właściwie wyrosnięte i dobrze rozkrzewione.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że łączny areał zbóż ozimych wysianych w jesieni 2014 r. wyniósł 129,6 tys. ha, tj. na powierzchni o 1,1% mniejszej od powierzchni zasianej w roku poprzednim.

W optymalnym terminie agrotechnicznym zasiano ok. 92% powierzchni żyta, ok. 87% mieszanek zbożowych ozimych, ok. 86% pszenicy ozimej, ok. 85% pszenżyta ozimego, ok. 83% rzepaku i rzepiku ozimego i ok. 80% jęczmienia ozimego.

Stan ozimin przed wejściem w okres zimowego spoczynku oceniono w pięciopunktowej skali ocen następująco:

- pszenica – 3,7 pkt,
- żyto – 3,4 pkt,
- jęczmień – 3,6 pkt,
- pszenżyto – 3,5 pkt,
- mieszanki zbożowe – 3,5 pkt,
- rzepak i rzepik – 3,5 pkt.

Uprawa pól pod zasiew zbóż ozimych na przeważającym obszarze województwa odbywała się w dość dobrych warunkach uwilgotnienia gleb. Stan ozimin przed ich wejściem w okres zimowego spoczynku był nieco gorszy niż w roku poprzednim. Stan rzepaku ozimego oceniono niżej o 0,7 pkt, żyta, jęczmienia, pszenżyta i mieszanek zbożowych o 0,1 pkt. Wyżej o 0,1 pkt oceniono stan pszenicy.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE**3.1. Bydło**

W czerwcu 2014 r. pogłowie bydła ogółem w województwie liczyło 94,9 tys. szt., co stanowiło 1,6% pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z 2013 r. liczebność stada zmniejszyła się o 1,8 tys. szt., tj. o 1,9%. W gospodarstwach indywidualnych było 91,0 tys. szt. bydła, co stanowiło 95,9% pogłowia bydła w województwie podkarpackim.

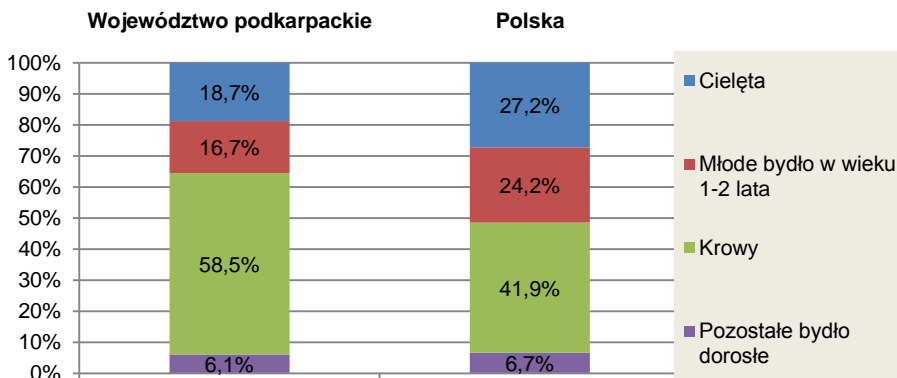
Udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w strukturze stada bydła ogółem wyniósł:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku – 18,7% (w 2013 r. – 19,7%),
- młode bydło hodowlane i rzeźne
w wieku 1–2 lat – 16,7% (w 2013 r. – 14,1%),
- krowy – 58,5% (w 2013 r. – 62,0%),
- pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne
w wieku 2 lat i więcej – 6,1% (w 2013 r. – 4,2%).

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła rejestrowaną w czerwcu 2013 r. wzrósł udział młodego bydła hodowlanego i rzeźnego w wieku 1-2 lat (o 2,6 p. proc.), i pozostałego bydła dorosłego hodowlanego i rzeźnego w wieku 2 lat i więcej (o 1,9 p. proc.), natomiast zmalał udział krów (o 3,5 p. proc.) i cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 1,0 p. proc.).

Wykres 14. Struktura pogłowia bydła w 2014 r.

Stan w czerwcu

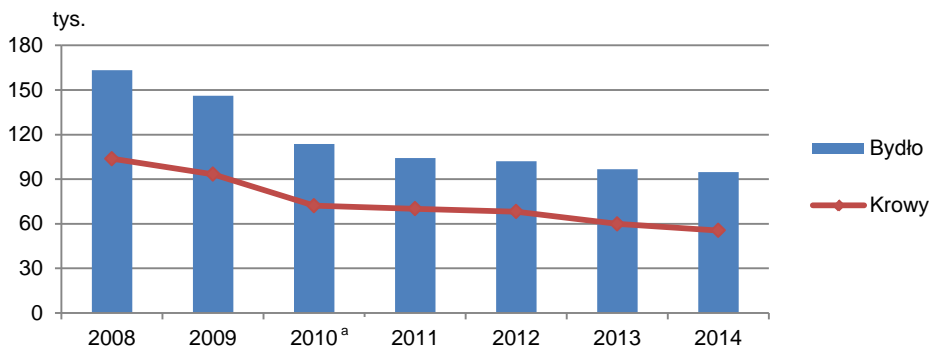
W grupie cieląt w wieku poniżej 1 roku – zwierzęta przeznaczone na ubój stanowiły 34,5%, a do dalszego chowu – 65,5%, w tym jałówki na chów – 42,3%. W grupie bydła w wieku 1-2 lat oraz w grupie pozostałego bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (bez krów) – zwierzęta przeznaczone na rzeź stanowiły odpowiednio 40,2% i 21,3%.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2014 r. wyniosła 16,5 szt. (wobec 40,7 szt. w kraju) i w porównaniu z 2013 r. zmniejszyła się o 0,6% (w kraju zwiększyła się o 1,5%).

Pogłowie krów w czerwcu 2014 r. wyniosło 55,5 tys. szt. i w skali roku zmniejszyło się o 4,4 tys. szt., tj. o 7,4%. W gospodarstwach indywidualnych było 53,8 tys. krów, co stanowiło 97,0% pogłowia krów w województwie.

Obsada krów na 100 ha użytków rolnych wyniosła 9,7 szt. wobec 17,0 szt. w kraju.

Wykres 15. Pogłowie bydła, w tym krów
Stan w czerwcu

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

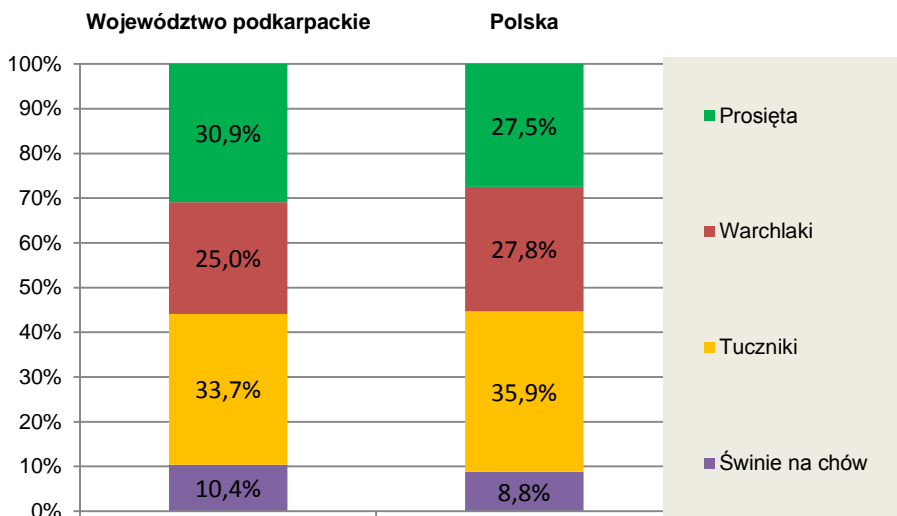
3.2. Świnie

W czerwcu 2014 r. pogłowie świń ukształtowało się na poziomie 192,4 tys. szt., co stanowiło 1,6% pogłowia świń w kraju. W porównaniu z 2013 r. stado świń zwiększyło się o 9,8% (w Polsce odnotowano wzrost o 5,0%), w porównaniu ze stanem z marca 2014 r. było wyższe o 13,9 tys. szt. (o 7,8%).

W gospodarstwach indywidualnych stan pogłowia świń wyniósł 183,8 tys. szt. tj. o 14,4 tys. szt. (o 8,5%) więcej niż przed rokiem, i o 13,9 tys. szt. (o 8,2%) więcej niż w marcu 2014 r. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 95,6% pogłowia świń województwa.

Wykres 16. Struktura pogłowia świń w 2014 r.
Stan w czerwcu

Pogłowiu loch na chów wyniosło 19,5 tys. szt. i w ciągu roku zwiększyło się o 2,2 tys. szt. (o 12,6%). W porównaniu ze stanem w marcu 2014 r. stado loch zmniejszyło się o 0,5 tys. szt. (o 2,3%).

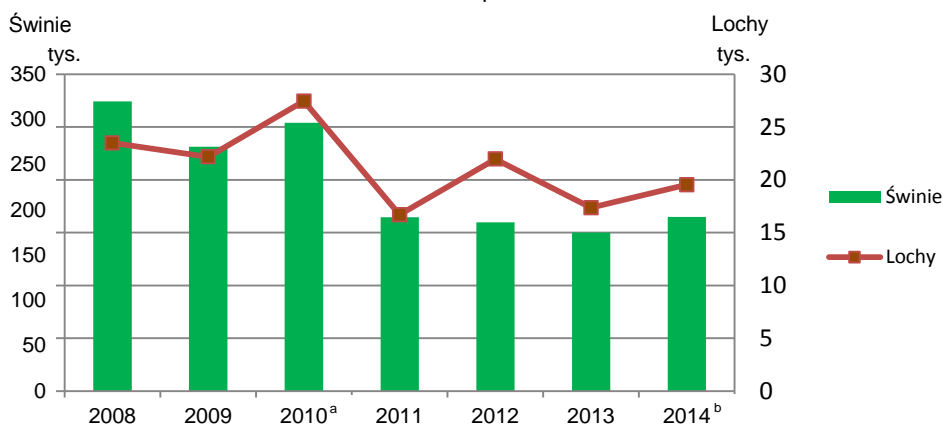
W czerwcu 2014 r. udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w strukturze świń wyniósł:

- prosięta o wadze do 20 kg – 30,9% (w 2013 r. – 28,8%),
- warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 25,0% (w 2013 r. – 26,6%),
- świnie o wadze 50 kg i więcej,
z przeznaczeniem na ubój – 33,7% (w 2013 r. – 34,4%),
- świnie o wadze 50 kg i więcej,
z przeznaczeniem na chów – 10,4% (w 2013 r. – 10,2%),
- w tym lochy na chów – 10,2% (w 2013 r. – 9,9%).

W porównaniu z 2013 r. zwiększył się udział prosiąt o wadze do 20 kg (o 2,1 p. proc.) i świń o wadze 50 kg i więcej przeznaczonych na chów (o 0,2 p. proc.), w tym loch na chów (o 0,3 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział warchlaków (o 1,6 p. proc.) i świń o wadze 50 kg i więcej przeznaczonych na ubój (o 0,7 p. proc.).

W czerwcu 2014 r. obsada świń na 100 ha użytków rolnych wyniosła 33,5 szt., (w 2013 r. – 30,0 szt.) wobec 80,5 szt. w kraju (w 2013 r. – 76,4 szt.). Obsada świń na 100 ha gruntów ornych wyniosła 55,4 szt., a w kraju – 107,6 szt.

Wykres 17. Pogłowie świń, w tym loch
Stan w końcu lipca

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. b Stan w czerwcu.

3.3. Owce

Pogłowie owiec w czerwcu 2014 r. wyniosło 16,9 tys. szt. i w porównaniu z 2013 r. zwiększyło się o 0,5 tys. szt. (o 3,3%). Pogłowie owiec skoncentrowane było w gospodarstwach indywidualnych, które utrzymywały 95,3% wojewódzkiego pogłowia owiec. Udział maciorek jednorocznych i starszych w ogólnej liczbie owiec wyniósł 49,0% osiągając poziom 8,3 tys. szt. W porównaniu z 2013 r. liczebność stada maciorek jednorocznych i starszych zwiększyła się o 0,4 tys. szt. (o 5,4%).

Udział województwa podkarpackiego w pogłowie owiec w kraju wyniósł 7,6%.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2,9 szt. (w 2013 r. – 2,8 szt.), natomiast w kraju 1,5 szt. (w 2013 r. – 1,7 szt.).

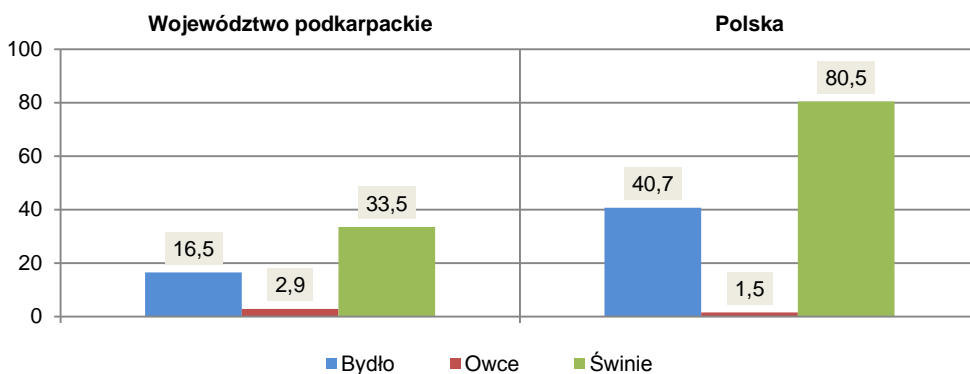
3.4. Drób

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w czerwcu 2014 r. liczyło 4,9 mln szt., a jego udział stanowił 3,3% pogłowia w Polsce. W porównaniu z 2013 r. pogłowie drobiu zmniejszyło się o 4,4% (w kraju wzrosło o 4,3%).

Drób kurzy stanowił 92,0% pogłowia drobiu ogółem, w tym nioski – 27,9% (w 2013 r. odsetek ten wyniósł odpowiednio: 92,9% i 30,1%),

Średnio w województwie obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych wyniosła 778,3 szt. (w 2013 r. – 809,0 szt.), a na 100 ha gruntów ornych – 1288,9 szt., natomiast w kraju odpowiednio: 892,0 szt. i 1191,9 szt.

Wykres 18. Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych
Stan w czerwcu

3.5. Produkcja zwierzęca

Produkcja żywca rzeźnego (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego i króliczego) **w wadze żywej** w 2013 r. wyniosła ogółem 106,4 tys. t i kształtowała się na poziomie nieco wyższym (o 0,1%) od uzyskanej w 2012 r. Gospodarstwa indywidualne wyprodukowały 96,8% żywca rzeźnego w województwie. W skali roku wzrosła produkcja żywca wieprzowego (o 28,9%) i koziego (o 5,9%). Największy spadek zanotowano w produkcji żywca cielęcego (o 59,9%) i króliczego (o 53,3%).

Produkcja żywca rzeźnego **w przeliczeniu na mięso** (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny, bez podrobów) w 2013 r. wyniosła 78,4 tys. t i wzrosła o 2,9% w stosunku do uzyskanej rok wcześniej. Wzrost był wynikiem większej produkcji żywca wieprzowego (o 28,9%), dziczyzny (o 18,9%), żywca koziego (o 3,2%) i końskiego

(o 0,2%). Znaczący udział w produkcji mięsa i tłuszczów miał żywiec wieprzowy (59,4%) i drobiowy (32,3%).

W 2013 r. wyprodukowano 245,2 mln l mleka krowiego, w tym 96,6% pochodziło z gospodarstw indywidualnych. Produkcja mleka była wyższa o 3,6% niż w 2012 r. Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy wyniósł 4164 l, co uplasowało województwo podkarpackie na 12. miejscu w kraju (średnia w Polsce 4978 l).

Produkcja jaj kurzych konsumpcyjnych i wylęgowych w 2013 r. wyniosła 332,8 mln szt., tj. o 5,0% więcej niż w 2012 r. Z gospodarstw indywidualnych uzyskano 96,4% produkcji. W produkcji krajowej jaj udział województwa stanowił 3,3%. Przeciętnie od 1 nioski uzyskano w ciągu roku 205 jaj, co dało 7. lokatę w kraju, przy średniej krajowej wynoszącej 209 jaj.

Produkcja wełny owczej niepranej w 2013 r. wyniosła 26,7 t, w tym 94,4% pochodziło z gospodarstw indywidualnych. Produkcja wełny zmniejszyła się o 45,5% w porównaniu z 2012 r. Województwo podkarpackie wytworzyło 3,9% krajowej produkcji wełny. Przeciętna roczna ilość wełny pozyskanej od 1 owcy wyniosła 1,8 kg, średnia w kraju 3,0 kg.

DZIAŁ IV

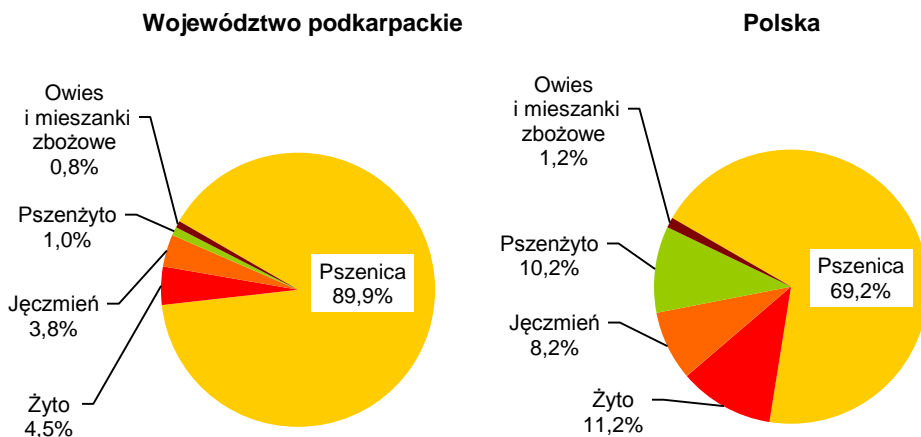
SKUP I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH

4.1. Produkty roślinne

Wartość produktów roślinnych skupionych w 2014 r. przez podmioty gospodarce bezpośrednio od producentów mających siedzibę na terenie województwa podkarpackiego wyniosła 361,5 mln zł (629 zł na 1 ha użytków rolnych, wobec 1282 zł w kraju) i w porównaniu z 2013 r. zmniejszyła się o 2,5%. Gospodarstwa indywidualne uzyskały 345,0 mln zł za sprzedane produkty roślinne (627 zł na 1 ha użytków rolnych, w kraju – 1137 zł).

Skup zbóż w 2014 r. wyniósł 255,8 tys. ton i był wyższy o 20,5% od uzyskanego w 2013 r. Udział gospodarstw indywidualnych w skupie zbóż stanowił 93,4%. Skup zbóż na 1 ha użytków rolnych wyniósł 445 kg, wobec 849 kg w kraju. Udział skupu zbóż z terenu województwa podkarpackiego w skupie zbóż w kraju wyniósł 2,1%.

Wykres 19. Struktura skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2014 r.

Ceny skupu zbóż konsumpcyjnych i paszowych były niższe niż w 2013 r. Rolnicy za 1 dt pszenicy zł w skupie otrzymali średnio – 62,75 zł, żyta – 47,68 zł, i były to ceny niższe w porównaniu z 2013 r. odpowiednio o 17,2% i 12,0%. Niższa

niż przed rokiem (o 11,4%) była cena skupu jęczmienia, która w 2014 r. ukształtowała się na poziomie 56,81 zł za 1 dt. Za pszenżyto płacono w skupie średnio 52,24 zł, tj. o 21,0% mniej niż w 2013 r. Cena skupu 1 dt owsa i mieszanek zbożowych wyniosła średnio – 43,46 zł, i była niższa o 19,9% od uzyskanej w roku poprzednim.

W 2014 r. skupiono 27,5 tys. ton ziemniaków, tj. o 4,1% mniej niż w roku poprzednim. Skup ziemniaków w większości pochodził od gospodarstw indywidualnych. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skup ziemniaków wyniósł 48 kg, podczas gdy w kraju – 111 kg. Udział skupu ziemniaków z województwa podkarpackiego w skupie krajowym wyniósł 1,7%. Średnia roczna cena skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wyniosła 35,09 zł za 1 dt i była o 24,9% niższa od średniej ceny uzyskanej w 2013 r. W kraju za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) płacono średnio 51,99 zł, tj. o 19,3% mniej niż w roku poprzednim.

Rzepak i rzepiku w 2014 r. skupiono 39,8 tys. ton, tj. o 6,3% mniej niż w 2013 r. Udział gospodarstw indywidualnych w skupie rzepaku i rzepiku wyniósł 96,9%. Skup rzepaku i rzepiku z województwa podkarpackiego stanowił 1,9% skupu krajowego.

W 2014 r. skupiono 42,5 tys. ton warzyw, co w porównaniu z wielkością skupu w 2013 r. oznacza zwiększenie o 88,3%. Skup warzyw z województwa podkarpackiego stanowił 2,3 % skupu krajowego.

Skup owoców wyniósł 38,3 tys. ton i w porównaniu z ubiegłym rokiem zwiększył się o 16,3%. Skup owoców z województwa podkarpackiego stanowił 1,3% wielkości skupu w kraju.

4.2. Produkty pochodzenia zwierzęcego

W 2014 r. wartość skupu produktów zwierzęcych wyniosła 538,2 mln zł i w porównaniu z 2013 r. zwiększyła się o 5,5%. Skup produktów zwierzęcych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniósł 936 zł (w kraju – 2776 zł). Gospodarstwa

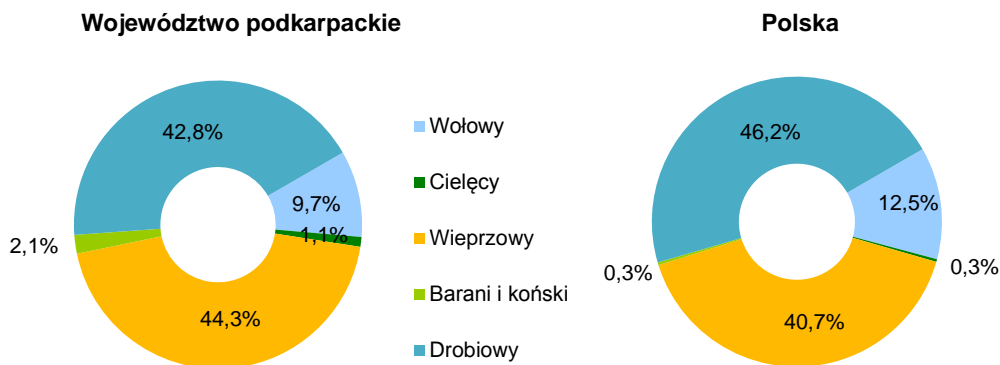
indywidualne uzyskały w województwie podkarpackim 934 zł za sprzedane produkty zwierzęce w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych (w kraju – 2758 zł).

W 2014 r. skup żywca rzeźnego w wadze żywej wyniósł 78,5 tys. ton i był wyższy o 6,9% od uzyskanego w 2013 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się skup żywca baraniego (o 45,1%), cielęcego (o 35,3%), wołowego (o 8,8%), drobiowego (o 6,8%), wieprzowego (o 5,9%) i końskiego (o 5,2%).

Udział województwa podkarpackiego w skupie krajowym dla poszczególnych rodzajów żywca rzeźnego (w wadze żywej) przedstawiał się następująco: żywiec koński – 10,6%, barani – 6,8%, cielęcy – 6,0%, wieprzowy – 1,6%, drobiowy – 1,3%, wołowy – 1,1%.

Skup żywca rzeźnego w wadze żywej na 1 ha użytków rolnych wyniósł 137 kg, przy czym żywca wieprzowego – 61 kg, drobiowego – 58 kg, a wołowego – 13 kg.

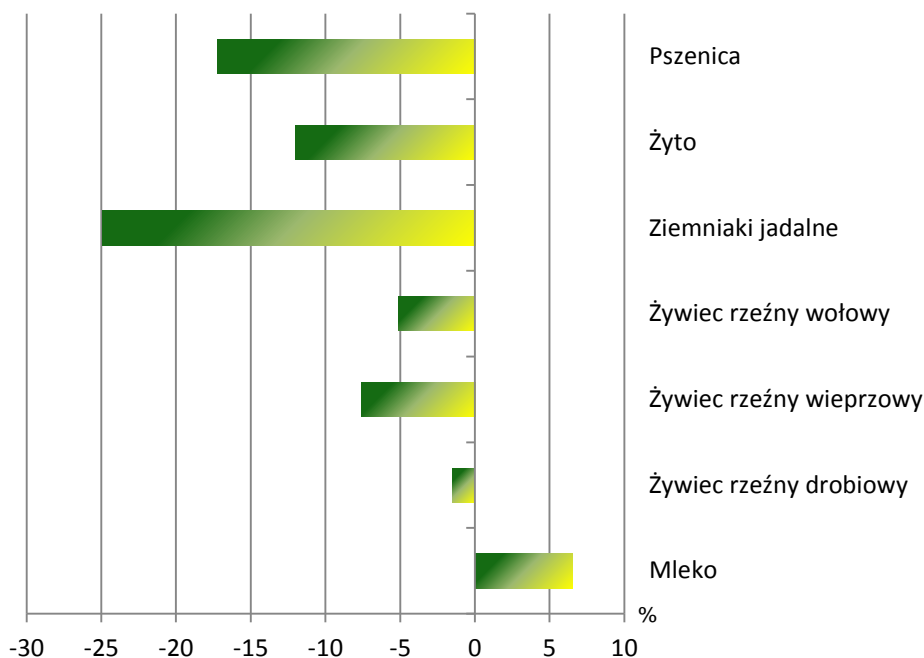
Wykres 20. Struktura skupu żywca rzeźnego (w wadze żywej) w 2014 r.

Średnia cena skupu 1 kg żywca wołowego wyniosła 5,73 zł i była o 5,1% niższa niż w 2013 r. W skupie za 1 kg cieląt rzeźnych płacono średnio 11,04 zł, tj. o 5,3% mniej niż przed rokiem. Przeciętna cena skupu 1 kg żywca baraniego wyniosła 5,87 zł i była o 6,4% niższa niż w 2013 r. Za 1 kg żywca wieprzowego w 2014 r. płacono w skupie średnio 4,84 zł, tj. o 7,6% mniej niż przed rokiem. Cena skupu 1 kg żywca drobiowego wyniosła średnio 4,05 zł, tj. o 1,5% mniej niż przed rokiem. W 2014 r. cena 1 kg żywca końskiego była na poziomie – 7,24 zł, tj. o 1,9% niższym niż w roku poprzednim.

W 2014 r. skupiono 121,5 mln litrów mleka krowiego, tj. o 10,2% więcej niż przed rokiem. Średnia cena skupu 1 litra mleka krowiego wyniosła 1,31 zł i w odniesieniu do 2013 r. zwiększyła się o 6,5%. Skup mleka z województwa podkarpackiego stanowił 1,2% skupu mleka w kraju.

Wykres 21. Zmiany cen skupu ważniejszych produktów rolnych w 2014 r.
2013=100

4.3. Ceny targowiskowe

Przeciętne ceny zbóż uzyskane w 2014 r. przez rolników na targowiskach były niższe od notowanych w 2013 r. Za 1 dt pszenicy średnio płacono na targowiskach 90,03 zł, a żyta – 69,90 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim ceny tych zbóż były niższe odpowiednio o 9,5% i o 7,6%. W odniesieniu do 2013 r. niższe były ceny jęczmienia (o 5,4%) i owsa (o 0,1%).

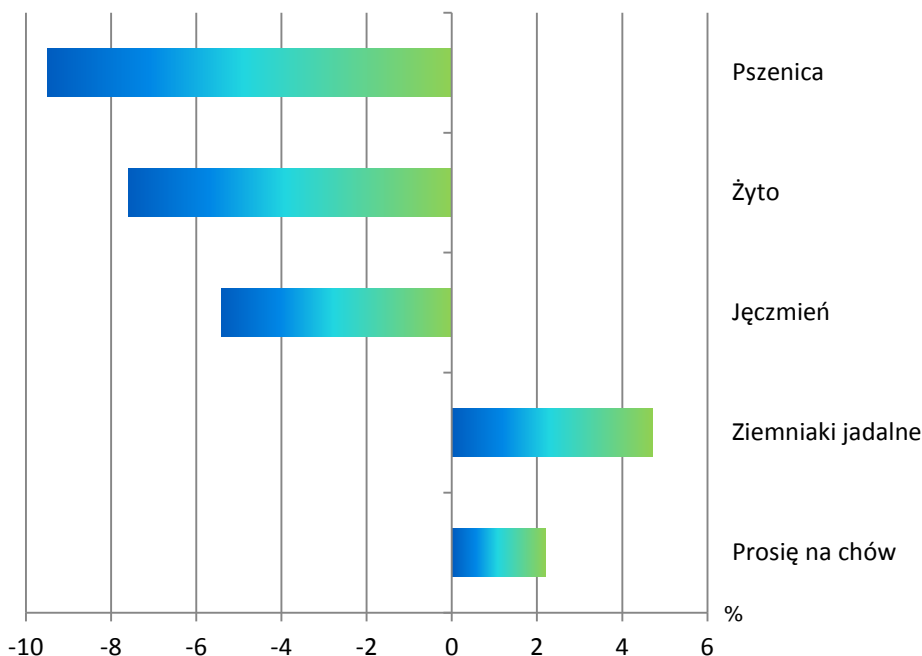
Targowiskowa cena 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wyniosła 103,87 zł i w porównaniu z 2013 r. była wyższa o 4,7%.

Za prosię na chów w 2014 r. płacono na targowiskach średnio 177,12 zł, tj. o 2,2% więcej niż w 2013 r. Za kurę żywą o wadze 1,5-2 kg płacono średnio 24,73 zł, tj. o 12,7% więcej niż przed rokiem. Cena jaja kurzego na targowiskach wyniosła 0,70 zł i była o 2,8% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim.

Za 1 litr mleka krowiego na targowiskach uzyskano średnio cenę 2,20 zł, tj. o 4,8% więcej niż w 2013 r.

Wykres 22. Zmiany cen targowiskowych ważniejszych produktów w rolnych w 2014 r.
2013=100

4.4. Ceny gruntów w obrocie prywatnym

Ceny ziemi wykazują tendencję wzrostową. W 2014 r. ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym kształtowały się średnio na poziomie 19,7 tys. zł za 1 ha i były o 3,2 tys. zł (o 19,7%) wyższe niż przed rokiem. Podobnie jak w latach poprzednich ceny ziemi wykazywały zróżnicowanie w zależności od położenia gruntów, klasy

bonitacyjnej oraz jakościowej przydatności do prowadzenia określonych upraw. Za 1 ha dobrych gruntów ornych (klasy I, II, IIIa) płacono średnio 22,9 tys. zł, średnich (klasy IIIb, IV) – 20,0 tys. zł, a słabych (klasy V, VI) – 16,1 tys. zł, tj. więcej odpowiednio o 21,4%, 22,6% i 15,8% niż przed rokiem.

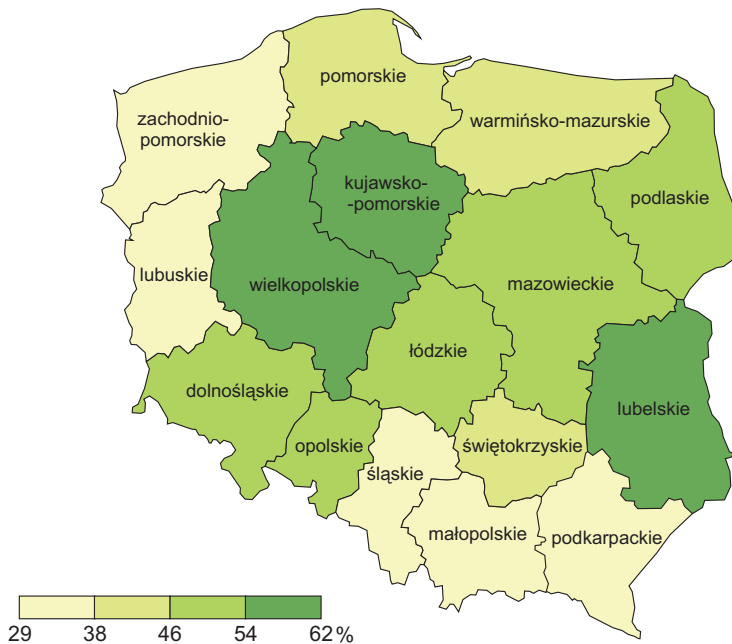
Przeciętna cena gruntów ornych w województwie podkarpackim była niższa w porównaniu do ceny krajowej o 39,0% (w kraju wynosiła 32,3 tys. zł za 1 ha).

Średnia cena kupna-sprzedaży łąk w województwie wynosiła 15,6 tys. zł za 1 ha i była wyższa w porównaniu z 2013 r. o 20,1%, a niższa od średniej w kraju o 29,2%.

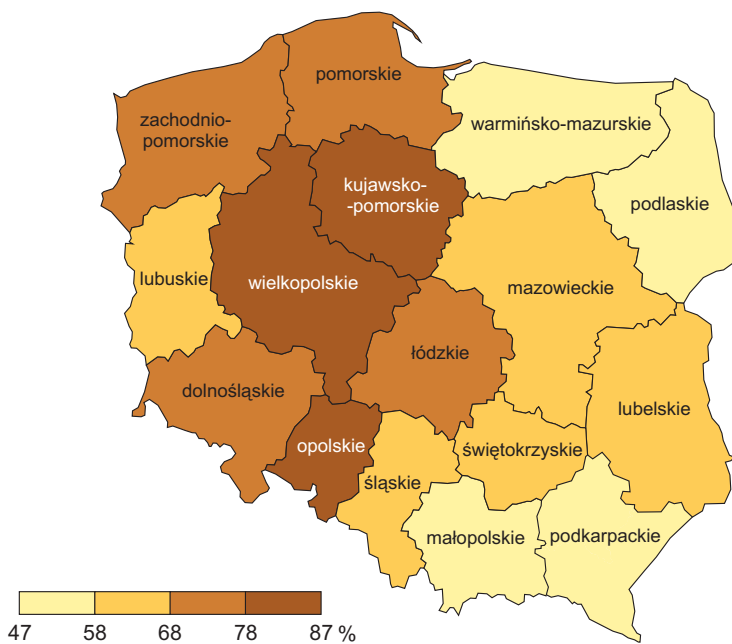
Średnia cena łąk w kraju wynosiła 22,1 tys. zł za 1 ha.

Ceny dzierżawy gruntów ornych w obrocie prywatnym w 2014 r. nieznacznie zwiększyły się (o 0,7%) w porównaniu z 2013 r. Za 1 ha płacono 587 zł, tj. o 35,3% mniej niż średnio w kraju. Ceny dzierżawy łąk (453 zł za 1 ha) wzrosły o 22,4% w stosunku do poprzedniego roku i były o 24,7% niższe od średnich krajowych.

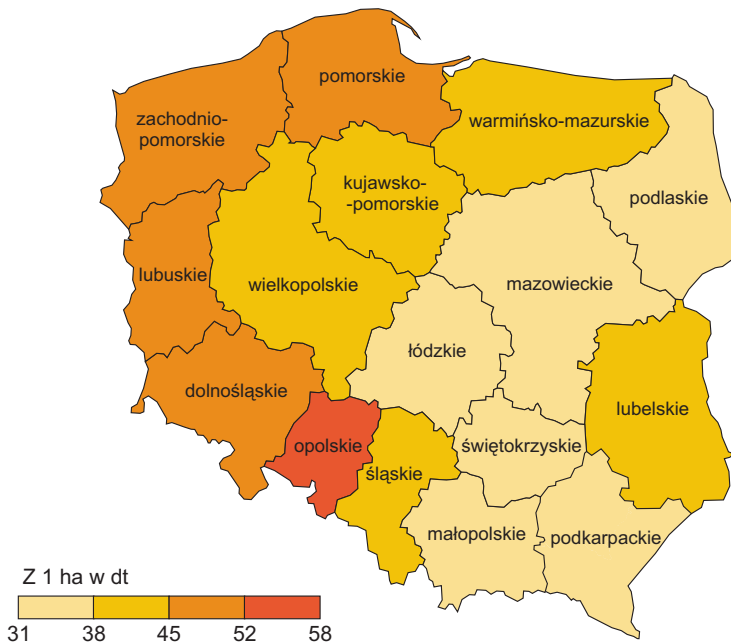
Mapa 1. Powierzchnia użytków rolnych gospodarstw rolnych w % powierzchni ogółem województw w 2014 r.

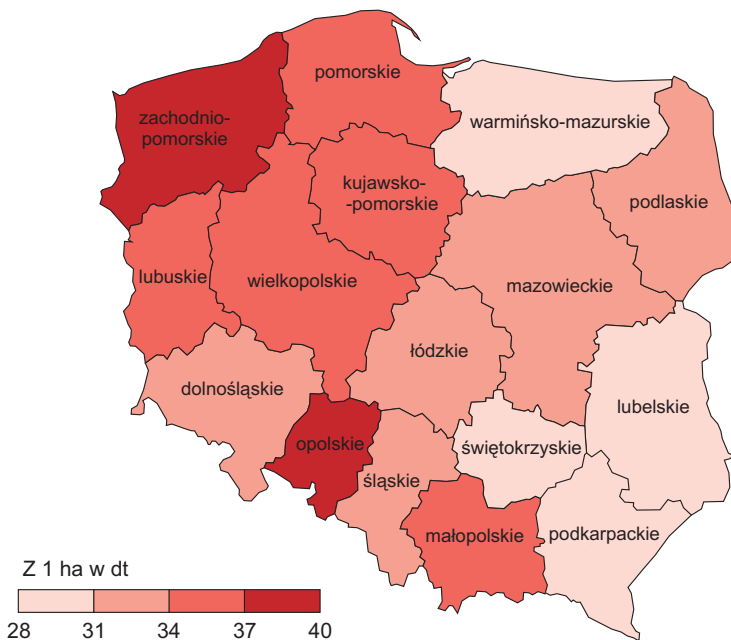
Mapa 2. Powierzchnia gruntów ornych w % powierzchni użytków rolnych według województw w 2014 r.

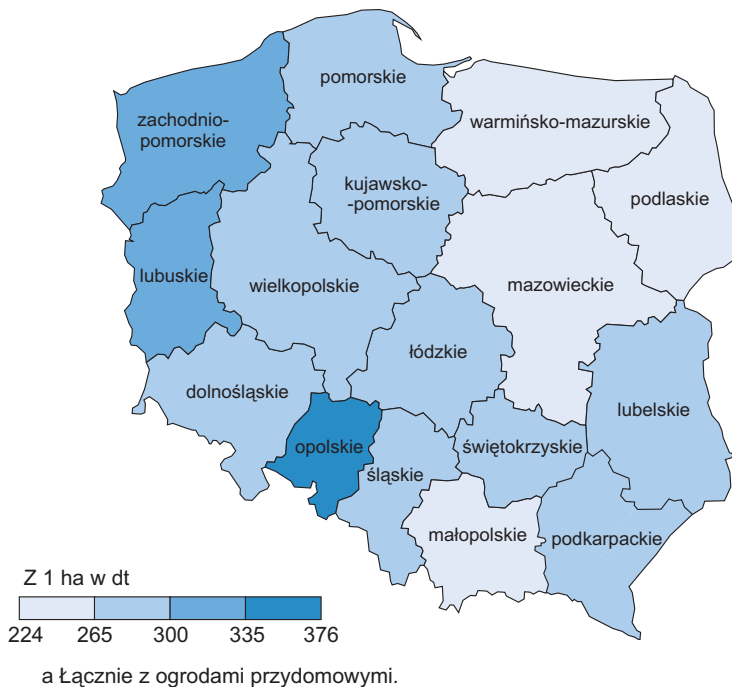
Mapa 3. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi według województw w 2014 r.

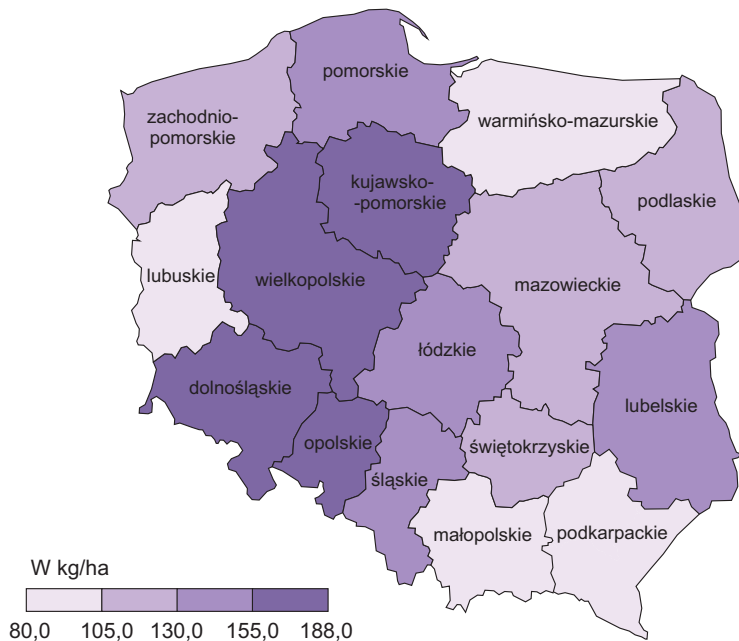
Mapa 4. Plony rzepaku i rzepiku według województw w 2014 r.

Mapa 5. Plony ziemniaków^a według województw w 2014 r.

Mapa 6. Zużycie nawozów mineralnych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych według województw w roku gospodarczym 2013/2014

**TABL. 1. ROLNICTWO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA TLE
KRAJU W 2014 R.**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Polska	Podkarpackie	Polska=100
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH			
Powierzchnia ogólna w ha	16307318	678969	4,2
użytki rolne	14558389	574807	3,9
pod zasiewami	10419913	319242	3,1
grunty ugorowane	475208	27836	5,9
uprawy trwałe	376048	12575	3,3
w tym sady	341807	9818	2,9
ogrody przydomowe	33316	3823	11,5
łąki trwałe	2634373	174370	6,6
pastwiska trwałe	485748	23771	4,9
pozostałe	133783	13190	9,9
lasy i grunty leśne	902411	51249	5,7
pozostałe grunty	846518	52913	6,3
GOSPODARSTWA ROLNE O POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH POWYŻEJ 1 ha			
Liczba gospodarstw w tys.	1381,6	129,4	9,4
w odsetkach – według powierzchni użytków rolnych	100,0	100,0	x
1 – 2 ha	18,9	37,1	196,3
2 – 5	33,1	45,4	137,2
5 – 10	22,4	12,4	55,4
10 – 15	10,7	2,4	22,4
15 ha i więcej	14,9	2,8	18,8
Powierzchnia użytków rolnych w tys. ha	14536,2	571,3	3,9
w odsetkach – według powierzchni użytków rolnych	100,0	100,0	x
1 – 2 ha	2,6	12,5	480,8
2 – 5	10,1	31,9	315,8
5 – 10	15,0	18,7	124,7
10 – 15	12,2	6,4	54,5
15 ha i więcej	60,1	30,5	50,7
Przeciętna powierzchnia użytków rol- nych w gospodarstwie w ha	10,52	4,41	41,9

**TABL. 1. ROLNICTWO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA TLE
KRAJU W 2014 R. (cd.)**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Polska	Podkarpackie	Polska=100
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW			
Ogółem w ha	10419913	319242	3,1
w tym:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	6698913	210336	3,1
pszenica ozima	1996260	82094	4,1
pszenica jara	342521	16179	4,7
żyto	886443	13842	1,6
jęczmień ozimy	220120	7786	3,5
jęczmień jary	588160	13747	2,3
owies	478572	29093	6,1
pszenżyto ozime	1092734	21744	2,0
pszenżyto jare	213291	4406	2,1
mieszanki zbożowe ^a	880812	21445	2,4
strączkowe jadalne	53194	752	1,4
ziemniaki ^b	267119	25149	9,4
buraki cukrowe	197638	3647	1,8
rzepak i rzepik	951108	20722	2,2
okopowe pastewne	11269	1132	10,0
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE			
Bydło w szt	5920411	94856	1,6
cielęta w wieku poniżej 1 roku ..	1608563	17770	1,1
młode bydło w wieku 1-2 lat	1432870	15830	1,1
bydło w wieku 2 lat i więcej	2878978	61256	2,1
w tym krowy	2479085	55516	2,2
na 100 ha użytków rolnych	40,7	16,5	40,5
w tym krowy	17,0	9,7	57,1

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno. ^b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych.

**TABL. 1. ROLNICTWO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA TLE
KRAJU W 2014 R. (dok.)**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Polska	Podkarpackie	Polska=100
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (dok.)			
Świnie w szt	11724056	192351	1,6
prosięta o wadze do 20 kg	3225134	59347	1,8
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	3257724	48094	1,5
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	4210751	64864	1,5
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	1030447	20047	1,9
w tym lochy	1008773	19526	1,9
na 100 ha użytków rolnych	80,5	33,5	41,6
w tym lochy	6,9	3,4	49,3
Owce w szt	222795	16866	7,6
w tym maciorki jednoroczne i starsze	133361	8272	6,2
na 100 ha użytków rolnych	1,5	2,9	193,3
w tym maciorki jednoroczne i starsze	0,9	1,4	155,6
Drób ^a w tys. szt	146770,3	4863,8	3,3
w tym drób kurzy	129860,7	4473,5	3,4
w tym nioski	41769,0	1356,1	3,2
drób kurzy na 100 ha użytków rolnych w szt	892,0	778,3	87,3
w tym nioski	286,9	235,9	82,2
PRODUKCJA ZWIERZĘCA^b			
Produkcja żywca rzeźnego w przelicze- niu na mięso ^c (łącznie z tłuszczami i podrobami) w tonach	3906431	82090	2,1
w tym:			
wołowy	372669	3896	1,0
wieprzowy	1606073	46572	2,9
drobiowy	1660676	25306	1,5
Produkcja mleka krowiego w mln litrów	12348,0	245,3	2,0

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Dane za 2013 r. ^c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 2. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2013=100
	w hektarach				
OGÓLEM					
Powierzchnia ogółem	772538	748495	686671	678969	98,9
użytki rolne	628188	611085	584126	574807	98,4
użytki rolne w dobrej kulturze	603565	556104	558559	561617	100,5
pod zasiewami	326836	300043	307328	319242	103,9
grunty ugorowane	48245	34999	27203	27836	102,3
uprawy trwałe	16260	11801	13796	12575	91,1
w tym sady	13280	9187	10607	9818	92,6
ogrody przydomowe	8733	6762	4577	3823	83,5
łąki trwałe	171008	172221	171853	174370	101,5
pastwiska trwałe	32484	30278	33801	23771	70,3
użytki rolne pozostałe	24622	54981	25567	13190	51,6
las i grunty leśne	77017	76119	57421	51249	89,3
pozostałe grunty	67333	61291	45124	52913	117,3
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE					
Powierzchnia ogółem	723410	699581	658323	650414	98,8
użytki rolne	585388	568317	558271	550109	98,5
użytki rolne w dobrej kulturze	580702	533443	536448	538276	100,3
pod zasiewami	315882	289901	297290	308887	103,9
grunty ugorowane	47270	33854	26543	27260	102,7
uprawy trwałe	16020	11569	13415	12205	91,0
w tym sady	13052	8968	10439	9636	92,3
ogrody przydomowe	8724	6754	4565	3819	83,7
łąki trwałe	165709	166067	166104	167333	100,7
pastwiska trwałe	27098	25297	28531	18773	65,8
użytki rolne pozostałe	4686	34874	21823	11832	54,2
las i grunty leśne	74325	73556	56860	50391	88,6
pozostałe grunty	63698	57709	43192	49915	115,6

**TABL. 3. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP
OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R**

Grupy obszarowe użytków rolnych	Grunty								
	ogółem	w tym użytki rolne							pozo- stałe użytki rolne
		razem	użytki rolne w dobrej kulturze					pastwiska trwałe	
			razem	pod zassie- wami	grunty ugoro- wane	uprawy trwałe	łąki trwałe		
Powierzchnia w hektarach									
Ogółem	678969	574807	561617	319242	27836	12575	174370	23771	13190
do 1 ha	7454	3514	3470	2352	5	269	629	18	45
1-2	92535	71211	68822	39430	2174	2788	22026	1055	2389
2-3	84834	68811	66900	38929	2106	1714	22019	1403	1910
3-5	138367	113380	109537	55939	6738	2687	39737	3447	3843
5-10	124885	106804	104628	54981	7410	1604	35623	4585	2175
10-15	41553	36675	36329	21403	2327	396	10618	1510	347
15-20	18032	16647	16565	10837	967	383	3533	818	#
20-30	26900	23765	23763	15231	246	837	6472	964	#
30-50	32374	30712	30492	20042	777	749	7705	1208	221
50 ha i więcej ..	112036	103288	101111	60099	5086	1146	26008	8763	2177
Gospodarstwa w liczbach bezwzględnych									
Ogółem	134138	134045	133536	110557	9821	15656	90595	11881	8182
do 1 ha	4725	4632	4632	3150	8	433	1327	56	90
1-2	48005	48005	47824	38896	2875	5620	28718	1675	2830
2-3	28653	28653	28653	25731	1926	3065	21464	2779	1825
3-5	30059	30059	29757	24082	2884	3924	22227	3470	1997
5-10	16021	16021	15995	13074	1676	1783	12267	2699	1161
10-15	3072	3072	3072	2640	214	307	2154	600	194
15-20	974	974	974	838	102	178	707	172	#
20-30	998	998	998	835	17	131	667	144	#
30-50	804	804	804	684	46	154	518	117	18
50 ha i więcej ...	827	827	827	628	73	59	546	170	50

TABL. 4. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW IDYWIDUALNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R

Grupy obszarowe użytków rolnych	Grunty								
	ogółem	w tym użytki rolne							pozostałe użytki rolne
		razem	użytki rolne w dobrej kulturze					pastwiska trwałe	
			razem	pod zassiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe	łąki trwałe		
Powierzchnia w hektarach									
Ogółem	650414	550109	538276	308887	27260	12205	167333	18773	11832
do 1 ha	7432	3514	3470	2352	5	269	629	18	45
1-2	92519	71198	68810	39426	2174	2787	22020	1055	2389
2-3	84827	68803	66893	38927	2106	1714	22015	1403	1910
3-5	138297	113339	109496	55931	6733	2684	39717	3443	3843
5-10	124624	106625	104457	54944	7391	1589	35549	4557	2168
10-15	41350	36555	36208	21362	2324	396	10561	1490	347
15-20	17782	16431	16368	10765	965	383	3416	812	#
20-30	25667	23356	23355	15125	246	814	6221	936	#
30-50	31753	30169	29949	19716	750	730	7587	1154	220
50 ha i więcej ..	86164	80119	79272	50340	4565	838	19619	3904	847
Gospodarstwa w liczbach bezwzględnych									
Ogółem	133939	133850	133342	110458	9794	15638	90457	11824	8152
do 1 ha	4721	4632	4632	3150	8	433	1327	56	90
1-2	47996	47996	47815	38891	2875	5619	28713	1674	2830
2-3	28650	28650	28650	25730	1926	3065	21462	2779	1825
3-5	30048	30048	29746	24078	2881	3922	22218	3469	1997
5-10	15997	15997	15972	13066	1673	1780	12255	2694	1158
10-15	3062	3062	3062	2634	213	307	2147	598	194
15-20	961	961	961	832	101	178	698	171	#
20-30	980	980	980	828	17	128	654	142	#
30-50	789	789	789	673	44	153	510	114	17
50 ha i więcej ..	735	735	735	577	56	51	473	128	26

**TABL. 5. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ
1 HA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**
Stan w czerwcu

Lata	Ogółem	O powierzchni użytków rolnych				
		1-2 ha	2-5	5-10	10-15	15 ha i więcej
Gospodarstwa w liczbach bezwzględnych						
2010 ^a	137827	49453	63020	19116	3205	3033
2011	143557	55961	59617	20467	3410	4103
2012	131953	43045	67825	11419	6128	3536
2013	129721	48846	56825	17353	3226	3471
2014	129218	47996	58698	15997	3062	3465
w odsetkach						
2010 ^a	100,0	35,9	45,7	13,9	2,3	2,2
2011	100,0	39,0	41,5	14,3	2,4	2,9
2012	100,0	32,6	51,4	8,7	4,6	2,7
2013	100,0	37,7	43,8	13,4	2,5	2,7
2014	100,0	37,1	45,4	12,4	2,4	2,7
Powierzchnia użytków rolnych w hektarach						
2010 ^a	573824	72098	198507	127091	38196	137931
2011	581757	77724	195237	131791	40148	136858
2012	566587	63303	208598	78137	72043	144505
2013	555413	70119	178731	115899	38529	152136
2014	546594	71198	182142	106625	36555	150075
w odsetkach						
2010 ^a	100,0	12,6	34,6	22,1	6,7	24,0
2011	100,0	13,4	33,6	22,7	6,9	23,5
2012	100,0	11,2	36,8	13,8	12,7	25,5
2013	100,0	12,6	32,2	20,9	6,9	27,4
2014	100,0	13,0	33,3	19,5	6,7	27,5
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie w ha						
2010 ^a	4,16	1,46	3,15	6,65	11,92	45,48
2011	4,05	1,39	3,27	6,44	11,77	33,36
2012	4,29	1,47	3,08	6,84	11,76	40,87
2013	4,28	1,44	3,15	6,68	11,94	43,83
2014	4,23	1,48	3,10	6,67	11,94	43,31

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

TABL. 6. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW POSZCZEGÓLNYCH GRUP ZIEMIO-
PŁODÓW**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Zboża ^a	Strącz- kowe jadalne	Zie- mniaki ^b	Przemy- słowe	Paste- wne	Pozo- stałe
W hektarach							
OGÓŁEM ..... 2010 ^c	296266*	219277*	852*	29760*	22010*	16449*	7918*
2011	326836	226872	807	31601	21692	37759	8105
2012	300043	227890	511	24940	23513	17480	5707
2013	307328	225710	820	25819	27898	20756	6325
2014	319242	240413	752	25149	25255	20823	6850
w tym gospodarstwa indywidualne	308887	233573	658	25137	23644	19173	6702
W odsetkach							
OGÓŁEM ..... 2010 ^c	100,0	74,0*	0,3	10,0*	7,4*	5,6*	2,7*
2011	100,0	69,4	0,2	9,7	6,6	11,6	2,5
2012	100,0	76,0	0,2	8,3	7,8	5,8	1,9
2013	100,0	73,4	0,3	8,4	9,1	6,8	2,1
2014	100,0	75,3	0,2	7,9	7,9	6,5	2,1
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	75,6	0,2	8,1	7,7	6,2	2,2

^a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe. ^b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

TABL. 7. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW ZBÓŻ**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2013		2014		2013=100	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Ogółem	225710	219017	240413	233573	106,5	106,6
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	197253	191843	210336	205082	106,6	106,9
zboża podstawowe ...	169681	164306	188891	183665	111,3	111,8
pszenica	93237	90405	98274	95444	105,4	105,6
ozima	82431	80103	82094	79541	99,6	99,3
jara	10806	10302	16179	15903	149,7	154,4
żyto	14207	13422	13842	13244	97,4	98,7
jęczmień	19868	19194	21533	20877	108,4	108,8
ozimy	6512	6228	7786	7646	119,6	122,8
jary	13356	12966	13747	13231	102,9	102,0
owies	22788	22170	29093	28373	127,7	128,0
pszenżyto	19581	19115	26150	25727	133,5	134,6
ozime	16804	16384	21744	21400	129,4	130,6
jare	2777	2731	4406	4327	158,7	158,4
mieszanki zbożowe	27572	27537	21445	21417	77,8	77,8
ozime	5900	5886	5537	5535	93,8	94,0
jare	21672	21651	15907	15883	73,4	73,4
kukurydza na ziarno	24774	23507	26776	25207	108,1	107,2
gryka	2899	2883	2870	2853	99,0	99,0
proso	253	253	324	324	128,1	128,1
pozostałe zbożowe	531	531	108	108	20,3	20,3

TABL. 8. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW UPRAW PRZEMYSŁOWYCH**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2013		2014		2013=100	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
		w hektarach		w odsetkach		
Ogółem	27898	26133	25255	23644	90,5	90,5
buraki cukrowe	3776	3459	3647	3429	96,6	99,1
rzepak i rzepik	23033	21585	20722	19332	90,0	89,6
ozimy	22035	20629	17765	16382	80,6	79,4
jary	998	956	2957	2950	296,3	308,6
tytoń	1023	1023	883	883	86,3	86,3
len ^a	66	66	3	-	4,5	-

^a Łącznie z lnem oleistym i włóknistym.TABL. 9. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW UPRAW PASTEWNYCH I POZOSTA
LYCH**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2013		2014		2013=100	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
		w hektarach		w odsetkach		
Pastewne ogółem	20756	19563	20823	19173	100,3	98,0
okopowe	1130	1126	1132	1132	100,2	100,5
kukurydza na zielonkę	2611	2265	2850	2211	109,2	97,6
strączkowe pastewne	2740	2682	4019	3903	146,7	145,5
motylkowe inne pastewne i trawy	14275	13490	12822	11927	89,8	88,4
Pozostałe ogółem	6325	6030	6850	6702	108,3	111,1
w tym						
warzywa ^a	2624	2621	3102	3081	118,2	117,6
truskawki i poziomki ^a	1170	1143	345	345	29,5	30,2

^a Bez powierzchni w ogrodach przydomowych

TABL. 10. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2014 R.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	240413	37,7	9069880
zboża podstawowe z mieszankami	210336	34,1	7164447
zboża podstawowe	188891	34,3	6478145
pszenica	98274	37,6	3698570
ozima	82094	37,8	3102712
jara	16179	36,8	595858
żyto	13842	27,4	379480
jęczmień	21533	34,9	751368
ozimy	7786	38,6	300260
jary	13747	32,8	451108
owies	29093	28,3	824217
pszenżyto	26150	31,5	824510
ozime	21744	31,7	690079
jare	4406	30,5	134431
mieszanki zbożowe	21445	32,0	686302
ozime	5537	33,2	183807
jare	15907	31,6	502495
kukurydza na ziarno	26776	69,5	1860316
gryka	2870	13,5	38638
proso	324	14,2	4597
pozostałe zbożowe	108	17,5	1882
Strączkowe jadalne	752	27,5	20655
Ziemniaki ^a	26426	290	7661674
Buraki cukrowe	3647	739	2694038
Rzepak i rzepik	20722	28,5	590679
ozimy	17765	29,3	519735
jary	2957	24,0	70944
Okopowe pastewne	1132	438	496235

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 10. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2014 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Strączkowe pastewne (nasiona)	3510	22,4	78666
peluszka	251	18,0	4528
wyka	165	10,2	1683
bobik	798	21,5	17119
łubin słodki	1021	18,9	19286
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	1275	28,3	36050
Łubin gorzki (nasiona)	223	18,4	4103
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona)	1205	6,6	7946
koniczyna	37	5,1	189
lucerna	92	3,2	294
seradela i inne motylkowe	551	6,8	3720
inne pastewne	141	8,0	1132
trawy polowe	384	6,8	2611
Kukurydza na zielonkę	2850	414	1180212
Strączkowe pastewne (zielonka)	509	200	101687
wyka	51	188	9588
bobik	11	183	2013
łubin słodki	312	203	63336
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	135	198	26750
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka)	11617	203	2362089
koniczyna	2386	261	623434
lucerna	236	322	75916
esparceta	51	232	11850
seradela i inne motylkowe	412	204	84048
inne pastewne	1929	148	285760
trawy polowe	6603	194	1281081
Pastwiska trwałe	23771	120	2861189
Siano łąkowe	174370	30,7	5352479
Poplony i wsiewki	5596	117	654800

**TABL. 11. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE
PRYWATNYM W 2014 R.**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	239319	37,7	9010931
zboża podstawowe z mieszankami	209402	34,0	7114731
zboża podstawowe	187970	34,2	6428696
pszenica	97741	37,5	3667436
ozima	81638	37,7	3076206
jara	16103	36,7	591230
żyto	13779	27,4	377243
jęczmień	21406	34,8	744570
ozimy	7715	38,4	296116
jary	13691	32,8	448454
owies	28989	28,3	819797
pszenżyto	26056	31,5	819650
ozime	21650	31,6	685219
jare	4406	30,5	134431
mieszanki zbożowe	21432	32,0	686035
ozime	5537	33,2	183807
jare	15894	31,6	502228
kukurydza na ziarno	26624	69,5	1851105
gryka	2861	13,5	38616
proso	324	14,2	4597
pozostałe zbożowe	108	17,5	1882
Strączkowe jadalne	747	27,4	20433
Ziemniaki ^a	26422	290	7660741
Buraki cukrowe	3605	739	2665394
Rzepak i rzepik	20503	28,4	581862
ozimy	17553	29,1	511043
jary	2951	24,0	70819
Okopowe pastewne	1132	438	496235

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 11. **PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PRYWATNYM W 2014 R. (dok.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Strączkowe pastewne (nasiona)	3503	22,4	78568
peluszką	251	18,0	4528
wyka	165	10,2	1683
bobik	797	21,4	17079
łubin słodki	1020	18,9	19278
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	1270	28,3	36000
Łubin gorzki (nasiona)	223	18,4	4103
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona)	1201	6,6	7934
koniczyna	37	5,1	189
lucerna	92	3,2	294
seradela i inne motylkowe	547	6,8	3708
inne pastewne	141	8,0	1132
trawy polowe	384	6,8	2611
Kukurydza na zielonkę	2554	423	1079572
Strączkowe pastewne (zielonka)	499	204	101687
wyka	51	188	9588
bobik	11	183	2013
łubin słodki	312	203	63336
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	125	214	26750
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka)	11230	203	2280153
koniczyna	2369	261	618994
lucerna	197	275	54175
esparceta	51	232	11850
seradela i inne motylkowe	412	204	84048
inne pastewne	1822	155	282410
trawy polowe	6379	193	1228676
Pastwiska trwałe	19864	141	2790756
Siano łąkowe	170078	31,2	5310973
Poplony i wsiewki	5596	117	654800

TABL. 12. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W 2014 R.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	233573	37,2	8690040
zboża podstawowe z mieszankami	205082	33,6	6900729
zboża podstawowe	183665	33,8	6215090
pszenica	95444	37,0	3531431
ozima	79541	37,1	2950971
jara	15903	36,5	580460
żyto	13244	27,3	361572
jęczmień	20877	34,3	715485
ozimy	7646	38,2	292086
jary	13231	32,0	423399
owies	28373	28,2	800108
pszenżyto	25727	31,3	806494
ozime	21400	31,5	674091
jare	4327	30,6	132403
mieszanki zbożowe	21417	32,0	685639
ozime	5535	33,2	183747
jare	15883	31,6	501892
kukurydza na ziarno	25207	69,2	1744321
gryka	2853	13,5	38511
proso	324	14,2	4597
pozostałe zbożowe	108	17,5	1882
Strączkowe jadalne	658	24,3	15993
Ziemniaki ^a	26412	290	7659405
Buraki cukrowe	3429	743	2548541
Rzepak i rzepik	19332	28,2	545889
ozimy	16382	29,0	475087
jary	2950	24,0	70802
Okopowe pastewne	1132	438	496235

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 12. **PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W 2014 R. (dok.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Strączkowe pastewne (nasiona)	3404	22,7	77382
peluszką	237	18,6	4408
wyka	165	10,2	1683
bobik	730	22,7	16571
lubin słodki	1020	18,9	19278
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	1252	28,3	35442
Łubin gorzki (nasiona)	223	18,4	4103
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona)	1152	6,5	7446
koniczyna	37	5,1	189
lucerna	92	3,2	294
seradela i inne motylkowe	547	6,8	3708
inne pastewne	92	7,0	644
trawy polowe	384	6,8	2611
Kukurydza na zielonkę	2211	437	966264
Strączkowe pastewne (zielonka)	499	204	101687
wyka	51	188	9588
bobik	11	183	2013
lubin słodki	312	203	63336
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	125	214	26750
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka)	10775	206	2222758
koniczyna	2137	276	589812
lucerna	197	275	54175
esparceta	51	232	11850
seradela i inne motylkowe	412	204	84048
inne pastewne	1822	155	282410
trawy polowe	6156	195	1200463
Pastwiska trwałe	18773	145	2722085
Siano łąkowe	167333	31,5	5271829
Poplony i wsiewki	5596	117	654800

TABL. 13. **PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PUBLICZNYM W 2014 R.**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt
Zboża	1095	53,9	58949
zboża podstawowe z mieszankami	934	53,2	49716
zboża podstawowe	921	53,7	49449
pszenica	533	58,4	31134
ozima	457	58,1	26506
jara	77	60,3	4628
żyto	63	35,4	2237
jęczmień	126	53,7	6798
ozimy	70	59,1	4144
jary	56	47,1	2654
owies	104	42,6	4420
pszenżyto	94	51,7	4860
ozime	94	51,7	4860
mieszanki zbożowe	13	20,5	267
jare	13	20,5	267
kukurydza na ziarno	152	60,8	9211
gryka	9	2,4	22
Strączkowe jadalne	6	38,7	222
Ziemniaki ^a	5	187	933
Buraki cukrowe	42	679	28644
Rzepak i rzepik	219	40,3	8817
ozimy	212	40,9	8692
jary	6	19,4	125
Strączkowe pastewne (nasiona)	7	14,0	98
bobik	1	40,0	40
lubin słodki	1	8,0	8
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	5	10,0	50
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (nasiona)	4	3,0	12
seradela i inne motylkowe	4	3,0	12
Kukurydza na zielonkę	296	340	100640
Strączkowe pastewne (zielonka)	10	0	0
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	10	0	0
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy (zielonka)	386	212	81936
koniczyna	17	261	4440
lucerna	39	558	21741
inne pastewne	107	31	3350
trawy polowe	223	235	52405
Pastwiska trwałe	3907	18	70433
Siano łąkowe	4292	9,7	41506

^a Łącznie z uprawą ziemniaków w ogrodach przydomowych.

TABL. 14. **PRODUKCJA Z ŁĄK TRWAŁYCH W 2014 R.**

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	

Powierzchnia łąk trwałych w ha

OGÓLEM	174370	170078	167333	4292
--------------	--------	--------	--------	------

Plony z 1 ha w dt^a

I pokos	18,5	18,8	19,0	3,7
II pokos	10,0	10,2	10,3	4,5
III pokos	2,2	2,2	2,2	1,5
I + II + III pokos	30,7	31,2	31,5	9,7

Zbiory w dt^a

I pokos	3221732	3205828	3187575	15904
II pokos	1745986	1726877	1718372	19109
III pokos	384761	378268	365882	6493
I + II + III pokos	5352479	5310973	5271829	41506

^a W przeliczeniu na siano.

TABL. 15. UŻYTKOWANIE ŁĄK TRWAŁYCH W 2014 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego					
		z których trawę zebrano			użytko- wane jako pastwiska	skoszone lecz nie zebrane	nie- eksplo- atowane
		w postaci siana	jako zielonkę z przeznaczeniem na				
			kiszenie	bieżące skarmia- nie			
Powierzchnia w ha							
I pokos	174370	101460	9234	5892	17142	11102	29540
II pokos	174370	82275	3378	12870	25517	8426	41904
III pokos	174370	29403	2750	14488	39778	3075	84876
W odsetkach							
I pokos	100,0	58,2	5,3	3,4	9,8	6,4	16,9
II pokos	100,0	47,2	1,9	7,4	14,6	4,8	24,0
III pokos	100,0	16,9	1,6	8,3	22,8	1,8	48,7
Plony z 1 ha w dt ^a							
I pokos	18,5	29,9	7,0	6,0	5,3	x	x
II pokos	10,0	19,5	5,1	3,5	3,2	x	x
III pokos	2,2	9,8	2,7	1,6	1,7	x	x
Zbiory w dt ^a							
Ogółem	5352479	4920689	89617	103892	238281	x	x
I pokos	3221732	3030669	64954	35354	90755	x	x
II pokos	1745986	1601746	17336	45045	81859	x	x
III pokos	384761	288274	7327	23493	65667	x	x
W odsetkach							
Ogółem	100,0	91,9	1,7	1,9	4,5	x	x
I pokos	100,0	94,1	2,0	1,1	2,8	x	x
II pokos	100,0	91,7	1,0	2,6	4,7	x	x
III pokos	100,0	74,9	1,9	6,1	17,1	x	x

^a W przeliczeniu na siano.

TABL. 16. **PRODUKCJA WARZYW GRUNTOWYCH^a W 2014 R.**

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
Powierzchnia w ha			
OGÓLEM	4736	4716	4713
Kapusta	714	713	713
Kalafiory	228	228	228
Cebula	523	522	522
Marchew jadalna	811	810	810
Buraki ćwikłowe	414	413	413
Ogórki	450	450	449
Pomidory	306	306	306
Warzywa pozostałe ^b	1290	1274	1272
Plony z 1 ha w dt			
Kapusta	452	452	452
Kalafiory	190	190	190
Cebula	209	209	209
Marchew jadalna	278	278	278
Buraki ćwikłowe	266	266	266
Ogórki	165	165	165
Pomidory	187	187	187
Warzywa pozostałe ^b	148	149	149
Zbiory w dt			
OGÓLEM	1132262	1130695	1130326
Kapusta	322766	322718	322696
Kalafiory	43259	43253	43250
Cebula	109242	109158	109151
Marchew jadalna	225235	225154	225069
Buraki ćwikłowe	109951	109885	109871
Ogórki	74208	74156	74102
Pomidory	57149	57083	57083
Warzywa pozostałe ^b	190453	189287	189105

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, szczypiorek, koper, groch zielony, fasola szparagowa, brukselka, papryka itp.

TABL. 17. **PRODUKCJA OWOCÓW Z DRZEW OWOCOWYCH^a W 2014 R.**

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
Powierzchnia w ha			
OGÓLEM	6758	6719	6643
Jabłonie	4022	3991	3947
Grusze	269	261	254
Śliwy	343	342	341
Wiśnie	651	651	629
Czereśnie	164	164	163
Pozostałe ^b	1310	1310	1309
w tym orzechy włoskie	1133	1133	1132
Plony z 1 ha w dt			
Jabłka	110,2	111,0	111,8
Gruszki	39,7	40,4	40,7
Śliwki	50,0	50,0	50,0
Wiśnie	28,2	28,2	27,6
Czereśnie	61,4	61,4	61,6
Pozostałe ^b	21,8	21,8	21,8
w tym orzechy włoskie	22,4	22,4	22,4
Zbiory w dt			
OGÓLEM	528187	527531	524536
Jabłka	443425	442911	441240
Gruszki	10658	10542	10322
Śliwki	17133	17110	17040
Wiśnie	18390	18390	17360
Czereśnie	10046	10045	10044
Pozostałe ^b	28535	28533	28530
w tym orzechy włoskie	25374	25373	25370

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

TABL. 18. **PRODUKCJA OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH
I PLANTACJI JAGODOWYCH^a W 2014 R.**

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
Powierzchnia w ha			
OGÓLEM	4739	4739	4681
Truskawki i poziomki	1453	1453	1453
Maliny ^b	1017	1017	1017
Porzeczki	1310	1309	1286
Agrest	135	135	135
Pozostałe ^c	824	824	790
Plony z 1 ha w dt			
Truskawki i poziomki	30,0	30,0	30,0
Maliny ^b	42,2	42,2	42,2
Porzeczki	40,0	40,0	40,4
Agrest	69,7	69,7	69,7
Pozostałe ^c	45,9	45,9	46,8
Zbiory w dt			
OGÓLEM	186064	186061	184769
Truskawki i poziomki	43585	43585	43576
Maliny ^b	42890	42890	42890
Porzeczki	52372	52370	51890
Agrest	9391	9390	9390
Pozostałe ^c	37826	37826	37023

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

TABL. 19. **ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE**

Stan w czerwcu

Lata	Bydło		Świnie ^a		Owce		Konie
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy	ogółem	w tym maciorki ^b	

W sztukach

2008	163237	103725	320084	23480	15745	8211	22755
2009	146040	93343	270024	22173	13668	6820	18559
2010 ^c	113779*	72128*	296279*	27451*	18961*	11305*	16767*
2011	104283	70136	191977	16684	21237	11348	17426
2012	102014	68134	186309	21968	23217	12422	12407
2013	96704	59927	175111	17348	16331	7849	11242
2014	94856	55516	192351	19526	16866	8272	11242 ^d

Na 100 ha użytków rolnych

2008	21,1	13,4	41,5	3,1	2,0	1,1	2,9
2009	19,6	12,5	36,2	3,0	1,8	0,9	2,5
2010 ^c	18,7*	11,8*	48,6*	4,5	3,1*	1,9	2,8*
2011	16,6	11,2	30,6	2,7	3,4	1,8	2,8
2012	16,7	11,1	30,5	3,6	3,8	2,0	2,0
2013	16,6	10,3	30,0	3,0	2,8	1,3	1,9
2014	16,5	9,7	33,5	3,4	2,9	1,4	1,9 ^d

^a Stan w końcu lipca, w 2014 r. stan w czerwcu. ^b Jednoroczne i starsze. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Dane za 2013 r.

TABL. 20. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG STANÓW W 2014 R.

Wyszczególnienie	Stan w czerwcu		Stan w grudniu	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
W sztukach				
Bydło	94856	90970	89114	85367
cielęta w wieku poniżej 1 roku	17770	16788	16595	15718
młode bydło w wieku 1-2 lat	15830	14968	12963	12133
bydło w wieku 2 lat i więcej	61256	59214	59557	57517
w tym krowy	55516	53835	55176	53570
w tym mleczne	54276	52883	54191	52849
Owce	16866	16076	13030	12739
w tym maciorki jednoroczne i starsze	8272	7727	8649	8438
Świnie	192351	183827	176071	169176
prosięta o wadze do 20 kg ...	59347	57746	41246	39775
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	48094	44666	48219	46331
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	64864	62182	68380	65636
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	20047	19234	18226	17434
w tym lochy ogółem	19526	18973	17744	17191
w tym lochy prośne	13072	12743	11251	10887
Drób ^a	4863794	4664401	4184539	4060678
w tym drób kurzy	4473477	4274103	3940238	3816398
w tym nioski	1356142	1317475	1816842	1770430
Na 100 ha użytków rolnych				
Bydło	16,5	16,5	15,5	15,5
w tym krowy	9,7	9,8	9,6	9,7
Owce	2,9	2,9	2,3	2,3
w tym maciorki jednoroczne i starsze	1,4	1,4	1,5	1,5
Świnie	33,5	33,4	30,6	30,8
w tym lochy	3,4	3,4	3,1	3,1
Drób ^a	846,2	847,9	728,0	738,2
w tym drób kurzy	778,3	777,0	685,5	693,8
w tym nioski	235,9	239,5	316,1	321,8

^a W wieku powyżej 2 tygodni

TABL. 21. **BYDŁO I OWCE W 2014 R.**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W sztukach				
Bydło	94856	92841	90970	2015
cielęta w wieku poniżej				
1 roku	17770	17289	16788	481
na ubój	6135	6120	6017	15
na chów	11635	11169	10771	466
młode bydło w wieku 1-2 lat	15830	15397	14968	433
byczki	5886	5765	5653	121
jałówki	9944	9632	9315	312
bydło w wieku 2 lat i więcej	61256	60155	59214	1101
byki (buhaje, woły)	1314	1164	1146	150
jałówki	4426	4309	4233	117
krowy	55516	54682	53835	834
w tym mleczne	54276	53493	52883	783
Owce	16866	16195	16076	671
w tym maciorki jednoroczne i starsze	8272	7795	7727	477
2013=100				
Bydło	98,1	98,0	97,8	101,0
cielęta w wieku poniżej				
1 roku	93,4	93,2	92,6	98,8
na ubój	115,0	115,2	113,3	71,4
na chów	85,0	84,4	84,0	100,0
młode bydło w wieku 1-2 lat	115,9	116,0	115,9	114,6
byczki	120,6	121,1	120,7	98,4
jałówki	113,3	113,1	113,1	122,4
bydło w wieku 2 lat i więcej	95,7	95,6	95,5	97,4
byki (buhaje, woły)	88,5	87,7	86,7	95,5
jałówki	169,6	173,5	176,2	93,6
krowy	92,6	92,6	92,4	98,3
w tym mleczne	92,1	92,1	92,0	98,7
Owce	103,3	104,9	104,5	75,1
w tym maciorki jednoroczne i starsze	105,4	106,6	106,1	89,2

TABL. 22. ŚWINIE W 2014 R.
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W sztukach				
Ogółem	192351	191055	183827	1296
prosięta o wadze do 20 kg	59347	58937	57746	410
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	48094	47955	44666	139
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	64864	64565	62182	299
tuczniki o wadze 50-80 kg....	27877	27701	26485	176
tuczniki o wadze 80-110 kg	27973	27875	26868	98
tuczniki o wadze 110 kg i więcej	9014	8989	8829	25
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	20047	19599	19234	448
knury rozplodowe	521	271	261	250
lochy ogółem	19526	19328	18973	198
w tym lochy prośne	13072	12980	12743	92
2013=100				
Ogółem	109,8	109,9	108,5	107,3
prosięta o wadze do 20 kg	117,7	117,8	118,6	107,3
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	103,2	103,2	98,5	105,3
świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	107,7	107,6	106,4	117,7
tuczniki o wadze 50-80 kg....	100,2	100,2	99,3	100,0
tuczniki o wadze 80-110 kg	111,0	110,9	109,3	158,1
tuczniki o wadze 110 kg i więcej	124,8	124,8	123,2	156,3
świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	112,2	112,5	113,2	101,8
knury rozplodowe	100,2	100,0	105,2	100,4
lochy ogółem	112,6	112,7	113,3	103,7
w tym lochy prośne	115,8	116,1	116,7	90,2

TABL. 23. **DRÓB W 2014 R.**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W sztukach				
Drób ^a	4863794	4852201	4664401	11593
w tym drób kurzy	4473477	4461900	4274103	11577
w tym nioski	1356142	1344565	1317475	11577
2013=100				
Drób ^a	95,6	95,7	95,8	71,3
drób kurzy	94,7	94,7	94,8	71,3
w tym nioski	88,6	88,7	89,3	71,3

^a W wieku powyżej 2 tygodni.

TABL. 24. **KONIE I KOZY W 2013 R.**
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach	
Konie	11242	10855
w tym trzyletnie i starsze	8590	8358
Kozy	15708	15300
w tym samice jednoroczne i starsze	13419	13177

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

TABL. 25. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**

Wyszczególnienie	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
W sztukach				
Bydło (bez cieląt)	20559	20043	13875	13266
Cielęta	14939	14650	5591	5384
Trzoda chlewna	324589	311262	415571	408001
Owce	4622	4509	3924	3477
Konie	3554	3554	3560	3560
W tonach wagi żywej				
Ogółem	106282	102405	106441	103010
Bydło (bez cieląt)	11108	10813	7621	7266
Cielęta	1715	1701	687	678
Trzoda chlewna	46318	44795	59690	58860
Owce	215	212	141	130
Konie	1787	1787	1732	1732
Drób	44306	42274	36151	33935
Kozy.....	51	51	54	54
Króliki	782	772	365	355

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie.

TABL. 26. **PRODUKCJA MIĘSA^a I PODROBÓW**

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
	w tonach			
Ogółem (łącznie z tłuszczami i podrobami)	89527	81381	80193	82090
mięso i tłuszcze	84740	77331	76136	78369
wołowe	7718	4717	5695	3896
cielęce	2682	1236	1031	414
wieprzowe	39630	37203	36128	46572
baranie	70	55	94	62
końskie	1605	889	951	953
drobiowe	31990	32114	31014	25306
kozie	33	39	31	32
królicze	437	378	391	182
dziczyzna	575	700	801	952
podroby	4787	4050	4057	3721

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie.

TABL. 27. PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO, JAJ KURZYCH, WEŁNY I MIODU

Wyszczególnienie	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Produkcja mleka krowiego w tys. litrów	236823	228645	245249	236795
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy	3709	3672	4164	4136
Produkcja jaj w tys. szt.	317040	310841	332820	320800
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt.	195	197	205	204
Produkcja wełny w kg	48921	48751	26682	25196
Przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg	2,7	2,8	1,8	1,8
Produkcja miodu w kg	1131000	1131000	1727100	1722600

TABL. 28. GOSPODARSTWA STOSUJĄCE NAWOZY

Wyszczególnienie	2012/2013		2013/2014	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Nawozy mineralne	82659	82589	87699	87616
azotowe	77399	77335	70446	70373
fosforowe	4729	4717	4283	4269
potasowe	1928	1913	1828	1808
wieloskładnikowe	23762	23718	51909	51844
Nawozy wapniowe	3577	3563	6725	6698
w tym wapniowo-magnezowe	2251	2242	4198	4180

**TABL. 29. ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

Wyszczególnienie	2012/2013		2013/2014	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

W tonach

Nawozy mineralne	43739	42109	46063	44005
azotowe	24331	23426	24828	23756
fosforowe	8056	7752	9159	8746
potasowe	11352	10932	12077	11503
Nawozy wapniowe	12283	10328	10844	9518
w tym wapniowo-magnezowe	4094	3813	5385	5188

Na 1 ha użytków rolnych w kg

Nawozy mineralne	74,9	75,4	80,1	80,0
azotowe	41,7	42,0	43,2	43,2
fosforowe	13,8	13,9	15,9	15,9
potasowe	19,4	19,6	21,0	20,9
Nawozy wapniowe	21,0	18,5	18,9	17,3
w tym wapniowo-magnezowe	7,0	6,8	9,4	9,4

Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg

Nawozy mineralne	78,3	78,5	82,0	81,8
azotowe	43,6	43,7	44,2	44,1
fosforowe	14,4	14,5	16,3	16,2
potasowe	20,3	20,4	21,5	21,4
Nawozy wapniowe	22,0	19,3	19,3	17,7
w tym wapniowo-magnezowe	7,3	7,1	9,6	9,6

TABL. 30. WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)

Wyszczególnienie	2013		2014	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych
OGÓŁEM w milionach złotych				
OGÓŁEM	880,6	827,3	899,7	859,1
Produkty roślinne	370,7	344,3	361,5	345,0
Produkty zwierzęce	509,9	483,1	538,2	514,0
Polska = 100				
OGÓŁEM	1,5	1,6	1,5	1,7
Produkty roślinne	1,8	2,1	1,9	2,3
Produkty zwierzęce	1,3	1,4	1,3	1,4
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w złotych				
OGÓŁEM	1508	1482	1565	1562
Produkty roślinne	635	617	629	627
Produkty zwierzęce	873	865	936	934
Polska = 100				
OGÓŁEM	37,4	38,2	38,6	40,1
Produkty roślinne	45,7	49,1	49,1	55,1
Produkty zwierzęce	33,0	33,0	33,7	33,9

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

TABL. 31. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH**

Wyszczególnienie	2013		2014	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych

W tonach

Zboża	212328	185087	255802	238938
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	106184	88166	143871	133511
pszenica	95236	78695	129387	120121
żyto	4126	3501	6397	6112
jęczmień	4299	3964	5520	4822
owies i mieszanki zbożowe	1208	990	1091	1074
pszenżyto	1315	1016	1476	1382
Ziemniaki	28672	28672	27498	27352
Buraki cukrowe	236235	218940	234950	220401
Rzepak i rzepik	42422	38981	39753	38505
Warzywa	22568	22560	42485	41562
Owoce	33009	32475	38382	38205

Rok poprzedni = 100

Zboża	102,2	99,2	120,5	129,1
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	93,6	88,9	135,5	151,4
pszenica	94,3	88,7	135,9	152,6
żyto	98,5	101,4	155,0	174,6

TABL. 31. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH (dok.)

Wyszczególnienie	2013		2014	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych
Rok poprzedni = 100 (dok.)				
Zboża (dok.)				
jęczmień	83,5	89,1	128,4	121,6
owies i mieszanki zbożowe	100,4	86,0	90,3	108,5
pszenżyto	67,5	72,6	112,2	136,0
Ziemniaki	96,2	96,2	95,9	95,4
Buraki cukrowe	110,4	112,2	99,5	100,7
Rzepak i rzepik	117,2	118,7	93,7	98,8
Warzywa	80,0	83,2	188,3	184,2
Owoce	57,5	57,1	116,3	117,6
Na 1 ha użytków rolnych w kg				
Zboża	363	332	445	434
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	182	158	250	243
Ziemniaki	49	51	48	50
Rok poprzedni = 100				
Zboża	106,8	101,2	122,6	130,7
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	97,8	90,8	137,4	153,8
Ziemniaki	100,0	98,1	98,0	98,0

TABL. 32. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

Wyszczególnienie	2013		2014	
	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych	ogółem	w tym od gospodarstw indywidualnych
W liczbach bezwzględnych				
Żywiec rzeźny ^a w t	73423	70220	78478	75884
bydło (bez cieląt)	6974	6792	7589	7582
cielęta	665	665	900	900
trzoda chlewna	32851	32028	34791	34213
owce	91	91	132	132
konie	1386	1386	1458	1458
drób	31456	29258	33608	31599
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	52425	50152	55952	54091
Mleko krowie w tys. l	110268	103575	121507	115436
Rok poprzedni = 100				
Żywiec rzeźny ^a w t	104,5	103,5	106,9	108,1
bydło (bez cieląt)	112,7	111,4	108,8	111,6
cielęta	139,7	139,7	135,3	135,3
trzoda chlewna	106,4	104,8	105,9	106,8
owce	123,0	123,0	145,1	145,1
konie	152,1	152,1	105,2	105,2
drób	99,2	98,6	106,8	108,0
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	104,3	103,3	106,7	107,9
Mleko krowie w tys. l	100,5	100,9	110,2	115,5
Na 1 ha użytków rolnych w kg				
Żywiec rzeźny ^a	126	126	137	138
w tym: bydło (bez cieląt)	12	12	13	14
trzoda chlewna	56	57	61	62
drób	54	52	58	57
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	90	90	97	98

^a W wadze żywej. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze po-ubojowej ciepłej.

TABL. 33. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH^a

Wyszczególnienie	2013	2014		
		w złotych	2013 = 100	Polska = 100
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:				
pszenicy	75,75	62,75	82,8	91,8
żyta	54,19	47,68	88,0	89,4
jęczmienia	64,13	56,81	88,6	90,6
owsa i mieszanek zbożowych	54,27	43,46	80,1	86,2
pszenżyta	66,12	52,24	79,0	88,5
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt	46,70	35,09	75,1	67,5
Buraki cukrowe – za 1 dt	14,48	12,23	84,5	97,1
Żywiec rzeźny – za 1 kg:				
bydło (bez cieląt)	6,04	5,73	94,9	96,1
cielęta	11,66	11,04	94,7	115,4
trzoda chlewna	5,24	4,84	92,4	100,4
owce	6,27	5,87	93,6	84,0
konie	7,38	7,24	98,1	97,6
drób	4,11	4,05	98,5	99,3
Mleko krowie – za 1 l	1,23	1,31	106,5	95,6

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

TABL. 34. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH

Wyszczególnienie	2013	2014		
		w złotych	2013 = 100	Polska = 100
Ziarno zbóż – za 1 dt:				
pszenicy	99,52	90,03	90,5	106,0
żyta	75,64	69,90	92,4	109,4
jęczmienia	91,59	86,63	94,6	107,8
owsa	72,33	72,24	99,9	107,9
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt	99,18	103,87	104,7	103,7
Prosię na chów – za 1 szt.	173,32	177,12	102,2	107,7
Kura żywa – wagi 1,5 - 2 kg	21,94	24,73	112,7	121,6
Jaja kurze – za 1 szt.	0,72	0,70	97,2	106,1
Mleko krowie – za 1 l.....	2,10	2,20	104,8	99,5

TABL. 35. **PRZECIĘTNE CENY GRUNTÓW ORNYCH I ŁĄK W OBROTCIE PRYWATNYM**

Wyszczególnienie	2013	2014		
	w złotych za 1 ha	2013 = 100	Polska = 100	
Zakup/sprzedż				
Grunty orne	16459	19699	119,7	61,0
dobre (klasy I, II, IIIa)	18873	22907	121,4	53,9
średnie (klasy IIIb, IV)	16325	20008	122,6	61,1
słabe (klasy V, VI)	13893	16094	115,8	68,6
Łąki	13030	15648	120,1	70,8
dobre	13856	16427	118,6	68,0
słabe	12125	13377	110,3	73,5
Dzierżawa				
Grunty orne	583	587	100,7	64,7
dobre (klasy I, II, IIIa)	689	669	97,1	60,3
średnie (klasy IIIb, IV)	581	590	101,5	64,1
słabe (klasy V, VI)	459	494	107,6	73,2
Łąki	370	453	122,4	75,3
dobre	407	461	113,3	71,1
słabe	331	427	129,0	87,0

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (-) - oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
- Zero (0) - zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
(0,0) - zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
- Kropka (.) - oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
- Znak x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
- Znak * - oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
- Znak # - oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
- „W tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	=	tysiąc
szt.	=	sztuka
kg	=	kilogram
dt	=	decytona
t	=	tona
ha	=	hektar
l	=	litr
r.	=	rok
cd.	=	ciąg dalszy
dok.	=	dokończenie
pkt	=	punkt
tabl.	=	tablica